

PARIKKALA

*Kaikkina
vuodenaikoina*

Tilinpäätös 2024

Kunnanhallitus 24.3.2025 / 62 §
Kunnanvaltuusto xx.xx.2025 / xx §

Sisällys

1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLE TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus	4
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	11
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	15
1.1.5 Kunnan henkilöstö	16
1.1.6 Ympäristöasiat	16
1.1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	16
1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	17
1.2. SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIEN HALLINNAN JÄRJESTÄMINEN	18
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	20
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	20
1.3.2 Toiminnan rahoitus	22
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	25
1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT	29
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	30
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	30
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	31
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	31
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	31
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	32
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	33
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	36
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	36
1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	36
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	37
2.1 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	38
Keskusvaalilautakunta	38
Tarkastuslautakunta	38
Kunnanhallitus	40
Sivistyspalvelut	44
Elinvoimapaalvelut	56
Tekniset palvelut	65
Rakennusvalvontapalvelut	75
2.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	77
2.2.1 Toimintatuotot ja -kulut toimielimittäin	78
2.2.2 Toimintatuotot ja -kulut tulosalueittain	79
2.3. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	82
2.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	83
2.5. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	84
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	85
3.1 TULOSLASKELMA	85
3.2 RAHOITUSLASKELMA	86
3.3. TASE	87
3.4 KONSERNILASKELMAT	89
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	93
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	93
4.2 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	93
4.3 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	94

4.4 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	97
4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	97
4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	100
4.5 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	101
4.6 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	102
5 ERIYTETTYT TILINPÄÄTÖKSET	104
5.1. VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA TUNNUSLUVUT	104
6 ALLEKIRJOITUKSET	108
7 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	108
8 LUETTELOT JA SELVITYKSET	109
HENKILÖSTÖRAPORTTI 2024	110

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Kunnat ovat muuttuneet ennen kaikkea sivistys-, hyvinvointi- ja elinvoimakunniksi tapahtuneiden muutosten myötä. Vaikutukset ovat olleet isoja, kun sosiaali- ja terveyspalvelut ja pelastustoimen järjestämisvastuut ovat muuttuneet. Parikkalassa se näkyi siinä, että kun tehostetun palveluasumisen yksikkö Käskynkkä otettiin käyttöön tammikuussa 2024, niin Saaren palvelutalo lopetettiin toukokuussa 2024. Säilytimme kuitenkin hyvinvointiaseman palveluineen ja vuodeosastoineen.

Hyvinvointialueet hakevat edelleen mittavia säästöjä. Tahtotila osan palveluiden keskittämisestä tai karsimisesta siirsi kuitenkin kustannuksia suoraan kuntalaisille ja lisäksi kuljetuskustannuksia, mikä herätti kysymyksiä uudistuksen tavoitteiden toteutumisesta kansantalouden ja kansanterveyden näkökulmasta.

Vuotta 2024 leimasi myös valmistautuminen julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuun siirtymiseen kunnille. Ja meilläkin tehtiin asiaan liittyviä, kipeitäkin päätöksiä, muun muassa LapTuote-säätiön avustusten osalta. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu muodostaa kunnille samalla myös uuden valtionosuustehtävän. Parikkala on Etelä-Karjalan työllisyysaluetta, jossa Lappeenrannan kaupunki toimii vastuukuntana.

Taloustilanteen puolesta lähdimme vuoteen 2024 talousarviolla, joka oli melkein 1,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Lopulta kuitenkin teimme 1,1 miljoonaa euroa paremman tuloksen kuin ennakoimme ja alijäämäksi muotoutui lopulta 746 757 euroa. Parempi tulos johtuu siitä, että saimme menokehitystä hillittyä ja verotuloja kertyi 450 000 euroa enemmän talousarvioon verrattuna.

Haasteista huolimatta teimme myös paljon hyvää. Vaikka kunnan väkiluku laski hiekan, elinvoimapuolella tapahtui merkittäviä askeleita. Kiipolan alue herätti runsasta kiinnostusta ja matkailun kehittäminen lähti uuteen suuntaan. Teimme hyvää yhteistyötä yrittäjäjärjestöjen kanssa ja allekirjoitimme muun muassa elinvoimalupauksen valtuuston kokouksessa kesäkuussa.

Vuosi 2024 päättyi lopulta taloudellisesti odotuksia paremmin. Tämä on osoitus siitä, että kykenemme toimimaan yhdessä. Kunta on ennen kaikkea ihmisensä – ja ihmiset tarvitsevat yhteistä suuntaa, selkeyttä ja uskoa tulevaan.

Kiitän kunnan henkilöstöä hyvästä työstä, sitoutumisesta ja kyvystä joustaa vaativien tilanteiden keskellä. Teidän panoksenne näkyy joka päivä siinä, miten kuntamme kuntalaisten palveluita tuottaa.

Parikkalassa 20.3.2025

Mervi Pääkkö
kunnanjohtaja

1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET**Valtuusto**

Vuoden 2021 kuntavaaleissa valittiin vaalikaudeksi 2021 - 2025 kunnan ylintä päätösvaltaa käyttämään 27-jäseninen valtuusto, jonka poliittiset voimasuhteet ovat seuraavat:

- KESK. 10, PRY 8, KOK 3, SDP 2, PS 2, KD 1 ja VIHR 1.

Kunnanvaltuuston kokoonpano 1.8.2021 alkaen

Nimi	Valtuustoryhmä	Läsnä
Ahokas Paula	PRY	4
Anttonen Juho	KESK	4
Hämäläinen Jukka	KESK	4
Jantunen Timo	PS	4
Jäppinen Sari	PRY	2
Kiviaho Jouni	PRY	4
Kujanpää Ulla	KD	4
Laukkanen Matti	PRY	4
Laukkanen Olavi	PRY	4
Neuvonen Timo	KESK	4
Nykänen Eero	KOK	3
Paajanen Antti	KESK	3
Paakkinen Pekka	KESK	3
Pitkänen Lasse	PRY	4
Putkinen Petri	KOK	4
Saarinen Timo	PS	3
Siitonen Heikki	KESK	4
Sikiö Mirja	SDP	4
Sinkkonen Ari	KESK	4
Sinkkonen Sami P. K.	PRY	3
Sinkkonen Sami V. A.	KESK	3
Sutinen Eija	KOK	4
Tiainen Merja	KESK	0
Valkeapää Lassi	KESK	4
Valkeapää Maija	PRY	4
Vuojolainen Venla	SDP	2
Wilska-Neuvonen Ritva	VIHR	4
Varajäsenet:		
Anttonen Pekka	SDP	2
Hirvonen Eeva-Liisa	PRY	1
Kettunen Minna	KESK	2
Kettunen Seppo	KESK	1
Koiso-Kanttila Pekka	PRY	3
Laukkanen Marjatta	KOK	2
Paakkinen Sakari	KESK	2
Saukkonen Sami	KESK	3
Toikka Janne	PRY	1
Sysiö Vilma	PNTK edustaja	4

Pääkkö Mervi, kunnanjohtaja	4
Tuunanen Mirja, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	4
Taipale Jukka, sivistysjohtaja	1
Hyttinen Auli, vt. sivistysjohtaja	3
Kupiainen Mikko, tekninen johtaja	2
Pietarinen Heikki, elinvoimapäällikkö	1

Valtuusto kokoontui vuonna 2024 neljä kertaa ja käsitteli 40 asiaa.
Lisäksi järjestettiin kolme valtuustoseminaaria/iltakoulua.

Kunnanvaltuuston vaalilautakunta

Varsinainen jäsen

Paakkinen Pekka, pj
Jäppinen Sari, vpj
Saarinen Timo
Vuojolainen Venla
Wilska-Neuvonen Ritva

Henkilökohtainen varajäsen

Anttonen Juho
Nykänen Eero
Jantunen Timo
Sikiö Mirja
Ahokas Paula

Keskusvaalilautakunta

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsenet (eivät henkilökohtaisia)	Läsnä
Kettunen Seppo, pj	7	1. Turunen Jukka	5
Tuominen Kirsi, vpj	2	2. Karjalainen Jorma	2
Laakkonen Virva	6	3. Granlund Allan	
Laukkanen Marjatta	7	4. Valkeapää Birgitta	
Saarinen Allan	6	5. Mäkelä Minna	
		6. Anttonen Pekka	
		7. Myllys Sami	
		8. Kainulainen Eeva	
		9. Innanen Sirpa	
		10. Tiainen Jarmo	

Keskusvaalilautakunnan sihteerinä toimi hallintojohtaja Mirja Tuunanen.

Keskusvaalilautakunta kokoontui vuonna 2024 seitsemän kertaa ja käsitteli 20 asiaa.

Tarkastuslautakunta

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Sinkkonen Ari, pj	9	Tiainen Jarmo	
Hämäläinen Jukka, vpj	8	Tiainen Merja	1
Hirvonen Eeva-Liisa	9	Tuunanen Taito	
Laukkanen Matti	6	Koiso-Kanttila Maija	1
Tynnilä Päivi	9	Myllys Sami	

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2024 yhdeksän kertaa ja käsitteli 32 asiaa.
Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimi arkistosihteer Eija Loikkanen. Tarkastuslautakunta teki tutustumis- ja perehtymiskäyntejä tarkastuskohteisiin ja kuuli viranhaltijoita sekä valtuuston, hallituksen ja lautakuntien puheenjohtajia.

Kunnanhallitus

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Sinkkonen Sami V.A., pj	17	Kettunen Minna	3
Kiviaho Jouni, 1. vpj	16	Ahokas Paula	1
Valkeapää Lassi, 2.vpj	16	Siitonen Heikki	2
Eerikäinen Anne	17	Paakkinen Sakari	
Laukkanen Olavi	17	Wilska-Neuvonen Ritva	
Sikiö Mirja	17	Kosonen Kare	
Sutinen Eija	16	Nykänen Eero	3
Valkeapää Maija, kunnanvaltuuston puheenjohtaja			13
Neuvonen Timo, kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja			16
Kujanpää Ulla, kunnanvaltuuston 2. varapuheenjohtaja			17
Jantunen Timo, kunnanvaltuuston 3. varapuheenjohtaja			17
Pääkkö Mervi, kunnanjohtaja, esittelijä			17
Tuunanen Mirja, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä			17

Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2024 17 kertaa ja käsitteli 216 asiaa.

Elinvoimalautakunta

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Sutinen Eija, pj	7	Laukkanen Marjatta	2
Saarinen Timo, vpj	5	Jantunen Timo	3
Ahokas Paula	7	Mikhailova Olga	
Paakkinen Pekka	4	Paajanen Antti	
Toikka Janne	7	Koiso-Kanttila Pekka	1
Valkeapää Lassi, kh:n ed.	5		
Tolkki Taina, elinvoimapäällikkö, esittelijä			3
Pääkkö Mervi, kunnanjohtaja, esittelijä			3
Pietarinen Heikki, elinvoimapäällikkö, esittelijä			1
Silventoinen Sari, kiinteistösihteeri, pöytäkirjanpitäjä			1
Brander-Hirsivaara Marketta, toimistosihteeri, pöytäkirjanpitäjä			6

Elinvoimalautakunta kokoontui seitsemän kertaa vuonna 2024 ja käsitteli 58 asiaa.

Tekninen lautakunta

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Anttonen Juho, pj	14	Saukkonen Sami	
Nykänen Eero, vpj	13	Putkinen Petri	1
Jäppinen Sari	13	Tuominen Kirsi	
Parvinen Heli	14	Neuvonen Timo	
Saarinen Timo	12	Laakkonen Virva	
Sikiö Mirja, kh:n ed.	12		
Kupiainen Mikko, tekninen johtaja, esittelijä			12
Pasi Marko, vs. tekninen johtaja, esittelijä			2
Silventoinen Sari, kiinteistösihteeri, pöytäkirjanpitäjä			10
Jänönen Anne, henkilöstösihteeri, pöytäkirjanpitäjä			4

Tekninen lautakunta kokoontui 14 kertaa vuonna 2024 ja käsitteli 130 asiaa.

Sivistyslautakunta

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Paajanen Antti, pj	10	Paakkinen Pekka	
Sinkkonen Sami PK, vpj	10	Kokko Annika	
Kettunen Minna	9	Sikiö Riku	
Piippo Päivi	7	Friman-Nummila Kerttu	
Valkeapää Birgitta	9	Loikkanen Leena	1
Laukkanen Olavi, kh:n edust.	11		
Taipale Jukka, sivistysjohtaja, esittelijä			4
Taipale Jukka, sivistysjohtaja, esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä			1
Hytinen Auli, vt. sivistysjohtaja, esittelijä			5
Hytinen Auli, vt. sivistysjohtaja, esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä			1
Brander-Hirsivaara Marketta, toimistosihteeri, pöytäkirjanpitäjä			9

Sivistyslautakunta kokoontui 11 kertaa vuonna 2024 ja käsitteli 91 asiaa.

Rakennuslautakunta

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Siitonen Heikki, pj	4	Kettunen Minna	
Pitkänen Lasse, vpj	2	Sopanen Risto	
Anttonen Pekka	4	Jantunen Timo	
Silvennoinen Johanna	0	Tuunanen Elisa	1
Wilska-Neuvonen Ritva	4	Kujanpää Ulla	
Sutinen Eija, kh:n edustaja	0		
Haapsaari Ari, rakennustarkastaja, esittelijä			2
Kauppi Tiia, rakennustarkastaja, esittelijä			2
Silventoinen Sari, kiinteistösihteeri, pöytäkirjanpitäjä			2
Brander-Hirsivaara Marketta, toimistosihteeri, pöytäkirjanpitäjä			2

Rakennuslautakunta kokoontui vuonna 2024 neljä kertaa ja käsitteli 26 asiaa.

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto

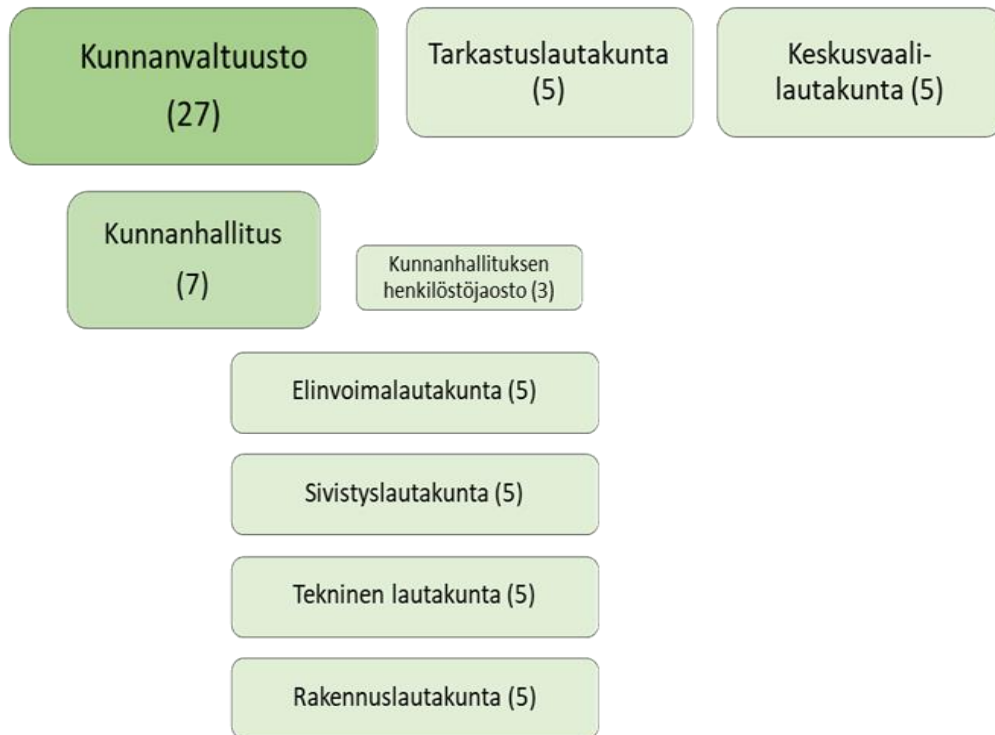
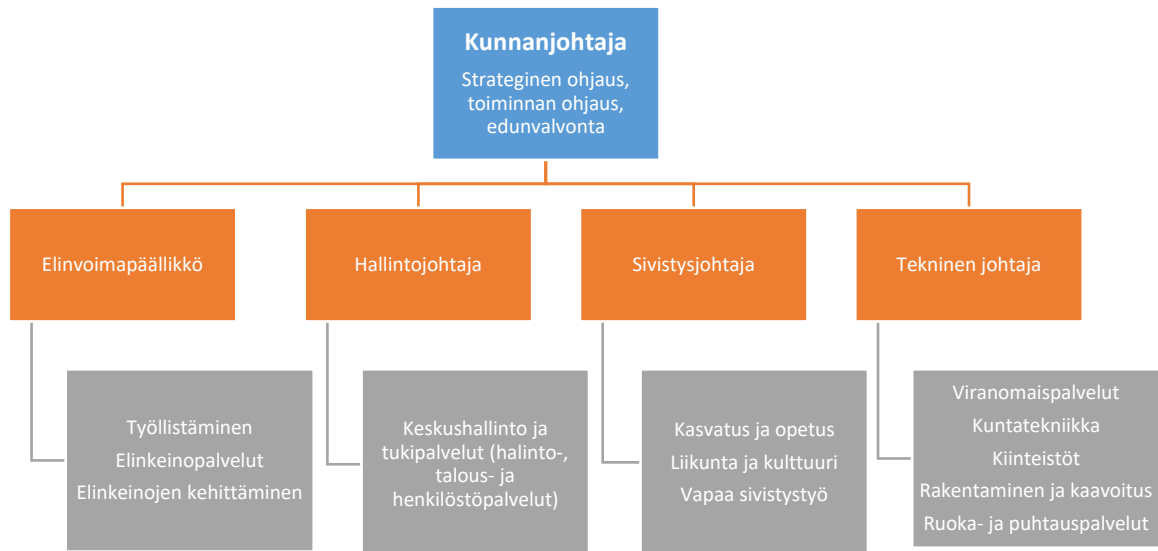
Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Sinkkonen Sami V.A., pj	2	Valkeapää Lassi	
Kiviaho Jouni, vpj	2	Sutinen Eija	
Eerikäinen Anne	2	Laukkanen Olavi	
Pääkkö Mervi, kunnanjohtaja, esittelijä			2
Jänönen Anne, henkilöstösihteeri, pöytäkirjanpitäjä			2

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto kokoontui vuonna 2024 kaksi kertaa ja käsitteli 15 asiaa. Henkilöstöjaoston toimivalta on määritelty hallintosäännössä.

Vanhus- ja vammaisneuvosto**Varsinainen jäsen****Läsnä**

Sikiö Mirja, pj	3
Heinonen Minna-Kaisa, vpj	3
Laukkanen Marjatta	3
Myllys Soili	3
Pasanen Raimo	3
Hokkanen Sari, HVA	1
Koskelainen Kirsi, HVA	2
Porevirta Tita, Saimaan Tukipalvelut	1
Ahokas Paula, kh:n edustaja	3

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui vuonna 2023 kolme kertaa ja käsitteli 11 asiaa. Vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä toimi arkistosihteeri Eija Loikkanen.

Luottamushenkilöorganisaatio**Parikkalan kunnan viranhaltijaorganisaatio**

1.1.3. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

1.1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriö julkaisi joulukuussa 2024 taloudellisen katsauksen, jossa ennustettiin lähivuosien talouskehitystä. Julkaisun mukaan Suomen talouden alijäämä syvenee. Alijäämien syvenemiseen vaikuttaa muun muassa verotulojen odotettua vaisempi kehitys, kun työllisyystilanne on heikentynyt. Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja myös yksityinen kulutus väheni.

Kuntatalous

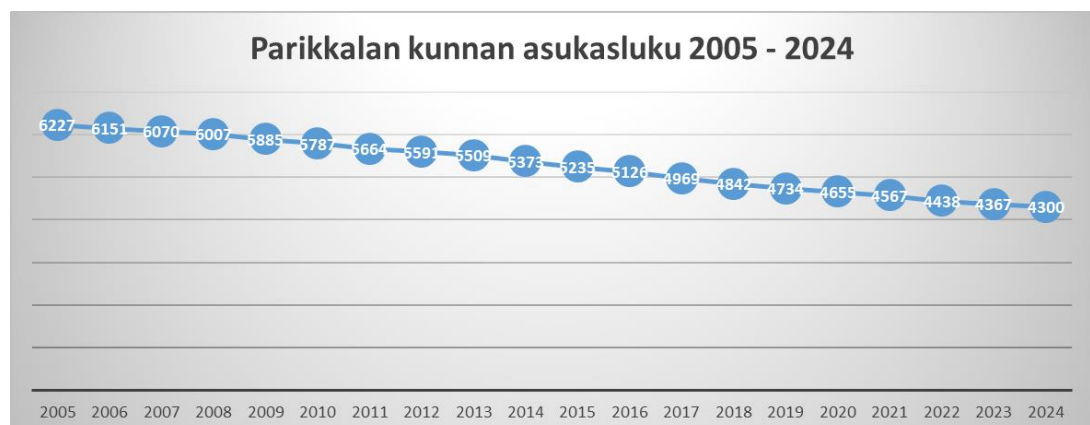
Kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta vähemmän kuin Kuntaliitossa ja kunnissa pelättiin. Kuntaliiton mukaan näyttää siltä, että kunnat ovat onnistuneet sopeutustoimissaan. Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen.

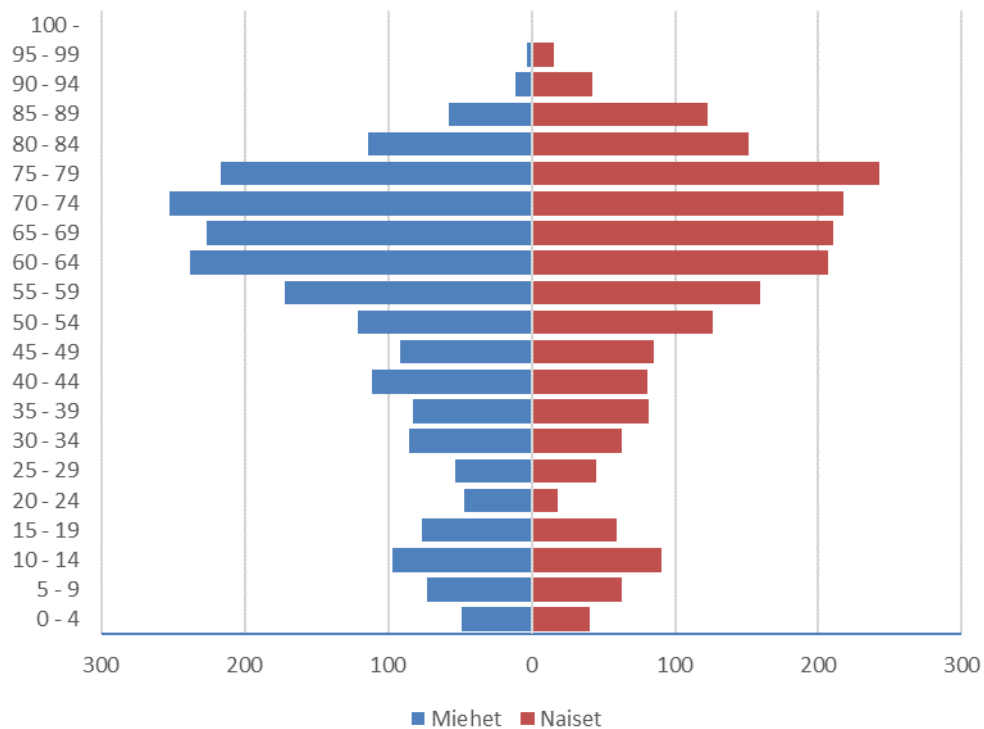
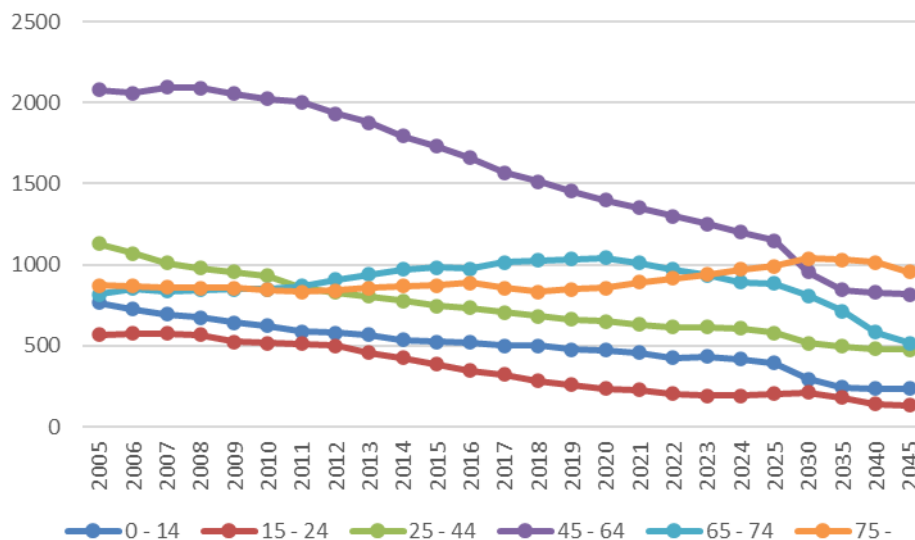
Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Suomen kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonalla eurolla. Lainakanta kääntyi väli vuosien jälkeen kasvuun. Kertaluonteiset myynnit paransivat kuntien tilikauden tulosta selvästi. Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 1 100 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa.

1.1.3.2 Oman talousalueen ja kunnan kehitys

Väestö

Parikkalan väkiluku oli vuoden 2024 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotilaston mukaan 4 300 henkilöä. Väkiluvun vähennys vuonna 2024 oli 67 henkilöä, mikä on 4 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2023 (-71).

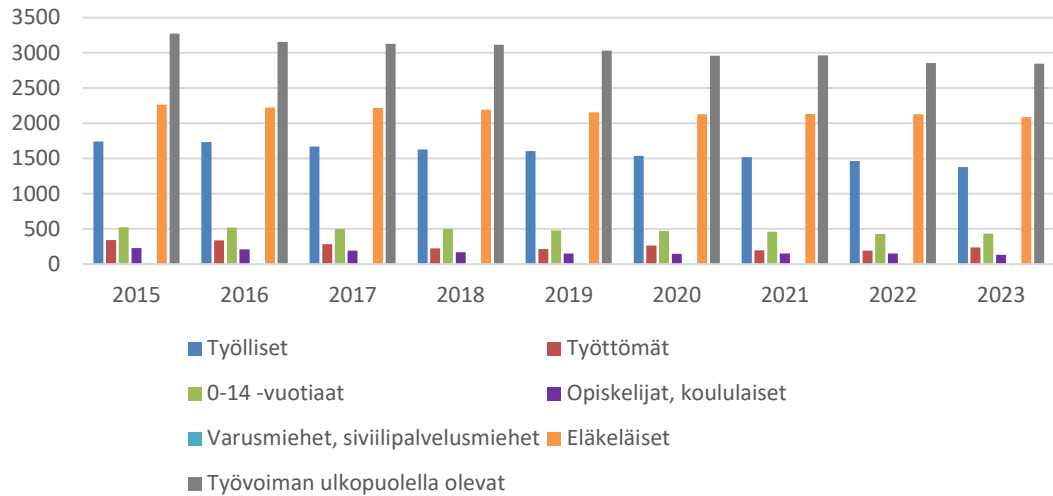
Parikkalan kunnan ikärakenne ikäluokittain 31.12.2024 (ennakko)**Väestön ikärakenne 2005 - 2023, ennuste 2024 - 2045**

Kunnan asukasluvun vähentyminen jatkui edelleen, noin 1,5 % vuoden 2024 aikana. 0–14-vuotiaiden määrä väheni noin 3,9 prosenttia ja 15–64-vuotiaiden määrä noin 2,9 prosenttia. Yli 65-vuotiaiden osuus kasvoi noin 0,3 prosenttia ja yli 75-vuotiaiden osuus noin 3,7 % tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan.

Koko Etelä-Karjalan maakunnan väkiluku Tilastokeskuksen ennakkotilaston mukaan 31.12.2024 oli 125 129 (muutos vuonna 2024 oli -33 henkilöä ja -0,03 %) ja Imatran seutukunnan 36 766 (muutos -309 henkilöä ja -0,83 %).

Työllisyys

Työssäkäynti, pääasiallinen toiminta 2015 - 2023

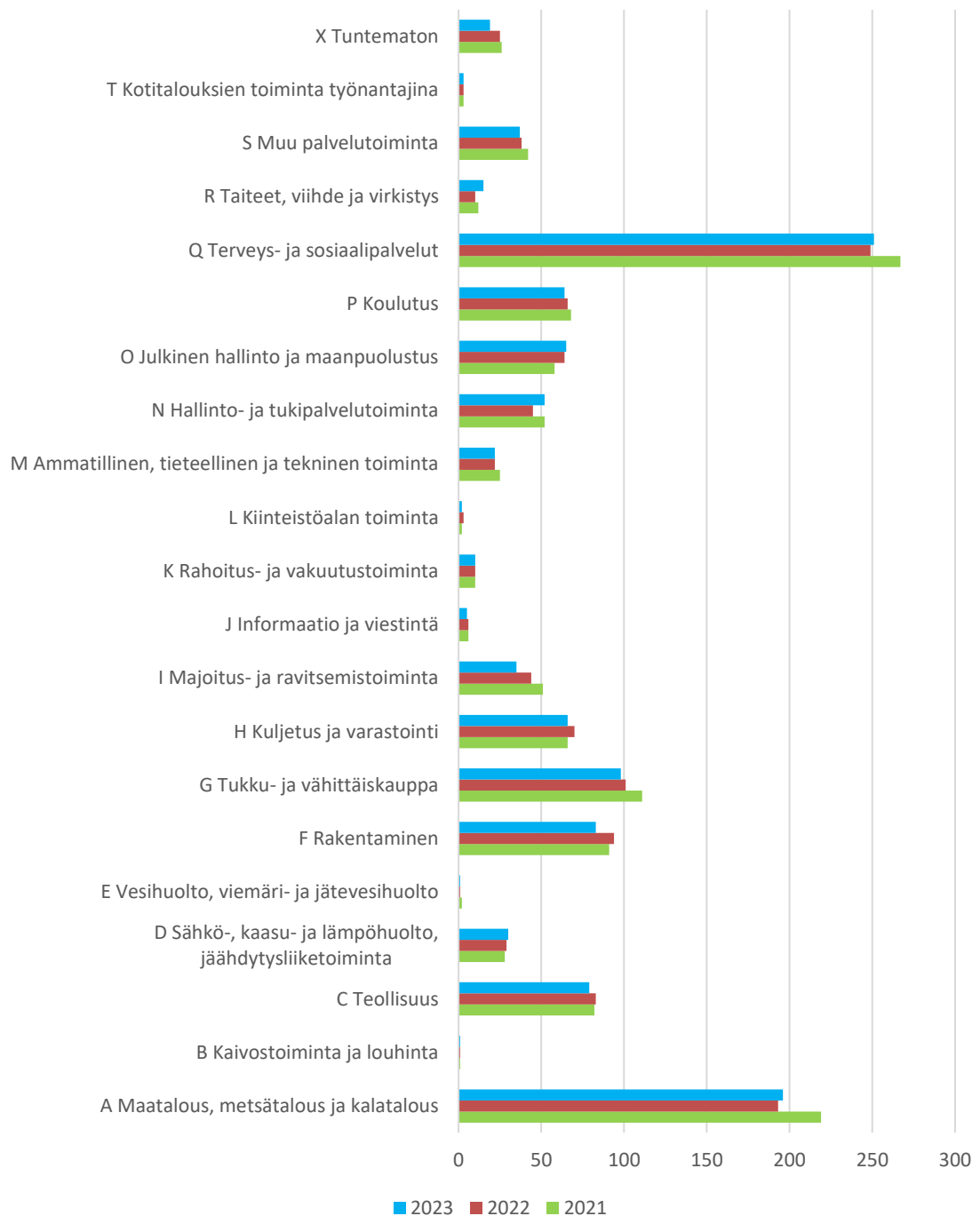
Lähde: Tilastokeskus

Työllisten suhdetta työvoiman ulkopuolella tai työttömänä olevaan mittaava taloudellinen huoltosuhde yhtä työllistä kohden oli Parikkalassa vuoden 2023 lopussa 216,4, joka on maakunnan keskitasoa (161,9) huomattavasti korkeampi.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli suurin tammikuussa, 12,8 % ja pienin elo- ja syyskuussa, 9,0 %. Vuoden 2024 keskiarvo oli 10,8 %, joka on yhden prosenttiyksikön suurempi kuin vuonna 2023. Parikkalassa työttömien osuus oli kuitenkin hieman pienempi kuin Etelä-Karjalassa keskimäärin. Yli vuoden työttömänä olleita oli joulukuun 2024 tilaston mukaan 66 henkilöä (55 henkilöä vuoden 2023 lopussa). Kuukausittain avoimia työpaikkoja on ollut 7 - 39 kappaletta.

Parikkalassa työvoima vähenee vuosittain noin 40 henkilöllä. Osaavan ja koulutetun työvoiman saaminen paikkakunnalle on vaikeaa, mikä voi osaltaan heikentää kunnan elinvoimaisuutta.

Työpaikat toimialoittain 2021 - 2023

Työpaikkojen yhteismäärä vuonna 2023 oli 1 134 ja se on Tilastokeskuksen tilaston mukaan laskenut 23:lla edelliseen vuoteen verrattuna. Maa-, metsä- ja kalatalouden työpaikkojen osuus (17,3 %) on suurempi kuin muissa seudun kunnissa. Teollisten työpaikkojen osuus (7,0 %) on selvästi pienempi naapurikuntiin verrattuna. Rakentamisen ja palveluiden osuuden kuntakohtaiset erot eivät ole suuria. Tilastokeskuksen tilaston (2023) mukaan kunnan työllisistä 62,3 prosenttia käy työssä oman kunnan alueella. Edellisenä vuonna luku oli 61,1 prosenttia.

Työpaikkaomavaraisuus (kunnassa sijaitsevien työpaikkojen ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välinen suhde) vuonna 2023 oli 82,2 prosenttia.

Asuminen

	Asuntokuntien lukumäärä		Asuntoväestön lukumäärä	
	2022	2023	2022	2023
Yhteensä	2 468	2 433	4 348	4 294
Omakoti- ja paritalot	1 726	1 687	3 360	3 309
Rivitalot	355	362	457	463
Kerrostalot	293	294	384	384
Muut rakennukset	94	90	147	138

Lähde: Tilastokeskus

	Ahtaasti asuvia asuntokuntia, lkm	Ahtaasti asu- via henkilöitä, lkm	Pinta-ala/ asun- tokunta, m ²	Pinta-ala/ hen- kilö, m ²
2022	134	521	91,5	52,0
2023	130	504	91,6	51,9

Lähde: Tilastokeskus

Ahtaasti asuvat: Enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huoneluukuun.

Parikkalan rajanylityspaikka

Parikkalan tilapäisellä rajanylityspaikalla kirjattiin vuonna 2022 vain 3 423 rajanylitystä (19 272 ylitystä vuonna 2021). Rajanylityspaikka suljettiin pian sen jälkeen, kun Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaan 24.2.2022 ja vuonna 2023 rajanylityspaikalla ei ollut liikennettä ja vuonna 2024 tuli päätös rajanylityspaikan sulkemisesta pysyvästi.

Liikenneverkko

Tieliikenneverkon osalta liikennemäärät pysyivät suunnilleen samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Raideliikenteessä matkustajamäärät hieman kasvoivat, mutta tavaraliikenne hieman väheni. Parikkalan kunta osallistuu ns. Itärata-hankkeeseen, jonka eräänä tavoitteena on tarkastella myös Helsinki-Joensuu välisen pääradan kehittämistä. Kunta on mukana myös Etelä-Savon maakuntaliiton selvityksessä Parikkala-Savonlinna-Pieksämäki -radan osalta.

1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kunnallisverotulojen ja yhteisöverotulojen tilitykset eivät ole vertailukelpoisia vuoteen 2022, koska sote-uudistuksen yhteydessä kuntien veroprosentteja ja kuntien osuutta yhteisöveron tuottoon pienennettiin vuodelle 2023. Verotuloja kertyi vuoden 2024 aikana yhteensä noin 9,68 miljoonaa euroa.

Ukrainan sodan alkamisesta käynnistyi Euroopan laajuinen energiakriisi, lähes kaikki kustannukset nousivat ja inflaatio kiihtyi ennen näkemättömällä nopeudella. Myös korot nousivat hyvin nopeasti tasolle, jota edes asiantuntijat eivät osanneet ennakoida. Korot laskivat vuoden 2024 aikana, koska inflaatio heikkeni ja Euroopan keskuspankki laski ohjauskorkojaan. Esimerkiksi 12 kk:n euribor laski 3,5:stä 2,5 prosenttiin.

1.1.5 KUNNAN HENKILÖSTÖ

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2024	Miehet	Naiset	Yhteensä	Muutos% ed. vuodesta
Vakinaiset	24	93	117	-1,7 %
Määräaikaiset	9	49	58	1,8 %
- joista työllistettyjä			0	-100,0 %
Yhteensä	33	142	175	-0,6 %

Henkilöstökulut on esitetty liitetiedoissa. Henkilöstöraportti on tilinpäätöksen sivuilla 110 - 118.

1.1.6 YMPÄRISTÖASIAT

Kunnan ympäristöohjelma on hyväksytty kunnanhallituksessa 24.4.2017.

Ilmasto-ohjelma

Parikkalan kunta on yksi viidestä alkuperäisistä HINKU-kunnasta. Kunta on sitoutunut tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Parikkalan hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet kaikkiaan 24 prosenttia vuosien 2007–2021 aikana. Merkittävimmät päästövähennykset Parikkalassa saavutettiin energiasektorilla.

Parikkalan kunta on liittynyt vuonna 2022 kuntien energiatehokkuussopimukseen ja ilmasto-ohjelman laatiminen aloitettiin vuoden 2023 aikana yhteistyössä Etelä-Karjalan liiton ja kuntien kanssa.

Jätehuolto

Kunnan jätehuollon käytännön toimenpiteitä toteuttaa Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy (EKJH Oy).

Uusi jätevedenpuhdistamo vähentää merkittävästi puhdistamon Simpelejärvelle aiheuttamaa ympäristökuormitusta.

1.1.7 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Parikkalan kunnan taloudellinen tilanne on haasteellinen, eikä lähivuosien näkymiä pysty luotettavasti arvioimaan. Kuntatalouden tasapainottamisen ohella tulee pyrkiä turvaamaan peruspalvelut.

Taloussuunnitelmakauden 2025–2027 talousnäkymät ovat vaikeat, joten talouden tasapainottamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Talouden suunnitteluun sisältyy poikkeuksellisen paljon epävarmuustekijöitä erityisesti valtionosuuksien uudistuksen vaikutusten osalta. Keskeistä talouden hallinnassa on pidättäytyä uusista pysyvistä menojen lisäyksistä. On todennäköistä, että myös nykyistä palvelutarjontaa joudutaan tarkastelemaan kriittisesti.

Kunnan investointitarpeet eivät ole lähivuosina laskemassa, mutta tulo-rahoituksen taso on jäämässä liian matalaksi investointitasoihin nähden. Tämän haasteellisen näkymän vuoksi kunnan investoinneissa on noudatettava tarkkaa harkintaa, jotta kunnan lainamäärä ei kasva hallitsemattomasti. Vesi- ja jätehuollon osalta on syytä käynnistää selvitystyö jatkuvan alijäämäisen tuloksen vuoksi.

1.1.8 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on tärkeä osa kuntakonsernin johtamista. Kuntien riskit jaetaan yleensä vahinkoriskeihin ja toiminnallisiin riskeihin, joissa kummassakin painopisteen tulee olla erityisesti riskien tunnistamisessa ja sitä kautta ennaltaehkäisyssä. Kuntien riskienhallinnan pääpaino on vahinkoriskeissä, jotka jaetaan henkilö- ja omaisuusriskeihin. Riskien hallittavuus riippuu siitä, miten niihin voidaan varautua.

Vahinkoriskejä hallitaan omaisuutta vakuuttamalla. Vakuutusturva käydään läpi vuosittain pidettävässä vakuutuspalaverissa, jossa arvioidaan myös mahdolliset ajankohtaiset riskit ja päivitetään vakuutusturvat.

Omaisuuksien hankintaan ja hallintaan sekä sen myymiseen kiinnitetään jatkuvasti huomiota. Erityisesti kiinteistöjen merkitystä ja kuntoa sekä korjaustarvetta seurataan, jotta varmistetaan arvons säilyminen. Kunnan omistamien kiinteistöjen osalta on aloitettu viime vuonna kiinteistöselvityksen tekeminen, jossa otetaan kantaa korjattaviin ja purettaviin rakennuksiin. Lisäksi harkinnassa on tietoinen alaskirjaus niiden kiinteistöjen osalta, mitkä voitaisiin purkaa tai myydä tasearvoa alemmalla hinnalla.

Henkilöstöriskejä hallitaan ensisijaisesti rekrytoinnilla, vaarallisten työyhdistelmien estämisellä, perehdyttämisellä, koulutuksella sekä kehityskeskusteluissa esiin tulleiden ongelmien ratkaisulla. Henkilöstöriskejä ovat myös työturvallisuuteen, työssä viihtymiseen yms. liittyvät vaaratekijät, joiden osalta lakisääteiset työsuojelu ja työterveyshuolto ovat kunnossa. Syksyllä 2024 on tehty laaja työtyytyväisyyskysely henkilöstölle, jossa kunnan kokonaiskeskiarvoksi työilmapiiriin osalta tuli 8,1.

Osaavan henkilöstön saamiseksi kunnan kilpailukykyä hyvänä työnantajana on vahvistettava. Henkilöstön keski-ikä on korkea, mikä asettaa haasteita jaksamisen tukemiselle ja ammattitaidon ylläpitämiselle.

Rahoitusriskejä ovat mm. tulojen ja menojen kertymiseen liittyvät ongelmat sekä sijoitustoimintaan ja lainoihin liittyvät vaaratekijät. Rahoitusriskejä hallitaan maksuvalmiussuunnittelulla ja maltillisella sijoitus- ja lainapolitiikalla. Ajankohtainen raportointi on äärimmäisen tärkeää menojen ja tulojen seurannassa. Kunnan maksuvalmius on tyydyttävä.

Tietoturvariskeihin on varauduttu hyväksymällä tietoturvasuunnitelma, jonka mukaan mm. käyttöoikeuksia rajoittamalla on pyritty minimoimaan riskejä. Samalla jokainen on sitoutunut kunnan tietojärjestelmien käytösääntöihin.

1.2. SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIEN HALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnanvaltuusto on 10.4.2014 päättänyt perusteista ja hyväksynyt tarvittavat muutokset hallintosääntöön. Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeet 11.12.2017. Sisäinen valvonta sisältyy normaaliin kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjaustoimintaan. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Toimialajohtajat ja tulosalueiden päälliköt toteuttavat sisäistä valvontaa omilla vastuualueillaan.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Lakisääteisten tehtävien toteuttamisessa on noudatettu hyvää hallintotapaa. Kunnassa hyödynnetään tarvittaessa otto-oikeutta toimivaltuuksien noudattamisessa. Lakien ja kunnan toimielinten päätösten noudattamisessa ei ole havaittu mittavia puutteita. Kunnanhallitus on käyttänyt otto-oikeutta teknisen lautakunnan muutamaaan päätökseen. Päätöksistä tehdyt valitukset on hylätty tuomioistuimissa.

Tavoitteiden toteuttaminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Vuoden 2024 talousarviosta raportoituihin hallintosäännön 68 §:n mukaisesti vuosikolmanneksittain niin, että 1/3- ja 2/3-raportit sisälsivät tuloslaskelman ja talousarvion toteutumisvertailun, investoinnit sekä kommentit merkittävimmistä poikkeamista. Raportit saatettiin tiedoksi kunnanvaltuustolle. Valtuusto käsitteli 1/3-raportin 17.6.2024 § 21 ja 2/3-raportin 11.11.2024 § 36. Kunnanhallitukselle raportoituihin talousarvion toteutumisesta kuukausittain.

Varojen käytön valvontaan tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota, vaikka tehtävät, vastuut ja velvollisuudet on toimitelimitäin määritelty.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnasta raportoidaan kunnanhallitukselle. Toimialajohtajien tulee jatkossa raportoida riskienhallinnasta omille lautakunnilleen. Toimialakohtaisia sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyviä erillisarviointeja ei ole suoritettu.

Informaatio ja tiedonkulku

Johtoryhmällä ja henkilöstöllä on ollut käytettävissään riittävän oikeaa tietoa oikea-aikaisesti ja riittävän oikeassa muodossa johtamisen ja siihen sisältyvän sisäisen valvonnan kannalta. Tiedonkulun varmistamiseksi kunnassa käytetään tarkoituksenmukaisesti nykyaikaisia tiedonkulun kanavia (palaverit, tiedotustilaisuudet, kotisivut ja sähköposti). Samalla on varmistettava, että jokainen työntekijä saa käyttöönsä oman tehtävänsä edellyttämät tiedot. Kunnanhallituksen päätöksistä tiedotetaan välittömästi koko henkilökunnalle. Kunnanjohtaja tiedottaa säännöllisesti myös sähköpostilla ajankohtaisista asioista koko henkilöstölle.

Ulkoisen tiedotuksen menettelytavat ja vastuuhenkilöt on selkeästi määritelty hallintosäännössä sekä viestintä- ja tiedotussuunnitelmassa. Kunnan positiivisen näkyvyyden varmistamiseksi on panostettava yhteistyöhön maakunnallisen median kanssa ja käytettävä vastuullisesti myös sosiaalista mediaa.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnassa on riittävä toiminnan ohjeistus, jolla varmistetaan tehokas ja lainmukainen toiminta sopimustoiminnassa, hankintojen kilpailuttamisessa ja omaisuuden myymisessä ja luovutuksessa. Tekemistä on vielä ohjeistuksen saamisessa käytäntöön. Parikkalan kunta on ollut mukana yhteishankinnoissa, jotka on hoidettu Lappeenrannan kaupungin hallinnoimana maakunnallisella yhteistoimintasopimuksella.

Sopimustoiminta

Kunnan eri toimialoja koskevien sopimusten seuranta ja valvonta on hoidettu sähköisesti asianhallintaohjelma Dynastyn sekä vuokrasopimusohjelman avulla, jolloin seuranta ja valvonta tehostuvat. Ulkoistettujen palvelujen seuranta ja valvonta on ajan tasalla.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Erillistä sisäisen tarkastuksen henkilöstöä ei ole, vaan esihenkilöt omaan tehtäväänsä sisältyvänä suorittavat sisäistä tarkastusta. Tältä osin sisäistä koulutusta tulisi aiheeseen liittyen lisätä.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS**1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN****TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**

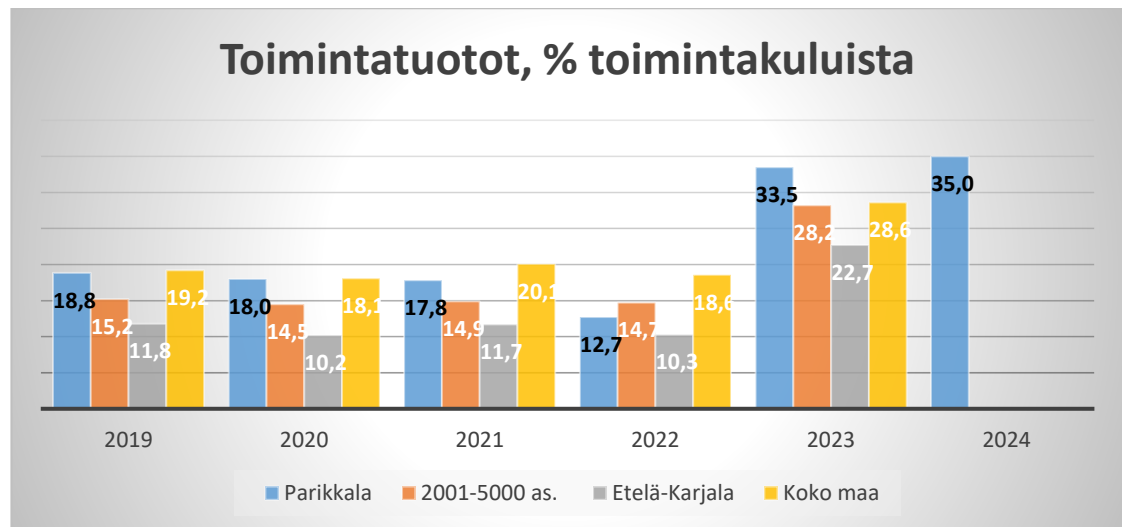
	2024	2023
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	5 219	5 101
Toimintakulut	-14 895	-15 208
Toimintakate	-9 676	-10 107
Verotulot	9 878	9 517
Valtionosuudet	1 832	2 388
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4	7
Muut rahoitustuotot	90	75
Korkokulut	-304	-162
Muut rahoituskulut	-2	-2
Vuosikate	1 822	1 716
Poistot ja arvonalentumiset	-2 572	-1 906
Tilikauden tulos	-750	-190
Tilinpäätössiirrot	3	6
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-747	-184

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

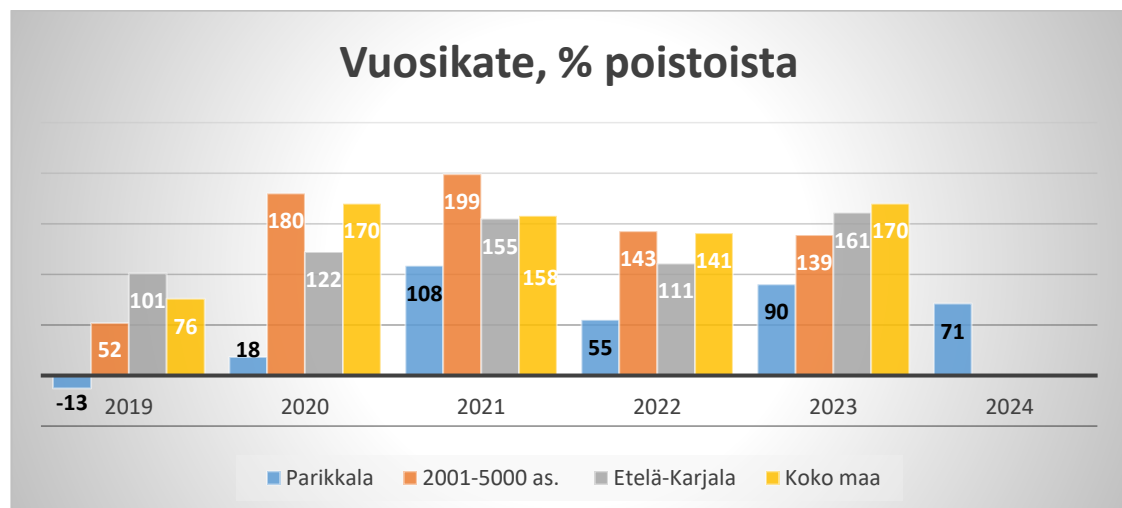
Toimintatuotot/Toimintakulut %	35,0	33,5
= 100 x Toimintatuotot / Toimintakulut		
Vuosikate/Poistot %	70,9	90,0
= 100 x Vuosikate / poistot ja arvonalentumiset		
Vuosikate, euroa/asukas	423,72	392,94
= 1 715 991 / 4 300		
Asukasmäärä	4 300	4 367
= vuodenvaihteen 2024 / 2025 tilanne		

Toimintatuotot/toimintakulut %

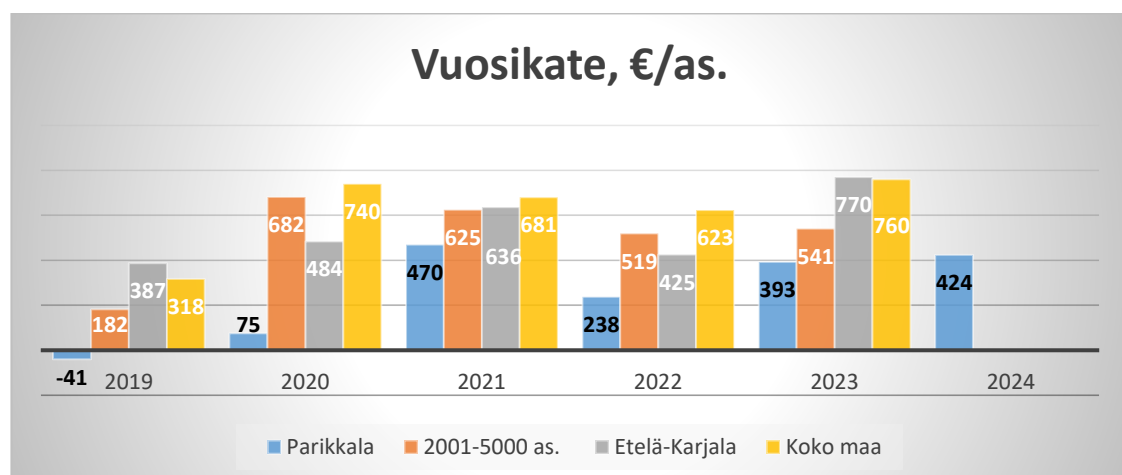
= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate/poistot %

= 100 * vuosikate/poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate, euroa/asukas

= vuosikate/asukasmäärä 31.12.

1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS**RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**

	2024	2023
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 822	1 716
Tulorahoituksen korjauserät	0	-137
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-935	-9 053
Rahoitusosuudet investointeihin	319	1 547
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	247
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 206	-5 680
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	1	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 264	7 960
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 137	-1 838
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-244	-886
Rahoituksen rahavirta	-1 118	5 236
Heleniuksen rahaston muutos		
Rahavarojen muutos	87	-444
Rahavarat 31.12.	3 989	3 902
Rahavarat 1.1.	3 902	4 346
	87	-444

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä****5 vuodelta, 1 000 €**

-14 652 -18 145

Investointien tulorahoitus %

296 23

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

0,9 0,9

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, pv

79 54

= 365 pv * Kassavarat / Kassasta maksut tilikaudella

Asukasmäärä

4 300 4 367

= Vuodenvaihteen 2024-2025 tilanne

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

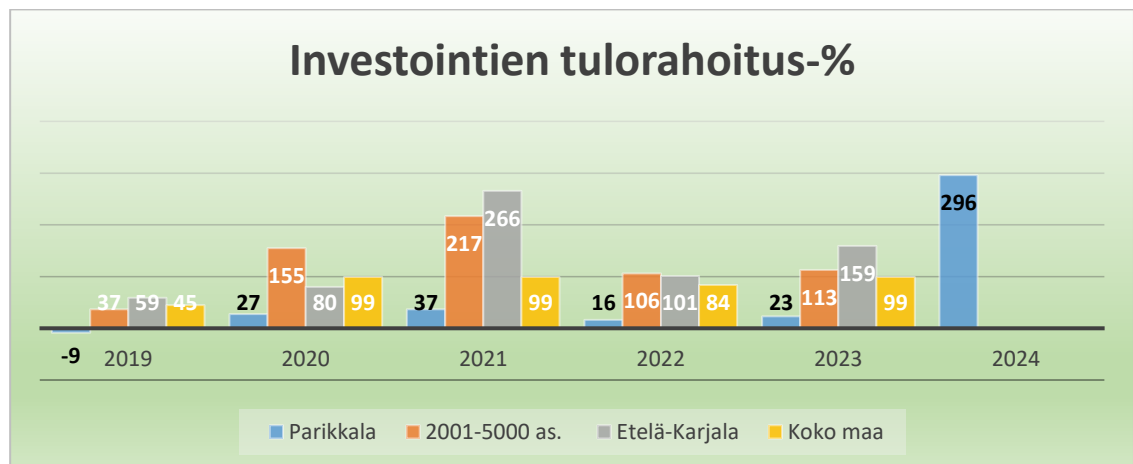
Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (yli-jäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintameno}$

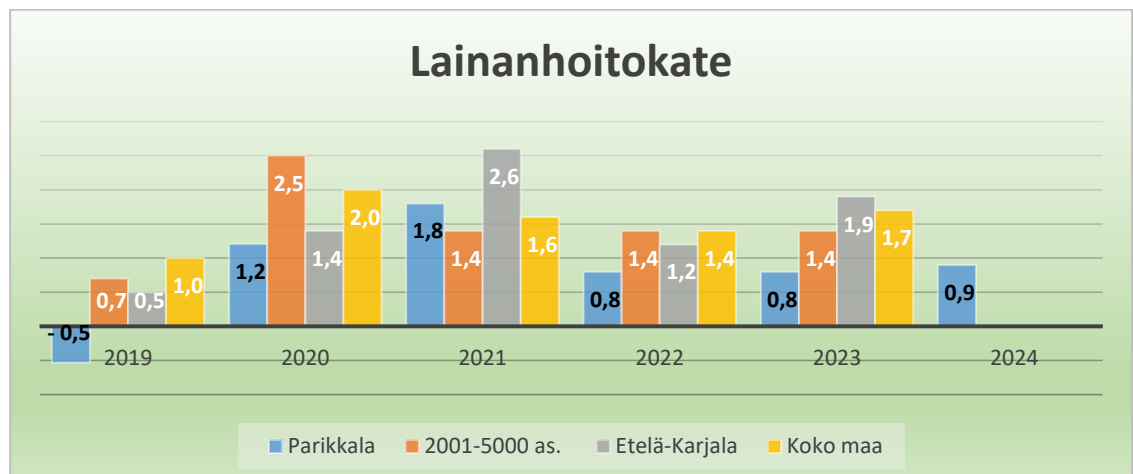
Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (rahoituslaskelman investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet) on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

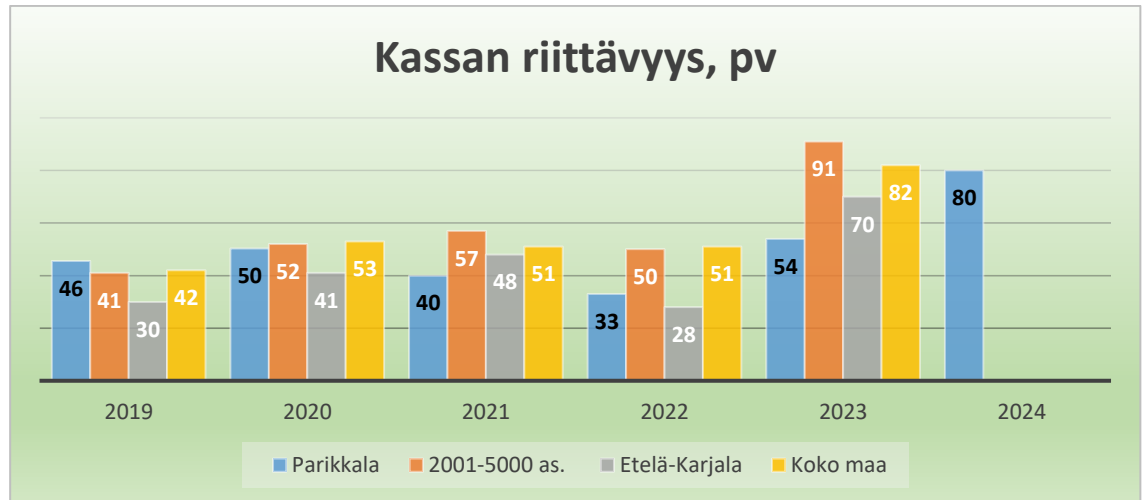
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku kuvaa kunnan maksuvalmiutta eli monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET**TASE JA SEN TUNNUSLUVUT**

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	44 371	46 325	A OMA PÄÄOMA	29 761	30 508
I Aineettomat hyödykkeet	417	503	I Peruspääoma	14 605	14 605
Aineettomat oikeudet					
Muut pitkävaikutteiset menot	417	503	III Arvonkorotusrahoasto		
			V Edellisten tilikausien ylijäämä/(alijäämä)	15 903	16 087
II Aineelliset hyödykkeet	41 765	43 621	VI Tilikauden ylijäämä/(alijäämä)	-747	-184
Maa- ja vesialueet	3 372	3 372			
Rakennukset	31 411	32 589	B POISTOERO JA VAPAA-		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 273	6 928	EHTOISET VARAUKSET	151	162
Koneet ja kalusto	339	505	Poistoero	151	162
Muut aineelliset hyödykkeet	39	39			
Ennakkomaksut ja kesken-			C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
eräiset hankinnat	331	187	Muut pakolliset varaukset	0	0
III Sijoitukset	2 189	2 202	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	288	279
Osakkeet ja osuudet	1 654	1 668	Valtion toimeksiannot		
Muut lainasaamiset	534	534	Lahjoitusrahastojen pääomat	288	279
Muut saamiset	1				
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	139	129	E VIERAS PÄÄOMA	18 854	20 193
Valtion toimeksiannot			I Pitkäaikainen	14 819	15 690
Muut toimeksiantojen varat	139	129	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 944	14 832
			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	875	859
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 546	4 688			
I Vaihto-omaisuus	1	0	II Lyhytaikainen	4 035	4 502
Ennakkomaksut	1	0	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 144	2 131
			Saadut ennakot	10	6
II Saamiset	556	786	Ostovelat	648	934
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	Muut velat	136	136
Lainasaamiset	0	0	Siirtovelat	1 097	1 295
Muut saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset	556	786	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	49 055	51 142
Lainasaamiset, lyhytaik.	0	0			
Myyntisaamiset	266	626	Omavaraisuusaste, %	61,0	60,0
Muut saamiset	275	145	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	111,3	120,4
Siirtosaamiset	15	15	Velat ja vastuut % käyttötuloista	126,8	135,5
			Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	15 156	15 903
III Rahoitusarvopaperit	1 500	1 800	Kertynyt ylijäämä, €/asukas	3 524,74	3 641,66
Sijoitukset rahamarkkina-			Lainakanta	16 088 540	16 962 194
instrumentteihin	1 500	1 800	Lainat €/asukas	3 742	3 884
			Lainasaamiset	534 118	534 118
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 489	2 102	Asukasmäärä	4 300	4 367
VASTAAVAA YHTEENSÄ	49 055	51 142			

Taseen tunnusluvut

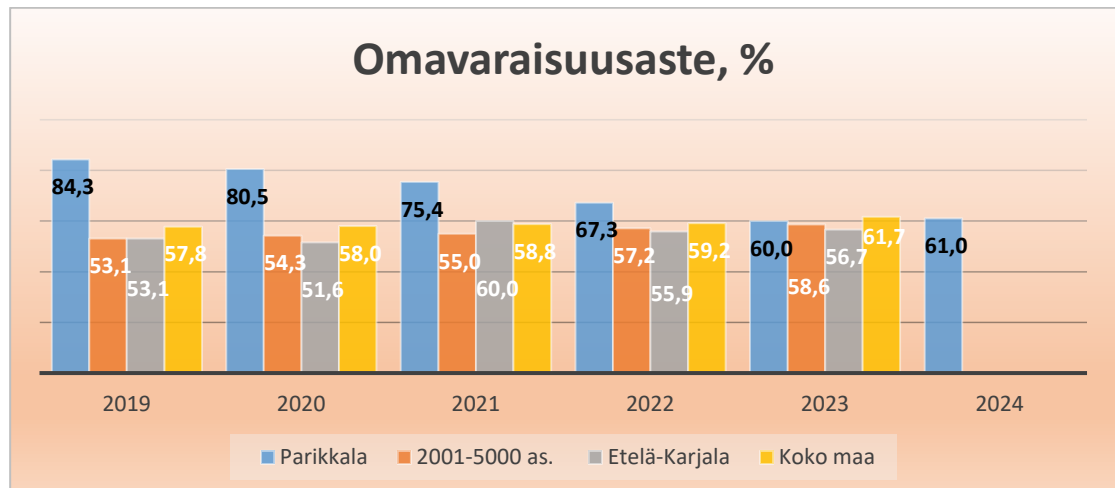
Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 % omavaraisuutta. Alle 50 % omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

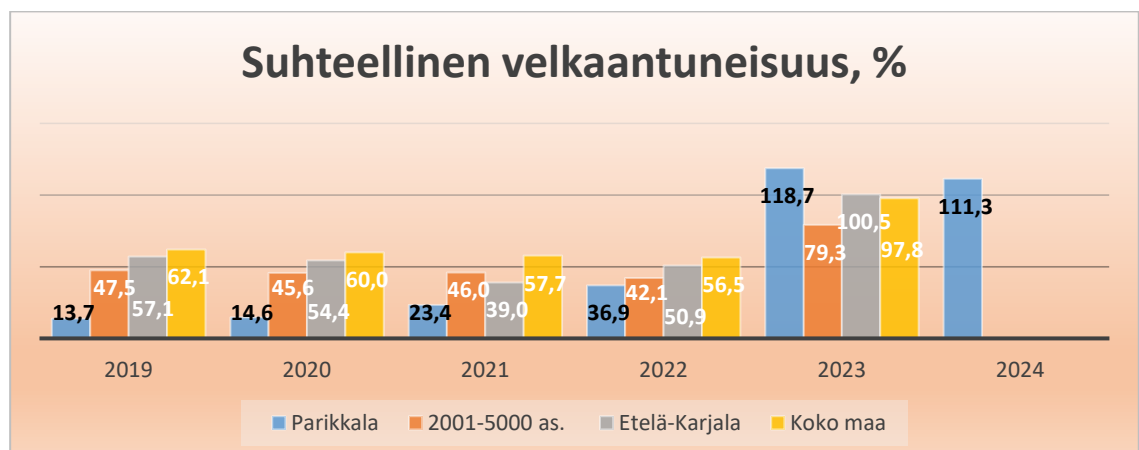

Kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste oli vuoden 2023 tilinpäätösten mukaan 61,7 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kuntien keskimääräinen suhteellinen velkaantuneisuus oli vuoden 2023 tilinpäätösten mukaan 97,8 %.

Velat ja vastuut % käyttötuloista (=100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana konsernitaseessa.

2019	2020	2021	2022	2023	2024
19,8	20,7	28,3	44,1	135,5	126,8

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) – milj. euroa

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

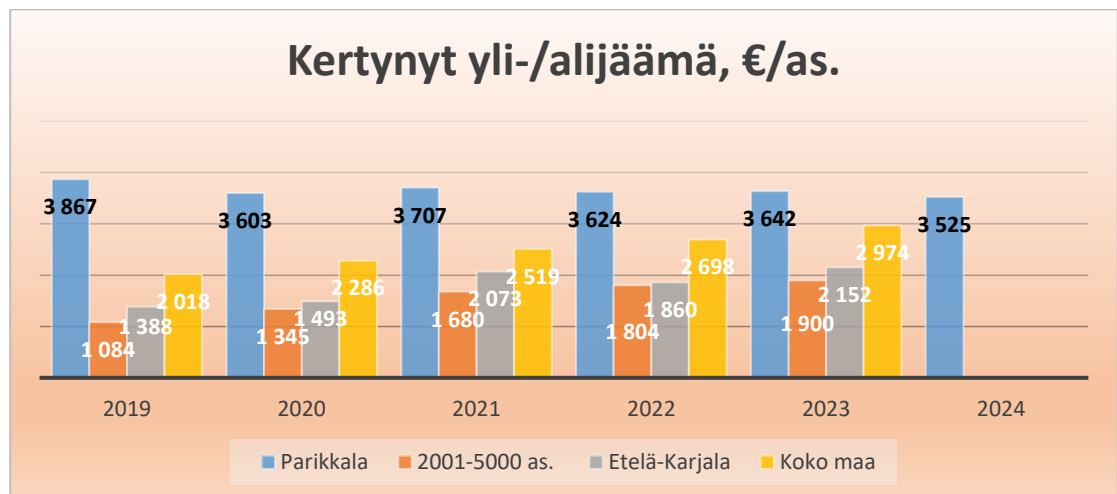
Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

2019	2020	2021	2022	2023	2024
18,3	16,8	16,9	16,1	15,9	15,2

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12. – milj. euroa

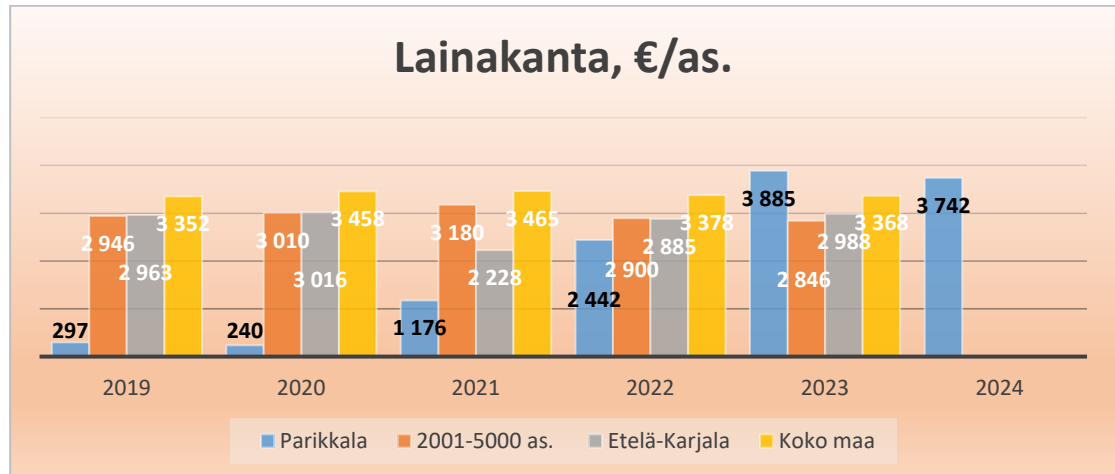
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

2019	2020	2021	2022	2023	2024
1,4	1,1	5,4	10,8	17,0	16,1

Lainat €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Vuoden 2023 tilinpäätösten mukaan kuntien lainamäärä oli keskimäärin 3 368 euroa/asukas.

Lainasaamiset 31.12.

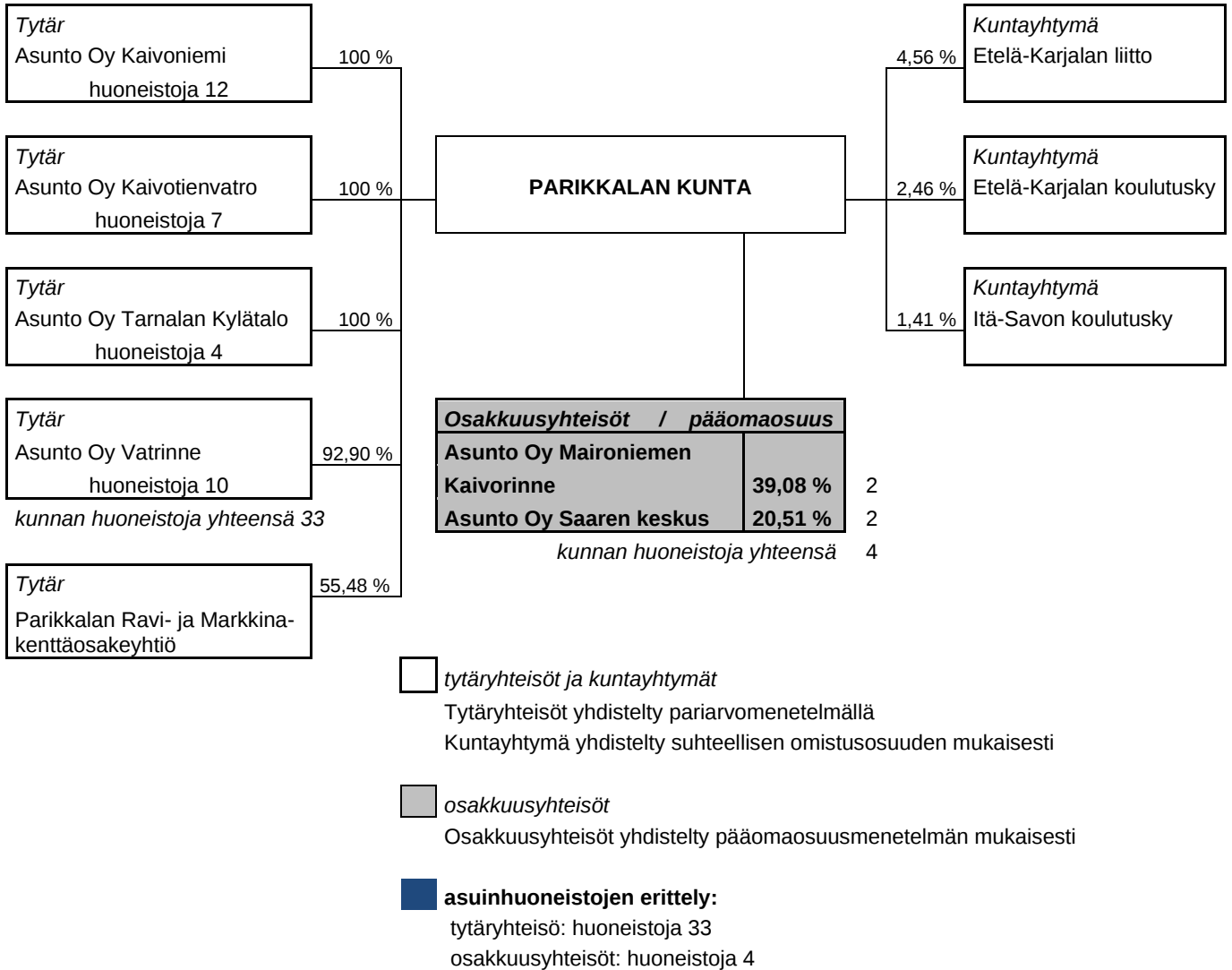
= sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

2019	2020	2021	2022	2023	2024
538 861	538 861	534 118	534 118	534 118	534 118

1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT**KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT**

TULOT	M€	%	MENOT	M€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	5,2	28,1	Toimintakulut	14,9	81,5
Verotulot	9,9	53,1	Korkokulut	0,3	1,7
Valtionosuudet	1,8	9,9	Muut rahoituskulut	0,0	0,0
Korkotuotot	0,0	0,0	Tulorahoituksen korjauserät		
Muut rahoitustuotot	0,1	0,5	Pakollisten varausten muutos		
			Pakollisten varausten lis (+), väh (-)	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	0,0	0,0	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,0	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,0	0,0		0,0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,3	1,7	Investointimenot	0,9	5,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,0	0,0	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2,1	11,7
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1,3	6,8	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	Oman pääoman vähennykset	0,0	0,0
Oman pääoman lisäykset	0,0				
Kokonaistulot yhteensä	18,6	100,0	Kokonaismenot yhteensä	18,3	100,0

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS**1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ****KONSERNIRAKENNE****31.12.2024**

Kiinteistö Oy Pohjanlämpö purettiin syksyllä 2024. Yhtiön osakkeiden arvo 13 959,60 euroa on kirjattu kirjanpitoon arvonalennuksena.

1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Voimassa oleva konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 16.4.2018. Konserniohjeessa on määritelty täsmällisesti konsernijohto ja sen vastuut. Kuntakonsernissa on noudatettu hyvää hallintotapaa, mitä myös konserniohjeet edellyttävät. Konserniohjeet ovat riittävät varmistamaan konserniyhteisöjen tehokkaan johtamisen, tarkoituksenmukaisen päätöksenteon, riskien ennalta ehkäisemisen ja hallinnan sekä ajantasaisen raportoinnin ja tiedottamisen.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnan edustajille tytäryhteisöissä on annettu riittäviä ja täsmällisiä ohjeita koskien mm. yhtiökokouksessa käsiteltäviä asioita, tavoitteiden asettamista ja seuranta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja raportointia.

Parikkalan kunnan konserniin kuuluvat tytäryhtiöinä Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttäosakeyhtiö sekä asunto-osakeyhtiöt Asunto Oy Kaivoniemi, Asunto Oy Kaivotienvatro, Asunto Oy Tarnalan Kylätalo ja Asunto Oy Vattrinne.

Edellisten lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistetty seuraavat kuntayhtymät, joissa kunta on osakkaana: Etelä-Karjalan liitto, Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ja Itä-Savon koulutuskuntayhtymä.

1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Ravi- ja Markkinakenttäosakeyhtiön talouden tasapainottamiseksi tulee tehdä toimia, joilla toiminta saadaan monipuolistettua ja kehitettyä.

1.6.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Asunto-osakeyhtiöiden merkitys konsernissa on vähäinen, joten Parikkalan kunnan konsernirakenne on lähivuosien aikana supistumassa.

1.6.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konserniohjeen mukaan kunnanvaltuusto mm. määrittelee omistajapolitiikan ja hyväksyy talousarviossa vuotuiset tavoitteet kuntakonsernille. Tavoitteet on asetettu talousarviossa ja toteutumisen seuranta tapahtuu tilinpäätöksessä.

Kunnanhallitus valitsee toimikaudekseen edustajat konserniin kuuluvien yhtiöiden hallintoon ja antaa heille tarvittaessa ohjeita sekä seuraa konserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa. Edustajat raportoivat yhtiön asioista tarvittaessa mm. kunnanhallituksen kokouksissa. Kunnanjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta ja vaatii tarvittaessa hallinnossa olevalta edustajalta selontekoa yhtiön asioista. Selontekoja ei ole vaadittu.

Kunnalla on ollut edustajana kunnanhallituksen jäsen tai keskushallinnon johtava viranhaltija tytäryhtiöiden hallituksissa lukuun ottamatta Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttäosakeyhtiötä. Kaikkien tytäryhteisöinä olevien asunto-osakeyhtiöiden isännöinti hoidetaan kunnassa ja kirjanpidon hoitaa sama toimittaja, jolle kunnan kirjanpito on ulkoistettu. Näin ollen tiedonkulku yhtiöiden ja konsernivalvonnasta vastaavien toimielinten ja viranhaltijoiden välillä on ollut jatkuvaa ja tilanteen seuraaminen kuntaan toimitetuista asiakirjoista on jatkuvasti mahdollista. Konsernivalvonnassa ei ole havaittu puutteita tai virheitä.

Tavoitteiden toteutuminen

Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttäosakeyhtiö: Yhtiön kannattavuus ei ole parantunut ja yhtiön toiminnan kehittäminen ei ole suunnitelmallista.

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt: Yhtiöt toimivat kannattavasti ja huolehtivat riittävästä kiinteistöjensä kunnossapidosta.

- Kunnalla on konserniin kuuluvissa asunto-osakeyhtiöissä 33 huoneistoa. Yhtiöiden yhteenlaskettu vuoden 2024 tulos oli 346,79 euroa.

1.6.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT**KONSERNITULOSLASKELMA**

		2024	2023
		<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	+	5 568	5 431
Toimintakulut	-	16 183	16 448
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	+/-	-5	-1
TOIMINTAKATE		-10 620	-11 017
Verotulot	+	9 873	9 513
Valtionosuudet	+	2 916	3 418
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	+	10	9
Muut rahoitustuotot	+	101	76
Korkokulut	-	306	164
Muut rahoituskulut	-	6	6
VUOSIKATE		1 967	1 829
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-	2 671	2 003
Arvonalentumiset	-	14	1
Omistuksen eliminointi ero		0	4
TILIKAUDEN TULOS		-718	-171
Tilinpäätössiirrot	+/-	-7	1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		-724	-170

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	34,4	33,0
Vuosikate / Poistot, %	73,6	91,1
Vuosikate, €/asukas	457,53	418,87
Asukasmäärä	4 300	4 367

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 967	1 829
Satunnaiset erät	0	4
Tilikauden verot	-1	0
Tulorahoituksen korjauserät	25	-142
Investointien rahavirta		
Investointimenot	1 116	9 178
Rahoitusosuudet investointimenoihin	319	1 547
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	253
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 194	-5 687
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 264	8 010
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 151	-1 847
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	2
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-6	18
Vaihto-omaisuuden muutos	-	5
Saamisten muutos	236	157
Korottomien velkojen muutos	-486	-1 040
Rahoituksen rahavirta	-1 135	5 305
Rahavarojen muutos	59	-382
Rahavarat 31.12.	4 535	4 476
Rahavarat 1.1.	4 476	4 859
	59	-382

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

5 vuodelta, €	-13 513 832	-16 690 747
Investointien tulorahoitus, %	246,8	24,0
Pääomamenojen tulorahoitus, %	66,7	19,3
Lainanhoitokate	0,9	1,0
Kassan riittävyys	84	59

KONSERNITASE**Vastaavaa**

2024 2023
1 000 € 1 000 €

Vastattavaa

2024 2023
1 000 € 1 000 €

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet	418	503
Aineettomat oikeudet	1	1
Muut pitkävaikutteiset menot	417	503
Ennakkomaksut	0	0

Aineelliset hyödykkeet	42 921	44 710
Maa- ja vesialueet	3 495	3 495
Rakennukset	32 366	33 468
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 286	6 943
Koneet ja kalusto	396	565
Muut aineelliset hyödykkeet	39	39
Keskeneräiset hankinnat	338	198

Sijoitukset	1 263	1 273
Osakkuusyhteisöosuudet	163	174
Muut osakkeet ja osuudet	564	564
Muut lainasaamiset	534	534
Muut saamiset	2	1

TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 103	888
Valtion toimeksiannot	965	759
Muut toimeksiantojen varat	139	129

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus	22	31

Saamiset	604	840
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	604	840

Rahoitusarvopaperit	1 706	2 063

Rahat ja pankkisaamiset	2 829	2 414

VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 866	52 721

OMA PÄÄOMA

30 482 31 200

Peruspääoma	14 605	14 605
Arvonkorotusrahasto	58	32
Muut omat rahastot	242	269
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	16 301	16 463
Tilikauden yli-/alijäämä	-724	-170

VÄHEMMISTÖOSUUDET	11	11

PAKOLLISET VARAUKSET	20	0

Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	20	0

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 247	1 030

Valtion toimeksiannot	299	109
Lahjoitusrahaston pääomat	289	279
Muut toimeksiantojen pääomat	659	641

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen	14 870	15 753
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 993	14 894
Muut pitkäaikaiset velat	877	859

Lyhytaikainen	4 237	4 728

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 156	2 142
Joukkovelkakirjalainat	2	2
Saadut ennakot	28	39
Ostovelat	700	992
Muut lyhytaikaiset velat	157	156
Siirtovelat	1 195	1 397
Laskennalliset verovelat	0	0

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 866	52 721

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

2024 2023		
Omavaraisuusaste, %	60,0	59,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	103,9	111,3
Velat ja vastuut % käyttötuloista	118,9	127,1
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, 1000 €	15 577	16 293
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, €/asukas	3 623	3 731
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	17 028	15 753
Konsernin lainat, €/asukas	3 975	3 607
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	536	535
Kunnan asukasmäärä	4 300	4 367

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

1.7.1 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Tilikauden tulos on 749 597,69 euroa alijäämäinen.

Kunnanhallitus ehdottaa, että

- poistoeroa vähennetään 10 725,14 eurolla
- Artturi ja Aina Heleniuksen lahjoitusrahastoon siirretään säännön mukainen osuus Pylkkälä-tilan laskennallisesta metsäntuotosta 16 744,76 euroa, josta vuoden 2024 käyttö 8 860,53 euroa on kirjattu kuluksi, jolloin rahaston lisäykseksi tuloslaskelmaan jää 7 884,23 euroa.
- tilikauden alijäämä -746 756,78 euroa kirjataan taseeseen oman pääoman eränä Tilikauden yli-/ alijäämätilille.

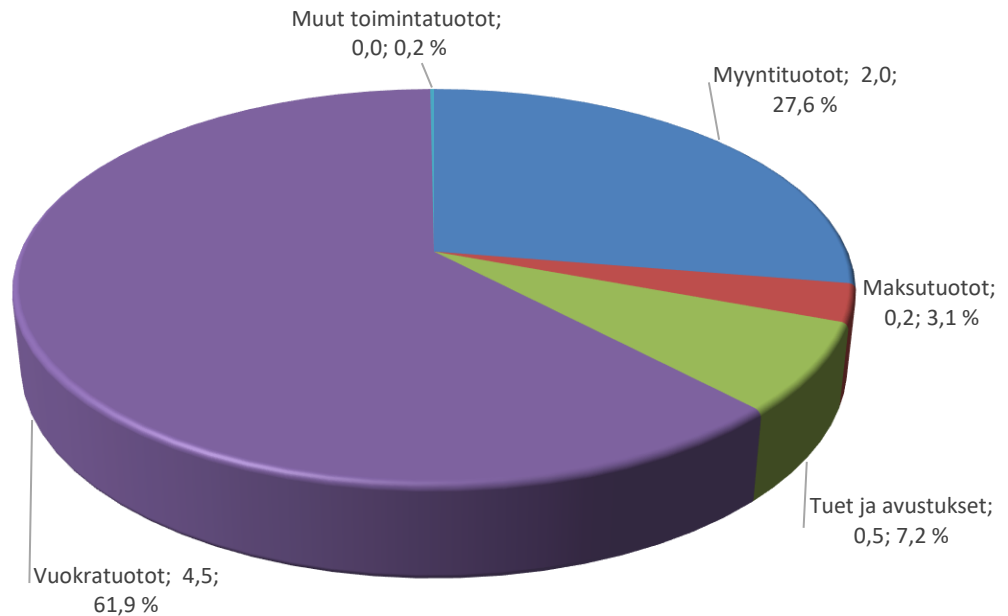
1.7.2 TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Kunnalla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää, joten lakisääteistä selontekoa talouden tasapainottamisesta ei tarvita.

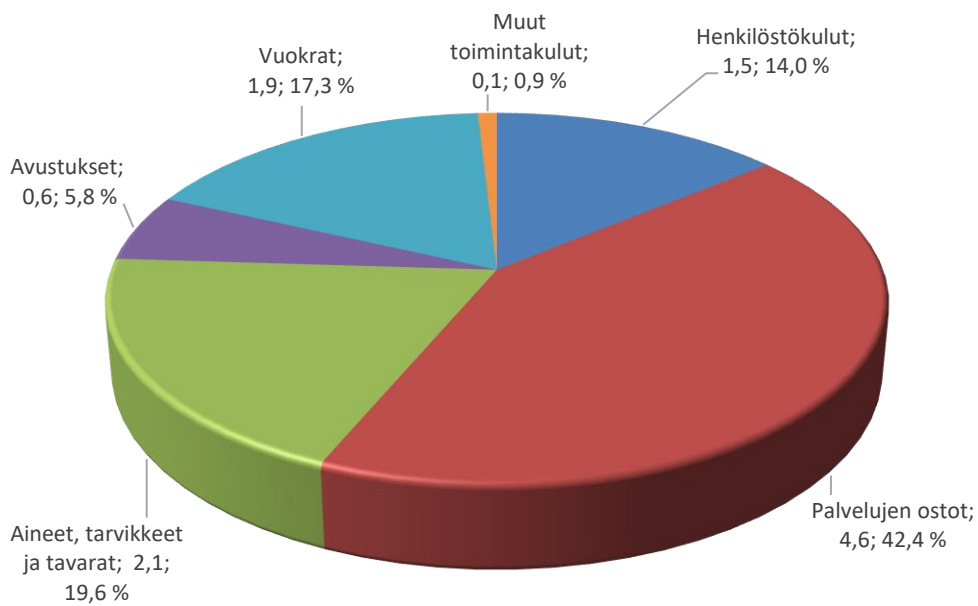
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Käyttötalouden toimintakulujen ja -tuottojen jakautuminen 2024:

Toimintatuottojen jakautuminen TP 2024 – 7,3 milj. €

Toimintakulujen jakautuminen TP 2024 – 17,0 milj. €

2.1 KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vaalit

Tilivelvollinen: hallintojohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Valtiollisten ja kunnallisten vaalien toteuttaminen kunnassa virheettömästi oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Vuonna 2024 tammi-helmikuussa järjestettiin presidentinvaali. Ennakkoäänestysaika oli ensimmäisessä vaalissa 17. - 23.1. ja varsinainen vaalipäivä 28.1. Toisessa vaalissa ennakkoäänestys oli 31.1. - 6.2. ja varsinainen vaalipäivä 11.2.

Europarlamenttivaalit järjestettiin kesäkuussa. Ennakkoäänestysaika oli 29.5. - 4.6. ja varsinainen vaalipäivä 9.6.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat tavoitteet 2024	Mittari/ seurantatapa	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vaalien toimittaminen virheettömästi.	Ei valituksia.	Tulos valtakunnalliseen tietojärjestelmään klo 21.00 mennessä.	Toteutui.

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	9 214	18 000	0	18 000	27 166	150,9
Toimintakulut	-20 162	-27 980	0	-27 980	-42 074	150,4
Toimintakate	-10 948	-9 980	0	-9 980	-14 908	149,4

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastustoimi

Tilivelvollinen: Tarkastuslautakunnan jäsenet

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Lisäksi lautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,

2. huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Vuonna 2024 pidettiin kaikkiaan 9 kokousta.

Kokouksissa kävivät kuultavina

- kunnanjohtaja Mervi Pääkkö, hallintojohtaja Mirja Tuunanen, sivistysjohtaja Auli Hyttinen, tekninen johtaja Mikko Kupiainen, Kirjolan koulun ja lukion rehtori Helena Ripatti, hyvinvointikoordinaattori Sirpa Rönkkönen ja elinvoimapäällikkö Heikki Pietarinen
- kunnanvaltuuston puheenjohtajisto kokonaisuudessaan Maija Valkeapää pj, Timo Neuvonen 1. vpj, Ulla Kujanpää 2. vpj ja Timo Jantunen 3. vpj sekä kunnanhallituksen puheenjohtaja Sami Sinkkonen

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat tavoitteet 2024	Mittari/seuranta	Tavoitetaso	Toteutuminen
Arviointikertomus määräaikaan mennessä	Lautakunnan kokouksessa käsitelty kertomus	Riittävän ajoissa ennen valtuuston kokousta	Toteutui.

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama	Tot.-%
Kokoukset	10	8	9	+1	112,5
Tilintarkastajan tarkastuspäivät	10	8 - 10	10	0	100

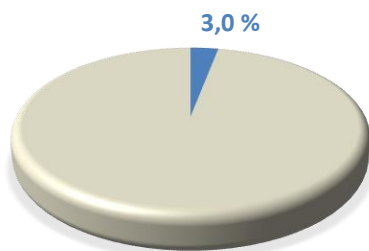
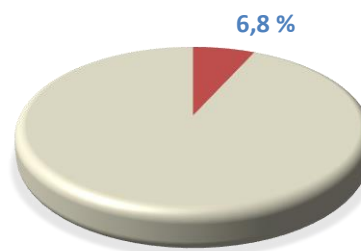
Talous

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-15 027	-17 995	0	-17 995	-19 847	110,3
Toimintakate	-15 027	-17 995	0	-17 995	-19 847	110,3

KUNNANHALLITUS**Keskushallinto ja tukipalvelut**

Tilivelvollinen: hallintojohtaja

Keskushallinnon osuus käyttötalousosan toimintatuotoista ja -kuluista:

Toimintatuotot**Toimintakulut****Kunnanvaltuusto**

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää sen asukkaiden yhteisillä vaaleilla valitsema valtuusto. Valtuuston tehtäväalueet ovat kunnan toiminta-ajatus ja strategiat, tavoitteiden asettaminen, asukkaiden tarpeiden ja järjestettävien palveluiden yhteensovittaminen, taloudellisten resurssien jakaminen sekä toiminnan arviointi ja seuranta.

Toiminnan painopistealueet 2024 - 2026

Kunnan talous on viime vuosina ollut alijäämäinen ja heikentänyt vahvaa tasetta.

Kuntastrategian jalkauttaminen ja seuranta vuosittain talousarvion ja -suunnitelman sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Parikkalassa otettiin käyttöön merkittävästi elinvoimaan vaikuttavia suunnitelmia ja ohjelmia joiden toteutumista myös seurataan, muun muassa elinvoimaohjelma päivitettiin.

Kunnanhallitus

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuustossa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kunnanhallitus käyttää kunnan puhevaltaa ja valvoo kunnan etua. Kunnanhallituksen tehtäviä ovat kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden hallinta, kunnan kehittäminen ja yritystoiminnan edistäminen, palvelurakenteen ja -tuotannon ohjaus sekä kuntien välinen yhteistyö. Kunnan johtamisen tehtävänä on saada kunnan organisaatio ja koko yhteisö toimimaan siten, että asetetut strategiset tavoitteet toteutuvat.

Toiminnan painopistealueet 2024 - 2026

Henkilöstöjohtamisen kehittämiseen ja henkilöstön hyvinvointiin panostetaan vuoden 2024 aikana laadittavalla henkilöstöohjelmalla. Henkilöstöohjelma rakennetaan palvelemaan Parikkalan kunnan tarpeita ja sen avulla pyritään edistämään henkilöstön työtyytyväisyyttä, työssä jaksamista ja motivaatiota sekä sitoutuneisuutta. Vuoden 2024 aikana keskitytään henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja henkilöstösuunnitteluun, joilla pyritään ennakoimaan ja varmistamaan kunnan kyky vastata palvelutarpeen kysynnän muutoksiin.

Olennot tapahtumat tilikaudella

Henkilöstölle tehtiin laaja työtyytyväisyyskysely, jonka kokonaiskeskiarvoksi työilmapiirin osalta tuli 8,1.

TE-palvelujen uudistus aiheutti merkittävää valmistelutyötä ja uudistus toteutui vuoden 2025 alusta.

Kaksi oikeusjuttua tuli päätökseen, kun Etelä-Karjalan käräjäoikeus hylkäsi kanteet niin Kirjolan keittiöön kuin Melkonien vesiosuuskuntaan liittyen.

Keskushallinto

Tilivelvollinen: hallintojohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Keskushallinnon tarkoituksena on hoitaa keskitetysti kunnan tukipalvelut mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti hyödyntäen täysimääräisesti käytettävissä olevaa teknologiaa ja henkilöstön ammattitaitoa.

Toiminnan painopistealueet 2024 - 2026

Hallinnossa digitalisaatio kehittyy koko ajan ja erityisesti tietoturvaan ja tekoälyyn liittyvät kysymykset ovat olennaisia vuonna 2024. Tietoturvaan kohdistuvat uhat lisääntyvät ja Parikkalan kunnan vesilaitos on mukana Imatran, Ruokolahden, Rautjärven ja Parikkalan yhteisesti hakemassa Etelä-Savon ELY-keskuksen hankerahoitusta ensi maaliskuussa alkavaan kyberturvallisuusprojektiin. Tarkoitus on yhteistyössä parantaa vesilaitosten kyberturvallisuutta ja kykyä toimia häiriötilanteissa. Hanke liittyy NIS2-direktiiviin, joka velvoittaa kriittisen infrastruktuurin toimijoita tekemään kyberturvallisuussuunnitelman.

Hallinnossa pyritään varmistamaan ajantasaiset ja laadukkaat digitaaliset palvelut sekä vastaamaan jatkuvasti muuttuviin lainsäädännön vaatimuksiin. Hallinnossa kehitetään sopimushallinnan käytäntöjä ja keskitytään työ- ja toimintatapojen tehostamiseen digitalisaation ja mahdollisesti tekoälyn keinoin sekä kustannustehokkuuden löytämiseen. Ajantasaista talousraportointia ja taloustiedon tuottamista kunnan strategisen johtamisen ja päätöksenteon tueksi sekä toimialojen käyttöön kehitetään vuoden 2024 aikana. Meita Oy:n palvelutuotannon (kirjanpito ja ict) laatua, kustannuksia ja palvelutarpeeseen vastaamista arvioidaan säännöllisten yhteistyöpalaverien avulla.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Tehtäväkuvien päivistyö on vielä kesken.

Keskushallinto ja tukipalvelut -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutuminen
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari	
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Talouden sopeuttamisohjelman laatiminen 2024 ja toiminnan kannattavuuden kääntyminen positiiviseksi. Tilinpäätös on viimeistään vuonna 2026 ylijäämäinen.	2024-2026	Tilinpäätös ja toimintakertomus	Sopeuttamisohjelma on kesken.
	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Talouden tuntemuksen lisääminen koulutuksella esihenkilöille ja luottamushenkilöille (koulutus)	2024	Koulutukset toteutettu	Ei toteutunut.
Yhdessä tekemistä	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Henkilöstöohjelman laatiminen ja tehtäväkuvien päivittäminen koko organisaatiossa	2024	Tehty	Kesken.
	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Esihenkilövalmennuksen toteuttaminen ja henkilöstön osalta koulutussuunnitelman mukaisten koulutusten toteutuminen	2024-2025	Aloitettu vuonna 2024	Toteutunut, työkyvyn johtamisen käsikirja valmistui
	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen	2024	Tehty. Vastausprosentti vähintään 70, arvosana keskimäärin 3,7 (asteikko 1 - 5)	Kysely tehty. Vastausprosentti jäi tavoitteesta.
Palveluista hyvinvointia	Kehitämme palveluita ja luomme uusia toimintatapoja	Viestinnän, tiedottamisen ja markkinoinnin suunnitelmallinen tehostaminen	2024	Suunnitelmat tehty	Aloitettu.

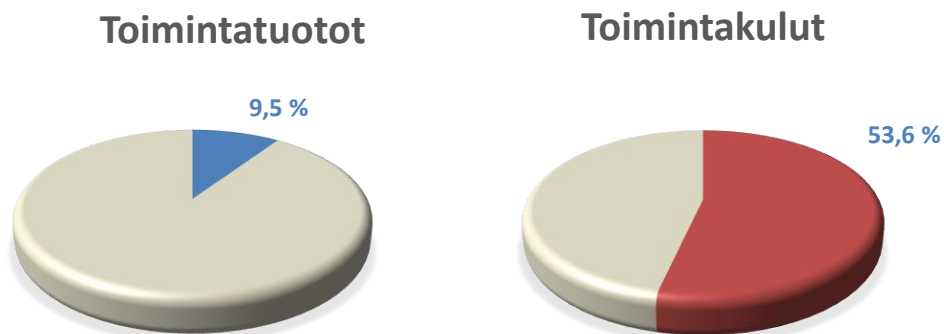
Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutuminen
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari	
	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin	Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen	2024	Hyvinvointikertomuksen mittarit	Raportoidaan erillisenä.

Talous

	TP 2022	TA 2023	TA-muutos	Muutettu TA 2023	TP 2023	Tot%
Toimintatuotot	516 937	191 100	0	191 100	219 030	114,6
Toimintakulut	-1 140 579	-1 085 156	0	-1 085 156	-1 146 106	105,6
Toimintakate	-623 642	-894 056	0	-894 056	-927 076	103,7

SIVISTYSPALVELUT

Sivistyspalvelujen osuus käyttötalousosan toimintatuotoista ja -kuluista:

Sivistyspalvelujen hallinto (tulosalue) / ent. Sivistyspalvelut

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Sivistyspalveluihin kuuluu kunnan sivistystoimesta aiheutuvista hallinnollisista kustannuksista huolehtiminen: osa sivistysjohtajan palkasta (20 %) sekä lautakunnasta aiheutuvat kustannukset.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Painopistealueena toiminnassa on kuntastrategian painopistealueen Yhdessä tekemistä tavoite viisi, yhdessä oppiva organisaatio/yhteisö ja Palveluista hyvinvointia tavoite 3, panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin.

Lautakunta toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota strategisten painopisteiden toteutumiseen sivistystoimessa.

Sivistystoimessa on tavoitteiden mukaisesti tiivistetty yhteistyötä hallinnon sisällä ja eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Vuoden 2024 aikana sivistystoimen hallinnossa tapahtui henkilövaihdos ja uusi sivistystoimenjohtaja aloitti toukokuussa. Hallinnossa on kiinnitetty huomiota etenkin lapsiperhepalveluiden kehittämiseen eri yksiköiden toiminnoissa.

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-39 128	-39 097	0	-39 097	-39 431	100,9
Toimintakate	-39 128	-39 097	0	-39 097	-39 431	100,9

Sivistystoimen hallinnon talous on toteutunut talousarvioon nähden hyvin annetuissa raameissa.

Perusopetus ja lukio (tulosalue)

Tilivelvollinen: Rehtori

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Toteutetaan opetussuunnitelman mukaista opetusta tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti ottaen huomioon oppilaiden fyysiset, psyykkiset ja kielelliset erityistarpeet oppimisen tuen osalta. Kiinnitetään huomiota fyysisen ja psyykkisen oppimisympäristön turvallisuuteen kaikenikäisillä oppijoilla.

Perusopetus (tulosityksikkö)

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

KiVa Koulu ja Liikkuva koulu -ohjelmien toteuttamista on jatkettu vuoden 2024 aikana.

Huoltajien osallisuutta koulutyössä kehitetään yhdessä huoltajien kanssa yhdistävänä linkkinä vanhempaintoimikunta. Vanhempaintoimikunnat ovat toimineet sekä Saaren että Kirjolan koululla. Oppilaiden osallisuudesta ja vaikutusmahdollisuuksista huolehtii oppilastoimikunta ja oppilaiden mielipiteitä on kysytty mm. kouluruokailuun ja valinnaisaineisiin liittyen.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaa täydennetään koulukohtaisilla vuosisuunnitelmissa, jotka on hyväksytty lautakunnassa. Perusopetuksessa käytetään sähköisiä opimateriaaleja monipuolistamaan opetusta.

Saaren koulu liittyi Grative kaiku -ohjelmaan, joka pyrkii vahvistamaan tietoa niityistä ja koulun läheisyydessä on hankkeen aikana perustamassa niittyä, jonka kasvua oppilaat konkreettisesti seuraavat. Alueellisen kulttuuriohjelman mukaisesti kaikki 4-luokkalaiset kävivät tutustumassa Parikkalan alueen kulttuurikohteisiin.

Molemmat koulut ovat tehneet kasvatuksellista yhteistyötä poliisin kanssa ja toiminta jatkuu edelleen. Kirjolan koulussa järjestettiin Etelä-Karjalan liiton koordinoimana ilmastopäivä. Presidentin vaaleihin liittyen kouluissa järjestettiin varjovaalit. Keväällä 2024 Saaren koulu osallistui eräviikko-ohjelmaan, jonka järjesti Etelä-Karjalan liikunta- ja urheilu ry.

Koulujen henkilökunnan turvallisuus- ja kriisivalmiutta on kehitetty sekä keväällä että syksyllä.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta (kustannuspaikka)

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen. Toiminnan järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Kunta saa toimintaan valtionosuutta.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Saaren koululla ap-ip-toimintaan on ilmoittautuneena 7 oppilasta ja järjestetään osittain yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa. Kirjolassa ap-ip -toimintaan on ilmoittautunut 20 lasta. Toiminta täydentää perusopetuksen kasvatuksellista ja opetuksellista tehtävää ja sujuvoittaa perheiden arkea.

Parikkalan lukio (tulosityksikkö)**Toiminta-ajatus ja tehtävät**

Toisen asteen tutkinnon ja/tai ylioppilastutkinnon suorittaminen.
Hyvä jatko-opintokelpoisuus.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Parikkalan lukio oli 2024 vuonna Suomen paras pieni lukio.
Eläinlääketieteellisen linjan kehittämistä on jatkettu ja opintoihin sisällytetään työssä-oppimisjakso eläinlääkärin työhön.

Hankkeet

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoijat ja tavoitteet	Aika- taulu	Koko- nais- budjetti €/vuosi	Kun- nan osuus € / %	Toteu- tuminen
Koulujen kerho- toiminnan tu- keminen ja ke- hittäminen	AVI, tavoitteena kerho- toiminnan tukeminen	Luku- vuosi 2023 - 2024	5 555 €	555 € /10 %	Toteutu- nut
Eritysavustus esi- ja perus- opetuksen ko- ronaepidemian vaikutusten ta- soittamiseen 2022 - 2024	AVI, koronan jälkiseu- rausten hoitaminen.	Luku- vuosi 2023 - 2024	30 000 €	3000 €/10 %	Toteutu- nut
Esi- ja perus- opetuksen tasa- arvoa edistävät toimenpiteet 2023 - 2024	AVI, erityisopetuksen tukeminen.	Luku- vuosi 2023 - 2024	41 250 €	8 250 € 20 %	Toteutu- nut
Parikkalan par- haaksi, harras- tamisen tueksi	AVI, harrastamisen mallin mukaisen kerho- toiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen Pa- rikkalan kunnassa.	Luku- vuosi 2023 - 2024	37 500 €	7 500 20 %	Toteutu- nut

Perusopetus ja lukio -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Paino- piste	Tavoite	Toimenpide	Aika- taulu	Mittari	nen
Kestä- vää kasvua ja elin- voimaa	Mahdollis- tamme moni- puolisen yri- tystoiminnan	Peruskoululaiset vierai- levat yläkoulussa yri- tyskylässä. Lukiolaisilta kartoitetaan mielenkiin- toa yrittäjyyteen tutus- tuttaviin oppijaksoihin.	Syksy 2024	Toteutunut / ei toteutunut	6.- ja 9. - luokkalaiset ovat käyneet yrittyskyläs- sä. Yrittäjyyskurssi jär- jestetään keväällä 2025.

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Paino- piste	Tavoite	Toimenpide	Aika- taulu	Mittari	nen
	Huolehdim- me kestävä- stä taloudesta	Pyrimme rahoittamaan toimintaamme hankkeil- la, sekä suunnittele- me resurssien käyttöä.	2024- 2026	Hankkeiden mää- rä Resurssien käyttö suunniteltu ja vahvistettu lauta- kunnassa (ja kunnanhallituk- sessa ja tarvitta- essa kunnanval- tuustossa)	Sekä peruskoulujen että lukion toimintaa on täydennetty useilla hankkeilla lukuvuonna 2023 – 2024 ja osa hank- keista jatkuu vuodel- le 2025
Yhdes- sä te- kemistä	Pidämme Pa- rikkalan vi- reänä	Tuemme nuorten ker- hotoimintaa ja harras- tusta ja seuraamme kerhojen osallistujien määrää. Suomen har- rastamisen mallin rahoi- tus ja OPH:n kerhotoi- minnan avustusten hyödyntäminen	2024	Kerhojen määrä Osallistujien mää- rä kasvanut vuo- den 2023 tasosta	Suomen Harrasta- misen mallin kerhoja on toteutunut eri si- sältöisenä 6.
	Huolehdim- me henkilös- tön viihtyvyy- destä ja hy- vinvoinnista	Tarjoamme henkilöstöl- le lisäkoulutusmahdoli- suuksia ja kehitämme viestintää. Osallistam- me henkilöstöä päätök- senteossa.	2024	Henkilöstökysely. Toteutuneet kou- lutukset koulutus- suunnitelman mukaisesti. Toteutuneet pa- lautekeskustelut.	Turvallisuus- ja vä- kivaltatilanne koulu- tukset
Palve- luista hyvin- vointia	Kehitämme palveluita ja luomme uu- sia toiminta- tapoja	Toimintamallien arvioi- ti, päivittäminen ja ke- hittäminen.	2024	Tehty	Ryhmäyttämispäivä ja Parikkalaan tutus- tuttamispäivä lukio- laisille
	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin.	Aloittavien lukiolaisten määrä 20. Kaikki lukiolaiset saavat päättötodistuksen. Kaikki ylioppilaskokei- siin osallistuvat saavat hyväksytyn arvosanan. Jokainen peruskoulun päättötodistuksen saa- nut sijoittuu toisen as- teen oppilaitokseen.	2024	Aloittaneet lukio- laiset määrä. Päättötodistusten määrä. Ylioppilaskokei- den arvosanat. Toisen asteen oppilaitokseen sijoittuminen.	Lukiossa aloitti 21 uutta opiskelijaa. 30 sai päättötodis- tuksen Suomen paras pieni lukio
	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin	Tarjoamme nuorille vai- kutumahdollisuuksia ja kehitämme toimia op- piympäristöjen turvaa- miseksi.	2024	Palautekyselyt. Toiminnanarvioi- ti. Käytänteet- tiimi- toiminta.	Kirjolan koulun uu- det korkealaatuiset tilat. Oppilaskunnat ja kodin ja koulun illat.

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama	Tot.-%
Saari 1-6 lk	57	52	52	0	100
Kirjola, perusopetus 7-9 lk	96	91	121	+30	+24,79
Kirjola, perusopetus 1-6 lk	158	153	144	-9	-6,25
oppilaita yht.	311	296	317	+21	+6,62
Menot €/oppilas	12 678	15 287	14302	-985	+6,89
Parikkala lukion oppilas- määrä	42	50	52	+2	+3,85
Menot, €/oppilas	16 306	15 296	15 812	+516	+3,26

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	193 545	215 219	0	215 219	191 107	88,8
Toimintakulut	-4 855 853	-5 294 805	0	-5 294 805	-5 557 004	105,0
Toimintakate	-4 662 307	-5 079 586	0	-5 079 586	-5 365 896	105,6

Sekä perusopetuksessa että lukiossa vuonna 2024 oppilasmäärät kasvoivat. Kirjolan koulu vastaanotti 19 kesälahtelaista 7–9 - luokan oppilasta ja lukion eläinlääketieteelliselle linjalle tuli muista kunnista ainakin 16 oppilasta. Lukiolaisten asumisjärjestelyt kasvattivat lukion sisäisiä vuokratukustannuksia 87 000 € ja Kirjolan koulun sisäiset vuokrat ylittyivät talousarviosta 57 670 € ja koululaiskuljetukset 110 056 €.

Vapaa sivistystyö (tulosalue)

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Vapaan sivistystyön tulosalueen tehtävänä on ennaltaehkäisevä hyvinvointityö, jolla ylläpidetään ja edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta. Tulosalueen palvelut tukevat yhteisöllisyyden muodostumista ja luovat edellytyksiä monipuoliselle kansalaisoiminnalle, sekä antavat mahdollisuuksia omaehtoiseen ja elinikäiseen oppimiseen, tiedon saantiin ja osaamisen kehittämiseen.

Kansalaisopisto (tulosityksikkö)

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kansalaisopisto on merkittävä kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjä, joka tarjoaa kunnan alueella mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja harrastamiselle. Opiskelu kansalaisopistossa on tutkintoon johtamatonta ja tähtää opiskelijan monipuoliseen kehittymiseen, elinikäiseen oppimiseen, hyvinvointiin ja kansalaisaktiivisuuteen.

Kansalaisopisto tarjoaa yli kuntarajojen ammatillista täydennyskoulutusta, eri-ikäisille harrastusmahdollisuuksia, hyvinvointia lisääviä tekijöitä, lyhyt-, erikoiskursseja sekä pitkäkestoista kurssitoimintaa sekä on osaltaan mukana molempien kuntien kulttuurielämässä

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Etäopetus ja -opiskelu, opiskelijamäärien lisääminen ja yhteistyön rakentaminen eri oppilaitosten ja yhteistyökumppaneiden välillä.

Etäopiskelua on toteutettu muutamina hybridi-kursseina. Kursseja on tarjottu opintopistekursseina yhdessä Parikkalan ja Rautjärven lukioiden kanssa. Opiskelijamäärä on lisääntynyt ja toteutunut määrä on 948, joista rautjärveläisiä on noin 30 % ja parikkalalaisia noin 70 %. Yhteistyö on lisääntynyt lukioiden, yhdistysten, Ruokolahden ja Etelä-Karjalan kansalaisopistojen ja koko maakunnan koulutuskuntayhtymän kanssa.

Lisäksi opiston toiminta on laajentunut moniin yleisötahtumiin ja -tilaisuuksiin sekä kesä 2024 oli ennätyksellinen lyhytkurssien tarjonnassa. Yhdistymisneuvottelut Ruokolahden kansalaisopiston kanssa alkoivat helmikuussa.

Kirjastopalvelut (tulosityksikkö)

Tilivelvollinen: Kirjastonjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kirjastopalvelut tukevat kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden ja muiden kirjastonkäyttäjien tiedonsaantia, osaamista, hyvinvointia ja viihtymistä elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Keskitytään lasten ja nuorten lukuharrastuksen edistämiseen satutuntien ja kirjavinkkausten kautta. Kirjastopalvelut myös sopeuttaa toimintaansa siten, että vuonna 2025 kirjastotoimi jättää yhden työntekijän tehtävän täyttämättä, kun se vapautuu.

Parikkalan kunnan nuorisotoimen kanssa yhteistyössä toteutettava hanke ”Pikkupiikakin pakenee” -hanke aloitettiin syksyllä 2024, ja se jatkuu vielä vuoden 2025 loppuun. Uusi kirjastojärjestelmä Quria otettiin käyttöön joulukuussa 2024.

Vapaa-aikapalvelut (tulosityksikkö)

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on järjestää liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluja kuntalaisille.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Vapaa-aikapalvelut tavoittelevat kouluyhteistyön kehittämistä vastaamaan lisääntyntä tarvetta perusopetuksessa ja lukiossa. Kansainvälistä toimintaa myös pyritään jatkamaan mahdollisuuksien mukaan.

Painopistealueena liikunta- ja hyvinvointitoimessa on tulevana vuosina palvelun saatavuuden varmistaminen ja harrastajamäärien lisääminen kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Tavoitteena on myös liikuntaneuvonnan lisääminen.

Yhteistyötä muiden toimialojen kanssa kehitetään edelleen tulevana vuosina. Kulttuuritoimi järjestää yhdessä eri järjestöjen, yhteisöjen ja yritysten kanssa kulttuuritapahtumia ja retkiä.

Vapaa-aikapalveluissa nuorisotoimissa koulunuorisotyö vahvistui hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2024 toteutui kansainvälinen nuorisovaihtohanke Erasmus-hankkeena Espanjan kanssa. Hanketyöntekijöiden mukanaolo mahdollisti erilaisten toimintojen toteuttamista ja kokeiluja mm. pakohuone -peli yhteistyössä kirjaston kanssa.

Liikunta- ja hyvinvointipalveluissa palvelutoiminta monipuolistui liikuntaneuvonnan hankkeen myötä. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa on lisääntynyt liikunta- ja hyvinvointitapahtumissa. Vuoden 2024 keväällä käynnistyi sähköisen varaus- ja kulkujärjestelmän kehittäminen ja ASIO-ohjelmiston käyttöönoton valmistelu.

Hankkeet

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen ra- hoittajat, hallinnoija ja ta- voitteet	Aikataulu	Kokonais- budjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %	Toteutu- minen
Koulunuorisotyön jatkohanke	Aluehallintovirasto, koulunuorisotyöntekijän juurruttaminen kouluun	11/2023 - 11/2024	36 000 €	20 %	Toteutui
Päiväleiri-toiminta 2023 - 2024	Aluehallintovirasto, päiväleiritointi Parikkalassa 2024 kesällä.	Kesäkuu 2024	5556 €	10 %	Toteutui

Vapaa sivistystyö -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollistamme monipuolisen yritystoiminnan.	Työllistämishankkeen käynnistäminen	2024 kevät - 2026 kesä	Hanke käynnissä ja toteutuu. Arviointi hankkeen vaikutuksista.	Alueellinen-PlanB-hanke käynnistetty
	Huolehdimme kestävästä taloudesta.	Talousarvion tasapaino	2024	Sopeuttamisohjelma	Toteutui osittain
Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä.	Nuorisotoimi toimii Suomen harrastamisen mallin tukena yhdessä harrastamisen mallin kerhojen järjestämiseksi	2024	Kerhojen lukumäärä Uusi hankerahoitus	6 kerhoa ja toiminta jatkuu
	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista.	Näytämme arvostavamme työntekijöitä ja huolehdimme viihtyvyydestä sekä osaamisen kehittämisestä	2024	Henkilöstökysely Kehityskeskustelujen painopisteet	Toteutui osittain

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumisen
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari	
Palveluista hyvinvointia	Kehitämme palveluita ja luomme uusia toimintatapoja	Vuorovaikutuksessa kirjastonkäyttäjien kanssa pyrimme kehittämään kirjaston palveluita ja monipuolistamaan niitä. Etsimme uusia ja joustavia ratkaisuja yhdessä asukkaiden, yritysten ja yhdistysten kanssa sekä huolehdimme siitä, että Parikkalassa ovat monipuoliset, laadukkaat ja kestävä kehityksen mukaiset hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palvelut.	2024	Asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset Lainaus- ja kävijämäärät Henkilöstökysely Henkilökunnan koulutukseen käytetyt tunnit Kansalaisopiston opiskelijamäärä kasvanut 10 % vuodesta 2022	Kirjaston lainaus- ja kävijämäärät nousseet.
	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin	Yleinen kulttuuritoimi toimii aktiivisesti perheiden hyvinvoinnin puolesta, lapsiparkitointia jatkaminen, tapahtumien kehittäminen, nuorisotoimen toiminnan tukeminen ja harrastamisen mallin kerhotoiminnan tukeminen.	2024	Kirjaston kirjavinkkaus. Kaikki luokka-asteet saavat kirjavinkkauksen. Tapahtumien määrä. Asiakaskyselyt. Kerhotuntien määrä. Lapsiparkki, kävijämäärä	Kaikki luokka-asteet saaneet kirjavinkkauksen.

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
kulttuuritilaisuudet	22	25	13	-12	-48
nuorisotilaisuudet	210	170	300	130	43,3
liikuntatilaisuudet	324	400	180	-220	45
kansalaisopiston opetustunnit	4 397	4 000	4 972	972	24,3
kansalaisopiston opiskelijamäärä	900	900	948	48	5,3
netto €/opetustunti	59,93	64,90	56,14	-8,76	-13,7
netto €/opiskelija	292,77	288,44	294,43	5,99	2,1
kirjaston lainausmäärä/as.	11,0	11,0	11,25	0,25	2,3

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	194 168	140 500	0	140 500	355 138	252,8
Toimintakulut	-1 188 454	-1 117 972	0	-1 117 972	-1 390 480	124,4
Toimintakate	-994 286	-977 472	0	-977 472	-1 035 342	105,9

Vapaan sivistystyön vuoden 2024 toimintatuotot ovat 214 638 € talousarviota enemmän. Tuottoa ovat lisänneet erityisesti hankkeet. Toimintamenot ovat myös kasvaneet ja talousarvioylitys on 272 508 €. Ylitystä selittää kansalaisopiston vilkas toimintavuosi ja kurssien ja tunti-määrien kasvu.

Varhaiskasvatus (tulosalue)

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka (Varhaiskasvatuslaki 1§). Varhaiskasvatus pohjautuu Varhaiskasvatuslakiin, valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (OPH2022), Parikkalan kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan ja kunkin lapsen omaan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista.

Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä, ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan.

Tulosalueeseen kuuluvat lakisääteinen lasten kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki.

Päiväkotihoido (tulosityksikkö)

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kunnilla on velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta kaikille alle kouluikäisille lapsille.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota perheille laadukkaita, lapsen tarpeista lähtevä riittävät palvelut, joissa kasvu- ja oppimisympäristö tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Varhaiskasvatuksen henkilöstö tukee lapsen kasvua ja kehitystä yhdessä vanhempien kanssa vanhemmuutta kunnioittaen.

Varhaiskasvatuksen toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan lapsilähtöisesti ja monipuolisia työtapoja käyttäen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Tavoitteena on lapsen oppimisen ilo. Varhaiskasvatuksen toiminta toteutetaan kokopäivä pedagogiikkana ja pääasiassa pedagogisissa pienryhmissä. Pienryhmätoiminnan tavoitteena on, että jokainen lapsi tulee nähdyksi ja kuulluksi omana itsenään. Toiminnan porrastamisella mahdollistetaan pienryhmien joustava toiminta sekä tilojen ja lähiympäristöjen monipuolinen käyttö.

Varhaiskasvatusta on järjestetty vuonna 2024 päiväkotitiloissa Satakielellä ja päiväkotitiloissa Kuopiossa. Viskaritoimintaa on järjestetty päiväkotitiloissa Satakielellä ja Saaren koululla. Viskariaika, klo 9-13, on ilmaista perheille. Esiopetusta on järjestetty Saaren koulun tiloissa ja päiväkotitiloissa Satakielellä väliaikaisissa tiloissa Pietarinkuja 2.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Parikkalassa varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat liikunta, leikki ja positiivinen pedagogiikka. Työntekijöistä on muodostettu tiimit painopistealueilta. Tiimit kokoontuvat säännöllisesti noin kerran kuukaudessa ja jakavat tietoa ja ajatuksia muulle työyhteisölle.

Liikkuvan varhaiskasvatuksen liikuntatiimi on suunnitellut erilaisia liikuntatapahtumia sekä päivittänyt liikunnan vuosikellon. Vuoden aikana on korostettu arjen tilanteissa tapahtuvaa liikuntaa sekä sisällä että ulkona, liikuttu ohjatusti salivuoroilla sekä erilai-

sia liikunnallisia teemaviikkoja hyödyntäen Eklun (Etelä-Karjalan liikunta ja urheilu) tarjoamien materiaalien pohjalta mm. Jekku-Jänö, Arkiseikkailu ja Eräviikko.

Leikkipedagogiikka ja leikkiympäristö-koulutus (Hannelandia) oli henkilöstöllä helmikuussa 2024. Koulutuksen myötä varhaiskasvatuksen leikkiympäristöihin/pedagogiikkaan on kiinnitetty enemmän huomiota ja muokattu niitä lasten mielenkiinnon kohteet huomioiden.

Positiivinen pedagogiikka. Varhaiskasvatuksessa aikuisten tärkeä tehtävä on huomioida lapsen henkilökohtaisia vahvuuksia, saada lapsi itsekin näkemään ne sekä uskomaan omiin hyviin puoliinsa. Varhaiskasvatuksessa korostuu jokaisen lapsen arvostava kohtaaminen (kiitä, kehu, kannusta), vaikeuksissa auttaminen ja ennen kaikkea hyvän huomaaminen. Erilaisista vuorovaikutustilanteista keskustellaan lapsiryhmän kanssa, niin että lapset voivat tukea ja kannustaa toisiaan. Jokainen tiimi käyttää positiivisen pedagogiikan menetelmiä lapsiryhmän mukaan.

Kodin ja varhaiskasvatuksen tiedonvälitykseen sekä lapsen pedagogisten asiakirjojen tallentamiseen ja toiminnan arvioimiseen käytämme Daisy-ohjelmaa.

Työntekijät ovat osallistuneet vuoden aikana erilaisiin koulutuksiin sekä itsenäisesti että tiimeittäin. Kaksi työntekijää on päivittänyt osaamistaan oppisopimuskoulutuksella. 14.3.2024 Valtakunnallisena varhaiskasvatuspäivänä kutsuimme päättäjiä tutustumaan päiväkotia Satakieleen ja Parikkalan varhaiskasvatukseen. Myös OAJ:n järjestämään sivistyksen avoimiin oviin osallistuimme 7.10.2024 päättäjille avoimin ovin. Kunnan kesätyöntekijöitä meillä oli kaksi. Ryhmissä on syyslukukauden aluksi pidetty perheiden illat, vietetty kevät- ja joulujuhlat ja huomioidaan tärkeät juhlapäivät.

Esiopetus (tulosityksikkö)

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Kunta on perusopetuslain nojalla velvollinen järjestämään esiopetusta alueella asuville lapsille. Lapsen on osallistuttava oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Perusopetuslain mukainen esiopetus on osallistujille maksutonta. Lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Laissa säädetään ryhmäkoosta sekä henkilöstömitoituksesta.

Esiopetusta toteutetaan sekä valtakunnallisen että paikallisen esiopetussuunnitelman mukaisesti. Esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumoa vahvistaa lasten oppimisen ja kehityksen edellytyksiä.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Esiopetuksessa on samat painopistealueet kuin varhaiskasvatuksessa.

Kodin ja esiopetuksen tiedonvälitykseen sekä esioppilaan pedagogisten asiakirjojen tallentamiseen ja toiminnan arvioimiseen käytämme Daisy-ohjelmaa.

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu päättyi toukokuussa 2024.

Hankkeet

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aika- taulu	Koko- naisbud- jetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %	Toteutu- minen
Erityisavustus varhaiskasvatuksen koronapandemian vaikutusten ta-soittamiseen 2022 - 2024	OKM, Koronapandemian vaikutusten lieventäminen varhaiskasvatuksessa.	26.10. 2022 - 31.7. 2024	21 053 €	1 053 € 5 %	toteutui
Valtionavustus kaksivuotiseen esiopetuksen kokeiluun.	OKM, kaksivuotisen esiopetuksen järjestäminen Parikkalan kunnassa	1.1. 2021 - 31.5. 2024	70 000 €	0 %	toteutui

Varhaiskasvatus -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aika- taulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollistamme monipuolisen yritystoiminnan.	Varhaiskasvatuksen vierailut alueen yrityksissä.	2024	Varhaiskasvatuksen tutustumiskäyntien määrä	osittain; muutamissa yrityksissä/yhdistyksissä
	Huolehdimme kestävästä taloudesta.	Talousarvion seuranta ja talouden tasapaino.	2024	Sopeuttamisohjelma	osittain
Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä.	Liikunnan vuosikellon seuraaminen	2024		toteutunut
	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista.	Tarjoamme henkilöstölle lisäkoulutusmahdollisuuksia ja kehitämme viestintää.	2024	Täydennyskoulutuksen määrä Henkilöstökysely Toteutuneet koulutukset koulutussuunnitelman mukaisesti Toteutuneet palautekeskustelut	toteutunut
Palveluista hyvinvointia	Kehitämme palveluita ja luomme uusia toimintatapoja	Olemme veto- ja pitoimainen työnantaja ja vahvistamme positiivista mielikuvaa kunnasta		Onnistuneet rekrytoinnit vaihtuvuus vähäinen	toteutunut
	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin	Ammattitaitoiset työntekijämme takaavat laadukkaan varhaiskasvatuksen	2024	Palautekyselyt Toiminnanarviointi Sähköinen asiakastyytyväisyyskysely perheille syksyllä 2024	toteutunut

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
Hoitopaikat kpl	130	121	124	3	2,5
Läsnäolopäivät kpl	18 921	21 000	18 765	-2 235	-10,5
Lapsia hoidossa 31.12.	110	130	107	-23	-17,7
- joista erityistä hoitoa ja kasvatus- tarvitsevia % *)	4,27	7	5,61	-1,39	19,9
Menot €/ läsnäolopäivä **)	104,14	116,21	86,58	29,62	25,5
Käyttöaste päiväkodit, %	62,31	75	75	0	0
Lasten kotihoidontuki, lapsia	21	40	20	-20	-50

*) erityisen tuen tarve: lastensuojelun tarve, vamma tai pitkäaikainen sairaus, kielellinen kehitys ja kommunikatio, tarkkaavaisuus, kognitiivinen alue, tunne-elämä tai sosiaalinen kasvu

**) luku sisältää myös lasten kotihoidontuen ja lasten kotihoidontuen kuntalisän menot (kuntalisä 1.3.2012 alk.)

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	254 207	116 000	0	116 000	145 749	125,6
Toimintakulut	-2 224 664	-2 346 899	0	-2 346 899	-2 097 266	89,4
Toimintakate	-1 970 457	-2 230 899	0	-2 230 899	-1 951 517	87,5

Varhaiskasvatuksessa toimintatuotot olivat 29 749 € arvioitua suuremmat ja menot 279 382 € talousarviota pienemmät.

Sivistyspalvelut yhteensä

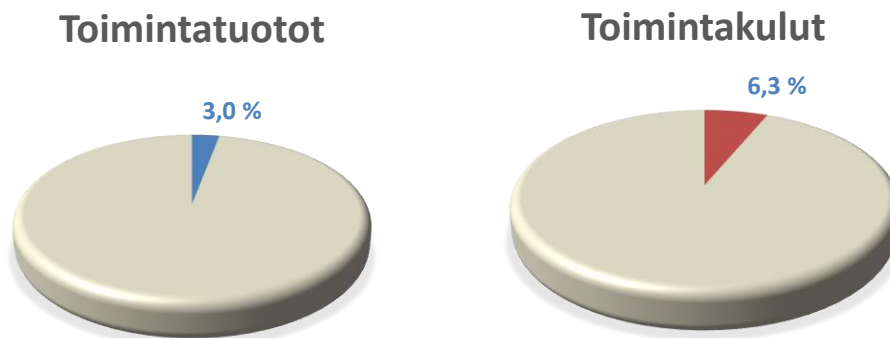
	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	641 920	471 719	0	471 719	691 995	146,7
Toimintakulut	-8 308 098	-8 798 774	0	-8 798 774	-9 084 180	103,2
Toimintakate	-7 666 178	-8 327 055	0	-8 327 055	-8 392 185	100,8

Koko sivistystoimen osalta vuonna 2024 toimintatuotot ylittivät talousarvion 220 276 € ja toimintakulut 285 406 €.

Toimintatuotoissa mm. hankerahoitus on kasvattanut tuloja. Toimintamenot ovat kasvaneet mm. koululaiskuljetusten kustannusten osalta ja uuden Kirjolan koulun rakennuksen käyttöönoton myötä sisäiset kustannukset ovat kasvaneet.

ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimapalvelujen osuus käyttötalousosan toimintatuotoista ja -kuluista:

Työllistämispalvelut (tulosalue)

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Työllistämispalveluiden tulosalue on perustettu työvoimapalvelu-uudistukseen (TE2024) ja kotoutumispalvelujen uudistamiseen (KOTO2024) liittyen. Työmarkkinatuen kuntaosuus sisältyi aiemmin Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin maksuosuuteen, mutta hyvinvointialueisiin siirryttäessä velvollisuuksia ja tehtäviä on siirtynyt kunnille jo vuoden 2023 alusta. Näin ollen työmarkkinatuen kuntaosuudet kirjataan jatkossa elinvoimapalveluiden alle.

Kunta vastaa osittain pitkään työttömänä olleiden työmarkkinatuen kustannuksista. Kunnilla on 50 %:n vastuu yli 300 päivää ja 70 %:n vastuu yli 1 000 päivää työmarkkinatuella olleiden henkilöiden työmarkkinatukikustannuksista. Te-palvelujen järjestämismääräyksen (TE2024-uudistus) siirtyessä kunnille 1.1.2025 rahoitusvastuu tulee laajenemaan. Suunnitelmavuosille 2025–2026 on lisätty Työllisyyspalveluihin TE-palveluiden kustannukset. On myös huomioitava, että kunta ei voi välittömästi omalla toiminnallaan vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuteen, vaan yleinen työmarkkinatilanne ja lainsäädännölliset linjaukset vaikuttavat kustannusten kehittymiseen. TYP-toiminta on keskeistä vaikeimmin työllistettävien asiakkaiden ohjaamisessa niiden palveluiden piiriin, joilla työmarkkinatuen kuntaosuuteen pystytään vaikuttamaan työllistämisen ohella.

Tulosalueen kustannuspaikat ovat: työmarkkinatuen kuntaosuus, maahanmuuttopalvelut, TYP (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu), muut työllistämispalvelut.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Valmistautuminen TE2024-uudistukseen eli TE-palvelujen järjestämismääräyksen siirtymiseen kunnille 1.1.2025 alkaen.

Työllisyys- ja työllistämispalveluiden järjestäminen kunnassa kustannustehokkaasti ja tuloksellisesti. Strategisena painopisteenä kestävästä taloudesta huolehtiminen.

Olenneiset tapahtumat tilikaudella

- Työmarkkinatuen kuntaosuuksien kehitystä on seurattu elinvoimalautakunnan kokouksissa.
- Laptuotesäätiön kanssa tehty pitkäaikainen yhteistyösopimus päättyi 31.12.2024.
- Varauduttu työllisyysohjaajan palkkaamiseen vuoden 2025 alkaessa.
- Valmisteltu yhteistyötä Rautjärven ja Ruokolahden kuntien kesken kuntien omien työllisyyspalvelujen kehittämiseksi yhteistyöllä vuoden 2025 aikana.

Työllistämispalvelut -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Seurataan kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajien ja maksettujen etuuksien määrää (Kela).	2024	Kustannukset korkeintaan 280 000 € / vuosi.	Toteutunut. Kustannukset 237 129 e/vuosi

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	5 373	0	0	0	61 710	
Toimintakulut	-282 177	-397 216	0	-397 216	-343 377	86,4
Toimintakate	-276 804	-397 216	0	-397 216	-281 667	70,9

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

Kotoutumiseen liittyviä laskennallisia korvauksia saatiin enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu (+61 710 e) ja työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 43 000 euroa vähemmän.

Elinvoimapalvelujen hallinto (tulosalue) / ent. Elinkeinopalvelut

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Elinkeinopalvelut on erotettu omaksi tulosalueekseen, ja se sisältää elinvoimalautakunnan hallintoon liittyvät toimintakulut. Toiminnan tarkoituksena on elinvoimapalveluiden toiminnan ja palvelutuotannon ohjaaminen lautakuntatasolla.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Elinvoimalautakunta työskentelee tehokkaasti ja proaktiivisesti sekä ylläpitää kunnan elinvoimaisuutta tekemällä laajaa yhteistyötä niin kunnan sisällä eri toimialojen ja lautakuntien kanssa kuin ulkoisesti eri sidosryhmien ja toimijoiden kanssa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

- Kunnanvaltuusto päätti 11.11.2024 kokouksessaan lakkauttaa elinvoimalautakunnan tämän valtuustokauden päättyessä 31.5.2025.
- Elinvoimalupaus, joka sisällytettiin elinvoimaohjelmaan, vahvistettiin valtuustossa 17.6.2024.
- Elinvoimaohjelma vahvistettiin valtuustossa 11.11.2024.
- Saaren ja Parikkalan yrittäjäyhdistysten kesken aloitettiin elokuussa 2024 aamukahvit kuukausittain ja ne jatkuvat vuonna 2025 vuorokuukausittain.
- Elinvoimaseminaari toteutettiin syksyllä 2024.
- Useita kuntalaisten kuulemisia Uukuniemen elinvoiman kehittämiseksi sekä elinvoimaohjelman kehittämiseksi.
- Yrityskysely.
- Etelä-Karjalan Yrittäjät palkitsi Parikkalan kunnan maakunnan yrittäjäyyskuntana.

Elinvoimapalvelujen hallinto -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aika-taulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollistamme monipuolisen yritystoiminnan	Yhteistyö muiden lautakuntien/toimialojen kanssa: järjestetään vähintään 2 yhteistä koontumista yhteistyön ja tiedonkulun varmistamiseksi.	2024	Yhteiset koontumiset, vähintään kaksi/vuosi	Ei toteutunut
		Uuden elinvoimaohjelman valmistuminen, ohjelmasta tiedottaminen ja ohjelman jalkauttaminen käytäntöön: ohjelma valmis 06/2024, tiedotus ja asteittainen käytäntöön jalkauttaminen loppuvuoden aikana		Elinvoimaohjelma laadittu	Toteutunut

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-26 738	-30 728	0	-30 728	-30 570	99,5
Toimintakate	-26 738	-30 728	0	-30 728	-30 570	99,5

Elinkeinojen kehittäminen (tulosalue)

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Maatalouden viranomaistehtävät (tulosityksikkö)

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Maaseutuhallinnon toteuttaa Etelä-Karjalassa kuntien yhteinen Etelä-Karjalan maaseututoimi, jota hallinnoi Lappeenrannan kaupunki. Maaseututoimen vastuualueella huolehditaan peltopinta-alaan ja eläinmäärään perustuvien EU-rahoitteisten ja kansallisten tulotukien hallinnoinnista. Maatilatalouden viranomaistehtävien hoito Parikkalan toimipisteessä mahdollistaa maatilatalouden kehityksen kunnassa.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Yhteistyö maaseudun kehittäjäorganisaatioiden kanssa, maatalouden viranomaispalveluiden turvaaminen Parikkalassa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Vuonna 2024 peltotukien hakemuksen jätti Parikkalassa 174 tilaa. Vähennystä edelliseen vuoteen oli 3 tilaa. Parikkalan peltopinta-ala on 10466 ha ja vuonna 2024 maataloustukia on maksettu Parikkalaan 8,2 milj. euroa.

Elinkeinojen kehittäminen (tulosityksikkö)

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Toiminnan tarkoituksena on kunnan elinvoiman sekä veto- ja pitovoiman parantaminen. Tavoitteena on edistää kokonaisvaltaisesti eri yritystoimialojen kehitystä ja edesauttaa monipuolisen ja kannattavan yritystoiminnan sekä yritysten verkostojen syntymistä ja kehittämistä. Elinvoimapalveluiden palveluita tarjotaan paikallisesti ja yhteistyössä muiden kehittäjäorganisaatioiden kanssa.

Toimialan tehtävinä ja tavoitteina ovat:

- olemassa olevien työpaikkojen turvaaminen sekä uusien elinkeinoalojen, yritysten ja työpaikkojen luominen
- olemassa olevien ja uusien palvelujen, tuotteiden ja verkostojen kehittäminen
- osaamisen, laadun ja kilpailukyvyyn parantaminen kaikilla sektoreilla
- kylätoiminnan kehittäminen, verkostojen luominen eri toimijoiden välille, yhteistyön tiivistäminen
- matkailun edistäminen
- maaseutuelinkeinojen kehittäminen (avustukset)
- kehittämisprojektien hallinnointi

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Yrittäjyys nähdään vahvuutena ja siihen kannustetaan turvaamalla jo olemassa olevan yritystoiminnan toimintaedellytyksiä sekä kehittämis- ja laajentumismahdollisuuksia. Houkutellaan alueelle uutta yrittäjyyttä ja yrityksiä mm. tehostamalla kunnan markkinointia. Eri toimijoiden välistä yhteistyötä pyritään jatkamaan ja tiivistämään.

Maatalouden kehittämisavustuksia keskeisiin maatalouden kohteisiin jaetaan edelleen, ja avustustenjakoperusteita kohdennetaan uudentyyppisiin kehittämistoimenpiteisiin. Kylien elinvoimaisuuden ylläpitämiseen ja kylien kehittämiseen tarkoitettut kyläavustukset käsitellään elinvoimalautakunnassa. Mökkiläistoimikunnan toimintaa tehostetaan ja luodaan uusia yhteistyöverkostoja sekä korostetaan yhteisöllisyyden merkitystä kaikessa toiminnassa. Uutena toimenä otetaan käyttöön osallistuva budjetointi.

Matkailun edistämiseen panostetaan hanketoiminnan avulla, erityispaino luontomatkailun kehittämisessä.

Olennot tapahtumat tilikaudella

- Elinvoimapäällikkö on tehnyt viranhaltijapäätöksiä maatalouden kehittämisavustusten myöntämiseksi, määrärahojen puitteissa.
- Elinvoimalautakunta on jatkanut kyläavustusten jakamista, määrärahojen puitteissa.
- Elinvoimapäällikkö vaihtui ja uusi elinvoimapäällikkö aloitti 1.11.2024.
- Yhteistyö Imatran seudun kehittämissyhtiö Oy Kehyn kanssa alkoi vuoden 2024 alusta lukien, yritysneuvonnan toteuttamiseksi Parikkalassa.

Kehittämisprojektit (kustannuspaikka)

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kehittämistoiminnan lähtökohtana ovat alueen luontaiset vahvuudet ja vetovoimatekijät sekä yritysten ja kuntalaisten tarpeet. Kehittämistoimintaa toteutetaan kunnan, seutukunnan tai -kuntien alueella toimialakohtaisilla tai kansainvälisillä verkostohankkeilla.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Hankerahoituksen tehokkaampi hyödyntäminen. Yritysyhteistyön tiivistäminen ja uusien yritysryhmähankkeiden käynnistyminen.

Olennot tapahtumat tilikaudella

Simpelejärven kunnostushankkeessa on ollut vireä toiminnan vuosi 2024. Hankkeessa on valmistunut kosteikko ja neljä muunlaista vesiensuojelurakennekohdetta. Hankkeessa pidettiin heinäkuussa yleisötilaisuus kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille. Hankkeen hoitokalastuksesta ilmestyi Suomen Kalastuslehdessä (5/2024) usean aukeaman artikkeli ja hanke pääsi myös lehden kansikuvaksi. Hanke on saanut Kaakkois-Suomen ELYn myöntämän jatkoajan 31.10.2025 asti.

Uukuniemen saaristosataman parantamishanke sai myönteisen rahoituspäätöksen Kaakkois-Suomen ELYltä. Hankkeen kokonaiskustannus on 34 314 euroa. Hanke on toteutettava 30.9.2026 mennessä.

Etelä-Karjalan Liitto teki myönteisen rahoituspäätöksen AKKE-hakemuksesta Uusiutuvalle energialla uuteen nousuun! -hankkeelle. Hankkeen tavoitteena on selvittää ja tutkia bioenergiatuotannon mahdollisuudet ja vaihtoehdot Parikkalan kunnan alueella. Hankkeen kokonaiskustannus on 57 814,80 euroa ja se on toteutettava 31.12.2025 mennessä.

Hankkeet

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aika- taulu	Kokonais- budjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %	Toteutumi- nen
Uudet projektit	varaus uusiin hankkeisiin, esim. mahdollinen jatko omistajanvaihdospalveluille, vihreään siirtymään liittyvät hankkeet	2024	100 000 €	20 000 €	Kaksi uutta projektia
Simpelejärven kunnostushanke 2022–2024	<u>Rahoitus:</u> Kaakkois-Suomen ELY-keskus 50 %, Parikkalan kunta, Rautjärven kunta, yksityinen rahoitus <u>Hallinnointi:</u> Parikkalan kunta <u>Tavoitteet:</u> Simpelejärven ekologisen tilan parantaminen (toimenpiteet: hoitokalastus ja valuma-alue työt)	2022-2024	Koko hankkeen budjetti 595 000 €	30 000 €/vuosi	Toteutuu toimintasuunnitelman mukaisesti. Jatkoaika 31.10.2025 saakka.
LEADER 2023-2027, Hyvää yrittämisen ja elämisen ilmastoa 2023–2027	<u>Julkinen rahoitus:</u> 65 % EU+valtio+kunnat, lisäksi yksityinen rahoitus ja talkootyö <u>Hallinnointi:</u> Leader Kärki ry <u>Tavoitteet:</u> ihmiset, ympäristö, yhteisöt, yritykset, aluekehittäminen	2023-2027	julkinen rahoitus yht. 3 514 667 €, josta kuntien osuus 20 % eli 702 933 € (ohjelma-kausi 2023–2027)	19 957 €/vuosi (4,50 euroa / asukas / vuosi)	Toteutuu
Business Mill -hautomon rahoitus, Lab-ammattikorkeakoulu Oy	Yrityshautomo, joka tarjoaa kasvuhaluille yrityksille asiantuntijapalveluita, tukea ja neuvoja.	2024-2025		3 071 €/vuosi	Toteutunut
Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon kehittäminen, Etelä-Karjalan liitto	Hankkeen tavoitteena on edistää henkilö- ja tavaraliikenteen siirtymistä vaihtoehtoihin käyttövoimiin yhteensovittamalla maankäytöllisiä haasteita sekä sujuvoittamalla lupakäytäntöjä ja kaavoitusta uusien yksityisten, puolijulkisten ja julkisten lataus- ja jakeluasemien rakentamiseksi.	2022-2024		2 715 €	
Ilmastosuunnitelma, Etelä-Karjalan liitto	Etelä-Karjalan liitto laatii ajalla 1.8.2023 – 30.6.2025 ilmastolain edellyttämät ilmastosuunnitelmat Ruokolahdelle, Rautjärvelle, Taipalsaarelle, Lemille, Luumäelle ja Parikkalaan. Suunnittelua varten kunnille on myönnetty valtionapua max. 45 000 euroa/kunta. Tuki kattaa 100 % kuluista (ei omavastuusuutta) ja maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella. Ruokolahti on toiminut avustuksen hakijana kaikkien kuntien puolesta. Suunnittelutyö hankitaan liitolta sidosryhmähankintana. Jokaiselle kunnalle on varattu 12 000 euroa suunnittelutyöstä syntyviin kustannuksiin (matkakulut, palkat, kokouspalkkiot, jne.)	2023-2025		0	Ilmastosuunnitelma valmistuu aikataulun mukaisesti ja tulee valtuuston päätettäväksi huhtikuussa 2025.

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aika- taulu	Kokonais- budjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %	Toteutumi- nen
Vaikuttavampaa yhteistyötä raja-kaupungeissa ja -kunnissa (Kuusamo, Suomussalmi, Kuhmo, Lieksa, Ilomantsi, Tohmajärvi, Kitee, Salla ja Savukoski + Parikkala)	Hallinnointi: Kuhmon kunta Tavoitteet: Verkostoyhteistyö lisää kehittä-mishankkeiden vaikuttavuutta ja mahdollistaa aiempaa paremmin rajaseutujen yhteisten kehittämisteemojen esiintuomisen ja hanke-rahoituksen hakemisen yhteisten kehittämis-tarpeiden ratkaisemiseksi. Itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavia toimenpiteitä: aluekehittämisen tukeminen, omavaraisuus ja fossiilienergiasta luopuminen, osaaminen, osaava työvoima ja työvoiman saatavuus, saavutettavuus sekä matkailu.	2023-2025	Koko hankkeen budjetti 318 000 €, josta valtion osuus 254 903 euroa ja kuntien osuus 63 726 €.	4 000 €	Hanke käynnissä
Lintutornit, esiselvityshanke	Esiselvitys Saaren alueen lintuvesien lintutorneista, kuvauspiiloista ja muista lintu- ja luontomatkailua tukevista rakenteista, varsinaisen investointihankkeen suunnittelu. Hallinnoijana Parikkalan kunta.	2024	100 000 €	20 000 €	Valmistelu 2025
Luonto- ja vesimatkailu kohteet Karjalan Pyhäjärvelle, esiselvityshanke	Uukuniemen kalasataman uudistaminen, rakennetaan rantautumispaikkoja, tauko- ja tulistelupaikkoja veneilijöille, melojille ja retkeilijöille sekä rannalla että järvillä. Kartat ja markkinointimateriaalit kuntoon. Luontomatkailuyrittäjäverkoston luominen. Hallinnoija: Parikkalan kunta.	2024-2025		20 000 €	Kalasataman parantamishanke sai myönteisen päätöksen 2025-2026.
Muraalilta muraalille	Asematunnelin kunnostus muraalien avulla, lisäksi muraalit Saarelle ja Uukuniemelle, joka kylässä valitaan kohde, joka maalataan kylän historiasta/ tarinasta kertovalla maalauksella. Tavoitteena kuntaimagon ja kuntamarkkinoinnin vahvistaminen. Hallinnoija Parikkalan kunta.	2024-2025		10 000 €	ei toteutunut

Elinkeinojen kehittäminen -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aika- taulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollis- tamme monipuoli- sen yritys- toiminnan	Kehyn palveluiden käyttöönot- toon liittyen seurataan, kuinka yritysten kehittämistarpeisiin pystytään vastaamaan	2024	Tavoitteena valta- kunnallisessa yrittä- jien kyselyssä ar- vosana vähintään 7 (asteikolla 4–10)	Kyselyä ei ollut vuonna 2024
		Elinvoimalautakunta valmiste- lee yritysvaikutusten arvioin- nin prosessin ja käyttöönoton siten, että kunnanvaltuusto hyväksyy arvioinnin käyttööno- ton 31.3.2024 mennessä. Oppilaitosyhteistyö: Business Mill yhteistyötä tiivistetään, seurataan palvelua saavien yritysten määrää.	2024	Yritysvaikutusten arviointi laadittu ja käytössä Yritysten määrä Aloittaneet yritykset Yritysten liikevaihi- don kehitys Business Mill- toimintaan osallis- tuneiden määrä	Toteutunut Ei osallisia vuonna 2024
	Huoleh- dimme kes- tävästä ta- loudesta	Hankerahoituksen tehok- kaampi hyödyntäminen, ta- voitteena vähintään yhden uuden hankkeen käynnistymi- nen.	2024	Vähintään yksi uusi hanke	Kaksi myön- teistä rahoitus- päätöstä vuo- den 2024 lo- pussa.
Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä	Elinvoimalautakunta valmiste- lee elinvoimalupauksen yh- dessä paikallisten yrittäjäyh- distysten ja MTK:n kanssa si- ten, että lupaus on kunnanval- tuustossa hyväksyttävänä 31.3.2024 mennessä.	2024		Toteutunut
		Etäpiste on valmis varustuk- seltaan, tavoitteena on käyt- töasteen nostaminen.	2024	Käyttöaste Varaukset	Käyttöaste vä- häinen.
		Elinvoimalautakunnan myön- tämät kyläavustukset jaetaan talousarvion mukaisesti ja ote- taan uutena toimenpiteenä käyttöön osallistuva budjetoin- ti.		Avustusten määrä Osallistuvan budje- toinnin toteutumi- nen	Talousarvioon varattu 10.000 e, myönnetty jaettavaksi 9.900 euroa. Toteutunut

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	101 528	213 000	0	213 000	154 494	72,5
Toimintakulut	-495 028	-770 477	0	-770 477	-694 786	90,2
Toimintakate	-393 500	-557 477	0	-557 477	-540 292	96,9

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

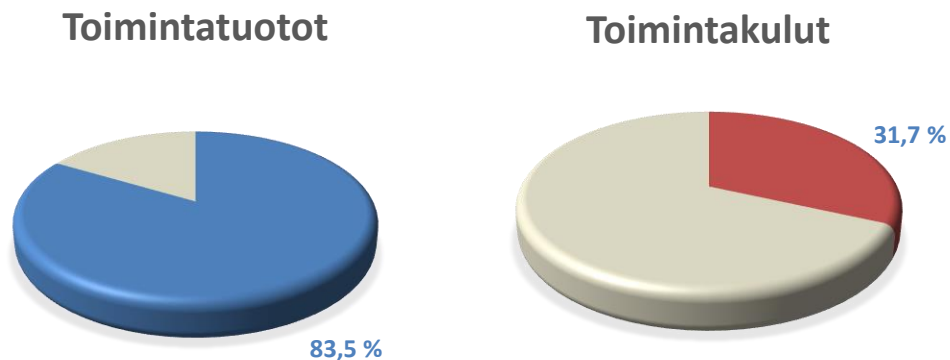
Toimintatuotot jäivät alemmaksi talousarviosta, koska matkailun kehittämiseen liittyvät hankehaut siirtyivät vuodelle 2025.

Elinvoimapalvelut yhteensä**Talous**

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	106 901	213 000	0	213 000	216 204	101,5
Toimintakulut	-803 944	-1 198 421	0	-1 198 421	-1 068 732	89,2
Toimintakate	-697 042	-985 421	0	-985 421	-852 528	86,5

TEKNISET PALVELUT

Teknisten palvelujen osuus käyttötalousosan toimintatuotoista ja -kuluista:

Teknisten palvelujen hallinto (tulosalue) / ent. Tekniset palvelut

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Toiminnan tarkoituksena on kunnan tekninen ohjaaminen lautakuntatasolla, ja kunnan sisäisen palvelukokonaisuuden organisointi käytettävissä olevan resurssin puitteissa.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Tekninen toimiala jatkaa palveluidensa kehittämistä sujuvoittamalla palveluprosesseja sekä kehittämällä sähköisiä palveluitaan asiakkaiden tarpeisiin.

Parikkalan vireänä pitäminen edistämällä palvelujen tuottamista yhteistyössä yritysten, kolmannen sektorin sekä eri yhteisöjen kanssa.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana yhteensä 14 kertaa ja käsitteli 130 pykälää.

Koko teknisen lautakunnan toimintakatteen toteuma oli talousarviossa ennakoitua parempi. Tämä johtui erityisesti arvioitua suuremmista toimintatuotoista (sisäiset vuokrat) sekä tehdyistä säästötoimenpiteistä.

Investointihankkeiden toteuma jäi merkittävästi vähäisemmäksi kuin oli suunniteltu.

Tekniset palvelut -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aika- taulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollistamme monipuolisen yritystoiminnan	Vaihtoehtojen sijaintien tarkastelu uusille yrityksille ja uusiutuvalle energialle	2024	Sijainnit kartoitettu.	Ei toteutunut
	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Hankinnat toteutetaan hankintalain mukaisesti.	2024	Toteutettu, ei valituksia	Ei valituksia
Yhdessä tekemistä	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Yhtiöittämisselvityksen valmistelu yhteistyössä henkilöstön kanssa	2024	Selvitys laadittu	Ei toteutunut
Yhdessä tekemistä	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Kehitetään kannustavaa johtamista ja tehdään yhdessä enemmän	2024	Henkilöstöllä mahdollisuus kehittää itseään työtehtävissä	Toteutunut osittain
Palveluista hyvinvointia	Kehitämme palveluita ja luomme uusia toimintatapoja	Tasapainoisemmat tehtäväkuvat ja palvelutuotannon sujuvoittaminen	2024	Nimike- ja tehtävämuutokset	Ei toteutunut
		Toimialan palvelut tukevat kuntaa ja elinvoimapaalveluita työllistämiseen liittyvissä haasteissa tarjoamalla palkkatukihenkilöille työkohteita ja ammatinhallintaa	2024	Työllistettävien määrä pyritään pitämään n. 6-7 henkilössä	Toteutunut

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot						
Toimintakulut	- 59 303	- 182 203		- 182 203	- 101 305	55,6
Toimintakate	- 59 303	- 182 203		- 182 203	- 101 305	55,6

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

Hallinnon osalta toteumaprosentti oli vain 55,6 johtuen vakinaisen henkilöstön palkan jyvitysten muutoksista. Asiantuntijapalvelut (- 32 062 euroa) sisältävät muun muassa asianajokuluja Kirjolan koulun kokonaisurakkaan ja keittiöön sekä vesiosuuskunnan kiistoihin liittyen ja palvelunostoa kilpailutusten ja tarjouspyyntöjen laatimiseen.

Rakennuttaminen ja kaavoitus (tulosalue)

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Toiminnan tarkoituksena on turvata kuntalaisille terveellinen, toimiva ja viihtyisä elinympäristö kaavoittamalla, rakennuttamalla ja ylläpitämällä taloudellisesti laadukkaita kiinteistöjä ja yhdyskuntapalveluja.

Kaavoituksella ylläpidetään monipuolista tonttitarjontaa yritystoiminnan ja asumisen tarpeisiin. Maankäytössä otetaan huomioon palvelujen käyttömahdollisuudet. Maa-seutukyliä elinvoimaisena säilymistä tuetaan. Asukkaille ja yrityksille tarjotaan tontti-vaihtoehtoja, jotka tekevät sijoittumisen ja rakentamisen houkuttelevaksi kunnan alu-eelle.

Rakennuttamisen osalta keskeinen tavoite on kiinteistöjen käyttäjille terveelliset ja toimivat rakennukset ja infraympäristö.

Kaavoitus (tulosityksikkö)

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Maankäytön suunnittelulla pyritään hyvän ja käyttäjien tarpeita palvelevan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän sekä sosiaalisesti toimivan ja esteettisesti tasapainoisen elinympäristön aikaansaamiseksi, kestävän kehityksen periaatteilla.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Koirniemen alueen kehittäminen ilman rajanylityspaikan kansainvälistämistä. Rakennusjärjestyksen uudistaminen uusiutuvan rakentamislain lähtökohdista. Valmisteilla olevan maakuntakaavan valmisteluun vaikuttaminen.

Kaavoitusohjelma 2024 - 2026

Alueen nimi	Sisältö / perustelu	Toimenpiteet	Kaava valmis	Nykyvaihe	Toteutumi-nen
Koirniemen alue	Tilaa vievän kaupan ja teolisuustoimintojen alueiden kehittäminen	Asemakaavan laatiminen vaiheittain	2025	Yleiskaava 2016	Ei aloitettu
Pienten vesistöjen rantayleiskaava	Yhdistetään vesistöjen yleis- ja ranta-asemakaa-voja mahdollisuuksien mukaan yhdeksi kokonaisuudeksi. Kaavoitus mahdollistaa vakituisen asumisen ranta-alueilla.	Yleiskaavan päivittäminen vaiheittain	2026	Yleiskaava 2016	Ei toteutunut

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Parikkalan keskustaajaman eteläisen osan asemakaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 17.6.2024.

Ympäristöpalvelut (tulosityksikkö)

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ympäristönsuojelun, ympäristöterveyden ja eläinlääkinnän palveluiden järjestäminen kuntalaisille.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Yhteistyö Imatran seudun ympäristötoimen kanssa

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Ei olennaisia muutoksia.

Rakennuttaminen ja kaavoitus -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aika- taulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollistamme monipuolisen yritystoiminnan	Vaihtoehtoisten sijaintien tarkastelu uusille yrityksille ja uusiutuvalle energialle	2024	Sijainnit kartoitettu	Ei toteutunut
		Joustavalla kaavoituksella luodaan kestävä kasvua ja elinvoimaa.	2024-2026	Uudet yritykset ja uusiutuvien energiamuotojen tuotanto	Ei toteutunut
		Aktiivinen tonttimarkkinointi	2024	Uudet yritykset ja asukkaat	Ei toteutunut
		Maankäytön suunnittelun toteutus	2024	Kaavoitusohjelma	Ei toteutunut
	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Huolehdimme talouden tasapainosta	2024	Hankinnat toteutetaan hankintalain mukaisesti.	Toteutunut
		Investointiohjelman toteuttaminen	2024	Investointiohjelman mukaisesti	Toteutunut osittain
Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä	Palvelut pidetään paikkakunnalla monipuolisina ja asuin ympäristö terveellisenä ja turvallisena	2024-2026	Kunnan kiinteistöjen osalta käynnistetään uudelleen sisäilmatyöryhmän työskentely.	Toteutunut

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	158 065				9 668	
Toimintakulut	- 1 196 950	- 495 451		- 495 451	- 579 947	117,1
Toimintakate	- 1 037 950	- 495 451		- 495 451	- 570 280	115,1

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

Toimintakulut ylittyivät noin 85 000 eurolla johtuen liian vähäisestä määrärahavaraksesta Imatran kaupungille maksettavasta yhteistoimintaosuudesta ympäristönsuojelun ja -terveydenhuollon palveluista.

Kiinteistöt (tulosalue)

Tilivelvollinen: Rakentamispäällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kiinteistöpalvelut huolehtivat kiinteistöjen hoidosta ja kunnossapidosta ottaen huomioon kiinteistöjen elinkaaren tekniset, taloudelliset ja toimintojen asettamat vaatimukset.

Tarpeettomista ja tehottomalla käytöllä olevista kiinteistöistä luovutaan. Vajaakäytöllä olevista kiinteistöistä ja osakehuoneistoista luopumista selvitetään aktiivisesti.

Kiinteistöjen elinkaaren mukainen kustannustehokas ylläpito ja tehokas tilojen hyödyntäminen sekä kiinteistöpalvelujen järjestäminen.

Kunta ylläpitää ja kehittää puistojen yleisiä alueita luoden viihtyisyyttä ja turvalliset olosuhteet. Yleisten alueiden ja puistojen kunto on merkittävä osa kunnan yleisilmettä.

Liikunta- ja leikkipaikkojen hoidolla, kunnossapidolla sekä näiden kehittämisellä luodaan turvalliset ja asianmukaiset edellytykset liikunta- ja vapaa-ajan toiminnoille koko kunnan alueen kattavasti.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Kunnan kiinteistö- ja asuntomassan korjausvelan pienentäminen korjauksin ja perusparannuksin.

Luomme edellytyksiä asukkaiden sijoittumiselle ja houkuttelemme uusia asukkaita sekä huolehdimme hyvistä palveluista.

Kunnan leikkipaikkojen kunnostukset kunnan saamalla perintörahalta.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Kiinteistöt -tulosalueen toimintakate toteutui merkittävästi arvioitua parempana. Toimintatuotot ylittyivät ennakoidusta noin 435 000 euroa ja samalla toimintakulut alittivat noin 120 000 eurolla. Lämmitys- ja sähkökustannuksissa oli nousua edelliseen vuoteen verrattuna yhteensä noin 130 000 euroa.

Kiinteistöt -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollistamme monipuolisen yritystoiminnan	Vanhimpien asunto- ja kiinteistöyksiköiden korvaaminen uudisrakentamisella	2024	Selvitys laadittu yhteistyössä yritysten kanssa	Kiinteistöselvitys aloitettu
	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Kiinteistökannan tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen ja heikkokuntoisten purku	2024	Kiinteistökartoitus valmis	Ei toteutunut
		Kiinteistöjen korjaukset suunnitelman mukaan	2024	Saneeraus suunnitelman laadinta	Ei toteutunut
		Vuokra-asuntojen käyttöaste vähintään 90 %	2024	Raportointi 30.4., 31.8. ja 31.12.	Toteutunut
		Kiinteistöjen energiatehokkuuden suunnittelu	2024	Suunnitelma laadittu	Selvitys aloitettu
	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Panostamme henkilöstön osaamiseen	2024	Koulutussuunnitelma	Toteutunut osittain
		Esimiestoimintaan panostaminen	2024	Työpaikkakokoukset	Toteutunut osittain
	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin	Kunnan leikkipaikkojen kunnostukset kunnan saamalla perintörahalla.	2024	Kartoitus ja toteutus	Toteutunut osittain
		Retkeilyreitiverkoston ylläpito- ja hoitovastuiden ajantasaistaminen	2024-2026	Uusia hoitosopimuksia tehdään tarpeen ja resursien mukaan	Ei toteutunut

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama	Tot.-%
huoneistoala m ²	47 559	47 559	47 559		
menot €/huoneisto-m ²	75,03	72,60	66,89		
tulot €/huoneisto-m ²	77,19	87,67	96,78		

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	3 671 294	4 169 698		4 169 698	4 602 941	110,4
Toimintakulut	- 3 568 520	- 3 302 892		- 3 302 982	- 3 181 376	96,3
Toimintakate	102 774	866 806		866 806	1 421 565	164,0

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

Toimintakate toteutui merkittävästi arvioitua parempana. Toimintatuotot ylittyivät ennakoidusta noin 435 000 euroa ja samalla toimintakulut alittuivat noin 120 000 eurola. Lämmitys- ja sähkökustannuksissa oli nousua edelliseen vuoteen verrattuna yhteensä noin 130 000 euroa.

Ruoka- ja puhtauspalvelut (tulosalue)

Tilivelvollinen: Ruoka- ja puhtauspalveluvastaava / Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ruokapalvelut tuottavat ateriat kunnan omiin toimipisteisiin.

Ruokapalvelu pitää ruokapalveluiden tason sekä ruuan laadun hyvänä ja ravitsemussuosituksen mukaisena, toimittaa maukasta ruokaa erilaisille asiakasryhmille.

Puhtauspalvelut huolehtivat kunnan kiinteistöjen ylläpito- ja perussiivouksesta. Siivous vaikuttaa kiinteistöjen viihtyvyyteen ja sisäilman laatuun sekä pintamateriaalien elinkaareen.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Kehittämällä ruoka- ja puhtauspalvelujen palveluita, tuotamme hyvinvointia kunnan lapsille sekä nuorille varhaiskasvatuksesta aina lukioikäisiin saakka. Olemme tuke-massa omalta osaltamme koko perheiden hyvinvointia.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Kirjolan valmistuskeittiötä ei saatu käyttöön vuoden 2024 aikana. Siivouksessa ja kunnossapidossa käytetään mahdollisimman ympäristöystävällisiä pesu- yms. aineita. Ruokapalveluissa kiinnitettiin erityistä huomiota ruuan hävikin minimoimiseen. Keittiöhenkilökunnan työaika muutettiin säännölliseen alkaen klo 7:00 ja lisättiin ruokien esivalmistelutoimintaan kylmävalmistusta

Päiväkotien aterioiden yhtenäistämiseen kiinnitettiin erityistä huomiota ja otettiin tasapuolinen toimintamalli käyttöön.

Raaka-ainehankinnoissa mm. Kespro Oy:ltä tilattavien tuotteiden osalta alettiin syksyllä 2024 lisäämään kotimaista raaka-ainekäyttöastetta ja myös seuraamaan hiilijalanjälkeä.

Ruoka- ja puhtauspalvelut -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Ruokahävikin vähentäminen	2024	vaakaus	Aloitettu
		Puhtauspalvelun tiimityön edistäminen	2024	työpaikkakokoukset	Osittain aloitettu
		Siivous toteutetaan mitoituksen mukaan	2024	laatumittaristo	Ei aloitettu
	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Tiimityön lisääminen	2024	työpaikkakokoukset	Osittain aloitettu
Palveluista hyvinvointia	Kehitämme palveluita ja luomme uusia toimintatapoja	Ruuan laadun kehittäminen ja laadun varmistus omavontaraporttein	2024	Sisäinen palautejärjestelmä ja käyttöönotto toiminnan kehittämisessä	Ei tehty kyselyitä
		Vastuulliset raaka-ainevalinnat ja ruokalistalistan monipuolistaminen	2024	Reseptiikan kehittäminen ja kylmävalmistusreseptiikan hyödyntäminen kevään 2024 aikana.	Osittain toteutettu

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	553 231	620 266		620 266	596 850	96,2
Toimintakulut	- 520 386	- 665 053		- 665 053	- 507 176	76,3
Toimintakate	32 844	- 44 787		- 44 787	89 674	-200,2

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

Toimintakulut olivat noin 150 000 euroa ennakoitua vähemmän, tosin edelliseen vuoteen verrattuna ne alenivat vain noin 13 000 euroa.

Kuntatekniikka (tulosalue)

Tilivelvollinen: Kuntatekniikan päällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kaavateiden ja -katujen ylläpito hoitoluokituksen mukaisesti.

Yhdyskuntatekniset taksat perustuvat omakustannus- ja aiheuttamisperiaatteeseen. Tavoitteena on kilpailukykyinen hinta.

Tulosalueeseen kuuluu myös vesihuoltolaitos, joka käsitellään eriyttynä taseyksikkönä.

Kadut ja tiet (tulosityksikkö)

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Katuvalaistuksen elohopeapohjaisten katulamppujen korvaaminen led-valoilla on pääosin tehty. Valaistuilla laduilla olevia lamppuja on vielä vaihtamatta, mutta niissä mittakaava on pienempi.

Katuja ja teitä ylläpidetään hoitoluokituksen mukaisesti. Mahdolliset perusparannukset toteutetaan kunnan investointiohjelman mukaisesti.

Kuntastrategian mukaisesti kehitetään hankintatapoja, joilla edistetään palvelutarpeiden parempaa ja tehokkaampaa yhteistyöhenkistä käyttöä.

Myös esihenkilötoiminnassa korostetaan yhteistyötä ja yhdessä tekemistä

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Ei olennaisia muutoksia.

Kuntatekniikka -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aika- taulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Loppujen katuvalojen vaihto investointisuunnitelman mukaisesti	2024	Vuosittainen vaihtomäärä 30	Toteutunut osittain
		Edistetään palvelutarpeiden parempaa ja tehokkaampaa yhteistyöhenkistä käyttöä	2024	Hankintatapojen kehittäminen	Ei toteutunut
	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Esimiestoiminnassa korostetaan yhteistyötä ja yhdessä tekemistä	2024	Työpaikkakokoukset	Toteutunut osittain
Palveluista hyvinvointia	Kehitämme palveluita ja luomme uusia toimintatapoja	Turvalliset katu- ja jalankulkutiet	2024	Tavoitetaso 0 tapaturmaa	Yksi tapaturma
		Talvihoidon tason ylläpito	2024	Auraus- ja hiekoituspäiväkirjan käyttöönotto, reklamaatioiden vähentäminen 50 %	Ei toteutunut

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	1 151 800	1 035 810		1 035 810	866 695	83,7
Toimintakulut	- 1 039 472	- 910 757		- 910 757	- 1 003 065	110,1
Toimintakate	112 328	125 053		125 053	- 136 370	-109,0

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

Toimintakate oli noin -136 000, kun alun perin talousarviossa sen ennakoitiin olevan +125 000. Toimintakatteen huonontumiseen vaikutti muun muassa rikkoontuneen vesijohtoverkoston korjaustyöt (-74 000 euroa) sekä tuottojen merkittävä aleneminen.

Tekniset palvelut yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	5 534 390	5 825 774	0	5 825 774	6 076 154	104,3
Toimintakulut	-6 383 696	-5 556 356	0	-5 556 356	-5 372 870	96,7
Toimintakate	-849 306	269 418	0	269 418	703 284	261,0

RAKENNUSVALVONTAPALVELUT**Rakennusvalvonta (tulosalue)**

Tilivelvollinen: Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Rakennuslautakunta vastaa Parikkalan kunnassa rakennusvalvonnan viranomaistehävistä.

Rakennuslautakunnan toiminnan tarkoituksena on:

1. rakentamisen ohjaaminen, neuvonta ja valvonta,
2. rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja viihtyvyyden valvonta,
3. kaavoituksen toteutumisen valvonta sekä
4. lupapäätökset.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

- Tehtävien hoidon vakauttaminen ja pidempijänteisen kehittämisen turvaaminen.
- Rakennetun ympäristön tilan seurannan jatkaminen ja todettujen parannustarpeiden toteutumisen valvonta.
- Sähköisen palvelumuodon tuen jatkaminen.
- Verottajan ja rakennusvalvonnan kiinteistötietojen yhtenäistäminen.

Rakentamislaki voimaan 1.1.2025

Eduskunta hyväksyi 1.3.2023 rakentamislain ja siihen liittyvän maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen. Maankäyttö- ja rakennuslaki on tästä lähtien alueidenkäyttölaki.

Muuttuneen lain seurauksena kunnassa aloitettiin hallintosäännön, rakennusjärjestyksen ja viranomaistoiminnan maksut sisältävien taksojen uusiminen.

Lakimuutoksesta johtuen hallintosäännön tekstiä ja maankäyttö- ja rakennuslakiin viittaavaa pykälöintiä on päivitettävä.

Rakennusjärjestys on päivitettävä vastaamaan uutta rakentamislakia.

Muutokset edellyttävät laajan koulutuksen järjestämistä kuntakentän viranhaltijoille ja päättäjille. Myös tietojärjestelmämuutoksiin ja uusien toimintatapojen käyttöönottoon tulee valmistautua.

Kuntaliitto tukee kuntia valmistelussa. Esimerkiksi ohjeet hallintosääntöjen uudistamisesta ja suositus rakennusjärjestyksen sisällöstä.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

- Vuoden 2024 aikana rakennuslautakunnan käsiteltäväksi tuli yksi suunnittelutarveratkaisu. Poikkeamislupahakemuksia ei tullut.
- Rakennusvalvontataksa uusittu ja hyväksytty lautakunnassa 4.12.2024 ja astunut voimaan 1.1.2025.
- Rakennusjärjestyksen uusiminen aloitettu 2024.

Rakennusvalvonta -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta	Toteutumi-
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari	nen
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollistamme monipuolisen yritystoiminnan	Rakennuslupapäätökset	2024	viranhaltijapäätökset < 1 kk lautakuntakäsittely < 3 kk	Toteutui suunnitellusti.
		Rakentamislain muutos	2024	Rakennusjärjestyksen uusiminen, voimassa 2025 alusta	Toteutuu vuonna 2025.
	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Rakennusvalvontataksan päivittäminen	2024	voimassa 2025 alusta	Toteutui suunnitellusti.
Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä	Käyttötarkoituksen muutosprosessit ja mahdolliset poikkeamat kaavasta sujuvasti	2024, jatkuva	Toteutuneiden määrä	Ei kaavapoikkeamia.
Palveluista hyvinvointia	Kehitämme palveluita ja luomme uusia toimintatapoja	Rakennuslupa-asioiden käsittely sähköisen lupamennettelyn kautta	2024-2026	95 % saapuneista hakemuksista sähköisesti	Toteutui suunnitellusti.
		Rakentamislain tuomat muutokset	2025	Digitalisaation tuomat edut	Toteutunut osittain.

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
Rakentamisen luvat	115	160	67	-93	41,8 %
Rakennustarkastukset	147	250	90	-160	36 %
Avustukset yksityistiet €/km	464	330	308	-22	93,3 %

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	20 584	20 500	0	20 500	46 887	228,7
Toimintakulut	-265 371	-289 644	0	-289 644	-219 920	75,9
Toimintakate	-244 787	-269 144	0	-269 144	-173 033	64,3

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

Toimintakate toteutui arvioitua parempana. Toimintatuotot ylittyivät ennakoidusta noin 26 000 eurolla ja toimintakulut alittuivat noin 70 000 eurolla.

2.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 740 093		6 740 093	7 277 435	537 342
Myyntitulot	2 029 010	-	2 029 010	2 007 979	- 21 031
Maksutulot	213 500		213 500	224 634	11 134
Tuet ja avustukset	372 600		372 600	526 258	153 658
Muut toimintatuotot	4 124 983	-	4 124 983	4 518 564	393 581
Toimintamenot	- 16 974 327		- 16 974 327	- 16 953 729	20 600
Henkilöstömenot	- 7 845 312	-	- 7 845 312	- 7 726 235	119 077
Palvelujen ostot	- 4 230 798	-	- 4 230 798	- 4 550 939	- 320 141
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 204 261	-	- 2 204 261	- 2 099 823	104 438
Avustukset	- 758 000	-	- 758 000	- 626 328	131 672
Muut toimintamenot	- 1 935 956	-	- 1 935 956	- 1 950 403	- 14 447
Toimintakate	- 10 234 234	-	- 10 234 234	- 9 676 294	557 940
Verotulot	9 426 000		9 426 000	9 877 597	451 597
Valtionosuudet	1 802 196		1 802 196	1 832 007	29 811
Rahoitustulot ja -menot:	- 197 200		- 197 200	- 211 323	- 14 123
Korkotulot muilta	-		-	3 635	3 635
Muut rahoitustuotot muilta	55 500		55 500	117 686	62 186
Korkomenot	- 222 000	-	- 222 000	- 303 606	- 81 606
Muut rahoitusmenot	- 30 700		- 30 700	- 29 038	1 662
Vuosikate	796 762	-	796 762	1 821 986	1 025 224
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	- 2 693 339		- 2 693 339	- 2 557 625	135 714
Arvonalentumiset				- 13 960	- 13 960
Tilikauden tulos	- 1 896 577	-	- 1 896 577	- 749 598	1 146 979
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-		-	10 725	10 725
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				- 7 884	- 7 884
Tilikauden alijäämä (ylijäämä)	- 1 896 577	-	- 1 896 577	- 746 757	1 149 820

2.2.1 TOIMINTATUOTOT JA -KULUT TOIMIELIMITTÄIN

	TP 2023	TA 2024	Muu- tokset	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%	Jäljellä
Keskusvaalilautakunta							
Toimintatuotot	9 214	18 000	0	18 000	27 166	150,9	-9 166
Toimintakulut	-20 162	-27 980	0	-27 980	-42 074	150,4	14 093
Toimintakate	-10 948	-9 980	0	-9 980	-14 908	149,4	4 928
Tarkastuslautakunta							
Toimintakulut	-15 027	-17 995	0	-17 995	-19 847	110,3	1 851
Toimintakate	-15 027	-17 995	0	-17 995	-19 847	110,3	1 851
Kunnanhallitus							
Toimintatuotot	516 937	191 100	0	191 100	219 030	114,6	-27 930
Toimintakulut	-1 140 579	-1 085 156	0	-1 085 156	-1 146 106	105,6	60 951
Toimintakate	-623 642	-894 056	0	-894 056	-927 076	103,7	33 021
Sivistyslautakunta							
Toimintatuotot	641 920	471 719	0	471 719	691 995	146,7	-220 276
Toimintakulut	-8 308 098	-8 798 774	0	-8 798 774	-9 084 180	103,2	285 407
Toimintakate	-7 666 178	-8 327 055	0	-8 327 055	-8 392 185	100,8	65 131
Elinvoimalautakunta							
Toimintatuotot	106 901	213 000	0	213 000	216 204	101,5	-3 204
Toimintakulut	-803 944	-1 198 421	0	-1 198 421	-1 068 732	89,2	-129 689
Toimintakate	-697 042	-985 421	0	-985 421	-852 528	86,5	-132 893
Tekninen lautakunta							
Toimintatuotot	5 534 390	5 825 774	0	5 825 774	6 076 154	104,3	-250 380
Toimintakulut	-6 383 696	-5 556 356	0	-5 556 356	-5 372 870	96,7	-183 486
Toimintakate	-849 306	269 418	0	269 418	703 284	261,0	-433 866
Rakennuslautakunta							
Toimintatuotot	20 584	20 500	0	20 500	46 887	228,7	-26 387
Toimintakulut	-265 371	-289 644	0	-289 644	-219 920	75,9	-69 724
Toimintakate	-244 787	-269 144	0	-269 144	-173 033	64,3	-96 111
Yhteensä							
Toimintatuotot	6 829 946	6 740 093	0	6 740 093	7 277 435	108,0	-537 342
Toimintakulut	-16 936 877	-16 974 327	0	-16 974 327	-16 953 729	99,9	-20 598
Toimintakate	-10 106 931	-10 234 234	0	-10 234 234	-9 676 294	94,5	-557 940

2.2.2 TOIMINTATUOTOT JA -KULUT TULOSALUEITTAIN

	TP 2023	TA 2024	Muu- tokset	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%	Jäljellä
Vaalit							
Toimintatuotot	9 214	18 000	0	18 000	27 166	150,9	-9 166
Toimintakulut	-20 162	-27 980	0	-27 980	-42 074	150,4	14 093
Toimintakate	-10 948	-9 980	0	-9 980	-14 908	149,4	4 928
Tarkastustoimi							
Toimintakulut	-15 027	-17 995	0	-17 995	-19 847	110,3	1 851
Toimintakate	-15 027	-17 995	0	-17 995	-19 847	110,3	1 851
Keskushallinto ja tukipalvelut							
Toimintatuotot	516 937	191 100	0	191 100	219 030	114,6	-27 930
Toimintakulut	-1 140 579	-1 085 156	0	-1 085 156	-1 146 106	105,6	60 951
Toimintakate	-623 642	-894 056	0	-894 056	-927 076	103,7	33 021
Sivistyspalvelujen hallinto							
Toimintakulut	-39 128	-39 097	0	-39 097	-39 431	100,9	334
Toimintakate	-39 128	-39 097	0	-39 097	-39 431	100,9	334
Perusopetus ja lukio							
Toimintatuotot	193 545	215 219	0	215 219	191 107	88,8	24 112
Toimintakulut	-4 855 853	-5 294 805	0	-5 294 805	-5 557 004	105,0	262 198
Toimintakate	-4 662 307	-5 079 586	0	-5 079 586	-5 365 896	105,6	286 310
Vapaa sivistystyö							
Toimintatuotot	194 168	140 500	0	140 500	355 138	252,8	-214 638
Toimintakulut	-1 188 454	-1 117 972	0	-1 117 972	-1 390 480	124,4	272 508
Toimintakate	-994 286	-977 472	0	-977 472	-1 035 342	105,9	57 869
Varhaiskasvatus							
Toimintatuotot	254 207	116 000	0	116 000	145 749	125,6	-29 749
Toimintakulut	-2 224 664	-2 346 899	0	-2 346 899	-2 097 266	89,4	-249 633
Toimintakate	-1 970 457	-2 230 899	0	-2 230 899	-1 951 517	87,5	-279 383
Työllistämispalvelut							
Toimintatuotot	5 373	0	0	0	61 710		-61 710
Toimintakulut	-282 177	-397 216	0	-397 216	-343 377	86,4	-53 839
Toimintakate	-276 804	-397 216	0	-397 216	-281 667	70,9	-115 549
Elinvoimapaalvelujen hallinto							
Toimintakulut	-26 738	-30 728	0	-30 728	-30 570	99,5	-159
Toimintakate	-26 738	-30 728	0	-30 728	-30 570	99,5	-159
Elinkeinojen kehittäminen							
Toimintatuotot	101 528	213 000	0	213 000	154 494	72,5	58 506
Toimintakulut	-495 028	-770 477	0	-770 477	-694 786	90,2	-75 691
Toimintakate	-393 500	-557 477	0	-557 477	-540 292	96,9	-17 185
Teknisten palvelujen hallinto							
Toimintakulut	-59 303	-182 203	0	-182 203	-101 305	55,6	-80 898
Toimintakate	-59 303	-182 203	0	-182 203	-101 305	55,6	-80 898

	TP 2023	TA 2024	Muu- tokset	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%	Jäljellä
Rakennuttaminen ja kaavoitus							
Toimintatuotot	158 065	0	0	0	9 668		-9 668
Toimintakulut	-1 196 015	-495 451	0	-495 451	-579 947	117,1	84 496
Toimintakate	-1 037 950	-495 451	0	-495 451	-570 280	115,1	74 828
Kiinteistöt							
Toimintatuotot	3 671 294	4 169 698	0	4 169 698	4 602 941	110,4	-433 243
Toimintakulut	-3 568 520	-3 302 892	0	-3 302 892	-3 181 376	96,3	-121 516
Toimintakate	102 774	866 806	0	866 806	1 421 565	164,0	-554 759
Ruoka- ja puhtauspalvelut							
Toimintatuotot	553 231	620 266	0	620 266	596 850	96,2	23 416
Toimintakulut	-520 386	-665 053	0	-665 053	-507 176	76,3	-157 877
Toimintakate	32 844	-44 787	0	-44 787	89 674	-200,2	-134 460
Kuntatekniikka							
Toimintatuotot	1 151 800	1 035 810	0	1 035 810	866 695	83,7	169 115
Toimintakulut	-1 039 472	-910 757	0	-910 757	-1 003 065	110,1	92 309
Toimintakate	112 328	125 053	0	125 053	-136 370	-109,0	261 423
Rakennusvalvonta							
Toimintatuotot	20 584	20 500	0	20 500	46 887	228,7	-26 387
Toimintakulut	-265 371	-289 644	0	-289 644	-219 920	75,9	-69 724
Toimintakate	-244 787	-269 144	0	-269 144	-173 033	64,3	-96 111
Yhteensä							
Toimintatuotot	6 829 946	6 740 093	0	6 740 093	7 277 435	108,0	-537 342
Toimintakulut	-16 936 877	-16 974 327	0	-16 974 327	-16 953 729	99,9	-20 598
Toimintakate	-10 106 931	-10 234 234	0	-10 234 234	-9 676 294	94,5	-557 940

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Tot.-%	Poikkeama
Kunnan tulovero	6 869 000		6 869 000	7 308 262	106,4	-439 262
Osuus yhteisöveron tuotosta	913 000		913 000	983 243	107,7	-70 243
Kiinteistövero	1 644 000		1 644 000	1 586 092	96,5	57 908
Yhteensä	9 426 000		9 426 000	9 877 597	104,8	-451 597

Tuloveroprosentti

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
19,50	19,50	19,50	19,50	20,50	20,50	21,50	8,86	9,50

Kiinteistöveroprosentit

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,55
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,30
Yleinen kiinteistö/rakennus/maapohja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	-
Yleinen kiinteistö/maapohja									1,30
Yleinen kiinteistö/rakennus									1,10
Yleishyödylliset yhteisöt	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Voimalaitokset									3,10
Rakentamaton rakennuspaikka									2,00

Valtionosuudet

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Tot.-%	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	-950 830		-950 830	-990 733	104,2	39 903
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	2 018 922		2 018 922	2 018 923	100,0	-1
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-296 712		-296 712	-221 649	74,7	-75 063
Verotulomenetysten kompensatio	1 030 816		1 030 816	1 025 466	99,5	5 350
Yhteensä	1 802 196		1 802 196	1 832 007	101,7	-29 811

2.3. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

	TA 2024	TP 2024	Jäljellä	Tot-%
KUNNANHALLITUS				
Maa- ja vesialueiden myynti	-100 000		-100 000,00	0,0
Maa- ja vesialueiden hankinta	50 000		50 000,00	0,0
Tytäryhtiöiden pääomavuokrat/osakkeiden myynti	-20 000		-20 000,00	0,0
Tytäryhtiöiden pääomavuokrat	42 000		42 000,00	0,0
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
Kirjolan kouluhanke 2020		40 470,43	-40 470,43	
Kirjolan koulun piha-alueet / avustus	-220 000	-149 000,00	-71 000,00	67,7
Kirjolan koulun piha-alueet: huoltorakennus ja bussi-pysäkki	60 000	51 764,63	8 235,37	86,3
Kirjolan koulun keittiö, investointi		62 605,71	-62 605,71	
Kirjolan koulun kuraeteinen	50 000	67 118,45	-17 118,45	134,2
Satakielen piha-alueen parantaminen	30 000	21 713,93	8 286,07	72,4
TEKNINEN LAUTAKUNTA				
Irtain omaisuus				
Moottorikelkka	15 000	10 006,74	4 993,26	66,7
Talonrakennus				
Käskynkän perusparannus / avustus		-163 803,79	163 803,79	
Käskynkän piha-alueet	300 000	266 228,82	33 771,18	88,7
Saaren palvelukeskuksen peruskorjaus (mm. sprinklaus)	200 000		200 000,00	0,0
Hyvinvointiaseman sprinklauksen laajennus		6 971,25	-6 971,25	
Kiinteistöautomaatio	25 000	8 992,00	16 008,00	36,0
Kameravalvonta	15 000		15 000,00	0,0
Tapulikuja 3, parvekkeet	500 000		500 000,00	0,0
Rimapolun ulkoseinien pesu	5 000		5 000,00	0,0
Petäjikönkatu 12 taloviemärin saneeraus	50 000		50 000,00	0,0
Petäjikönkatu 12 rappukäytävän matot	20 000		20 000,00	0,0
Huoneisto täysremontit	50 000	29 133,88	20 866,12	58,3
Särkisalmen paloaseman kompressori		5 837,42	-5 837,42	
Saaren paloaseman parannukset	150 000	142 464,38	7 535,62	95,0
Saaren paloaseman parannukset / avustus	-70 000		-70 000,00	0,0
Saaren Rantamaja, majan keittiö ja saunan lattia	25 000	1 808,44	23 191,56	7,2
Julkinen käyttöomaisuus				
Kirvesmiehenkatu perusparannus	50 000	9 537,00	40 463,00	19,1
Sähköautolatauspisteet julkisiin paikkoihin	20 000	7 543,22	12 456,78	37,7
Keskustan venelaiturin pintarakenteet ja ruoppaus	30 000	15 633,13	14 366,87	52,1
Urheilukentän kastelujärjestelmä	50 000	6 333,02	43 666,98	12,7
Särkisalmen ja Kukonkannan venepaikat, raivaus ja ruoppaus	20 000		20 000,00	0,0
Nimeämättömät kohteet peruskorjaus	30 000		30 000,00	0,0
Torin esiintymislava	30 000	4 387,51	25 612,49	14,6
Kuntoportaati		25 107,11	-25 107,11	
Liikenneturvallisuuskohteet	10 000		10 000,00	0,0

	TA 2024	TP 2024	Jäljellä	Tot-%
Katuvalaistus, saneerauskohteet (elohopeahöyry)	20 000	14 895,00	5 105,00	74,5
Keskustan kunnostetut väylät	75 000		75 000,00	0,0
Päällystys nimeämättömät kohteet	30 000	29 697,00	303,00	99,0
Vesilaitos				
Vesijohtojen saneeraus	125 000	36 756,26	88 243,74	29,4
Vesitornin rakenteen tutkiminen ja suunnittelu	20 000	18 314,34	1 685,66	91,6
Varavedenottamojärjestelyt selvitys	20 000	942,00	19 058,00	4,7
Saaren paloveden järjestäminen	30 000		30 000,00	0,0
Saaren paloveden järjestäminen / avustus	-12 000		-12 000,00	0,0
Jätevesilaitos				
Jätevesiverkoston saneeraus	105 000		105 000,00	0,0
Pumppaamot	50 000	16 387,01	33 612,99	32,8
Jätevedenpuhdistamon lietteenvastaanottoaseman ja ympyräaltaiden saneeraus	50 000	5 100,93	44 899,07	10,2
Jätevedenpuhdistamon prosessitehostukset	65 000	12 249,49	52 750,51	18,8
Jätevedenpuhdistamon prosessitehostukset / avustus	-30 000		-30 000,00	0,0
Jätevedenpuhdistamon lietelavojen laskenta ja pinta-vaakojen asennus		745,53	-745,53	
Jätevedenpuhdistamon huoltorakennuksen varustelu	15 000	10 433,19	4 566,81	69,6
Yhteensä	1 980 000	616 374,03	1 363 625,97	31,1

2.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	796 762	0	796 762	1 821 986	1 025 224
Tulorahoituksen korjauserät			0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 432 000	0	-2 432 000	-934 975	1 497 025
Rahoitusosuudet investointimenoihin	332 000		332 000	318 601	-13 399
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	120 000		120 000	0	-120 000
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 183 238	0	-1 183 238	1 205 612	2 388 850
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille				-950	
Antolainasaamisten vähennykset muilta				0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 500 000		3 500 000	1 263 790	-2 236 210
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 000 000		-2 000 000	-2 137 444	-137 444
Lyhytaikaisten lainojen muutos				0	
Vaikutus maksuvalmiuteen	316 762	0	316 762	331 008	15 196

2.5. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Sito- vuus N B	Määrärahat						Tuloarviot					
		Alkup. talous- arvio	TA:n muu- tokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- kea- ma	Poik- keama %	Alkup. talous- arvio	TA:n muu- tokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- kea- ma	Poik- keama %
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Keskusvaalilautakunta													
Vaalit	B	28		28	42	-14	-50,0	18		18	27	9	50,0
Tarkastuslautakunta													
Tarkastustoimi	B	18	0	18	20	-2	-11,1						
Kunnanhallitus													
Keskushallinto ja tukip.	B	1 085		1 085	1 146	-61	-5,6	191		191	219	28	14,7
Sivistyslautakunta													
Sivistyspalvelujen hal- linto	B	39		39	39	0	0,0						
Perusopetus ja lukio	B	5 295		5 295	5 557	-262	-4,9	215		215	191	-24	-11,2
Vapaa sivistystyö	B	1 118		1 118	1 390	-272	-24,3	141		141	355	214	151,8
Varhaiskasvatus	B	2 347		2 347	2 097	250	10,7	116		116	146	30	25,9
Elinvoimalautakunta													
Työllistämispalvelut	B	397		397	343	54	13,6				62	62	
Elinvoimapaalvelujen hall.	B	31		31	31	0	0,0						
Elinkeinojen kehitt.	B	770		770	695	75	9,7	213		213	154	-59	-27,7
Tekninen lautakunta													
Teknisten palvelujen hall.	B	182		182	101	81	44,5						
Rakennutt. ja kaavoitus	B	495		495	580	-85	-17,2			0	10	10	
Kiinteistöt	B	3 303		3 303	3 181	122	3,7	4 170		4 170	4 603	433	10,4
Ruoka- ja puhtausp.	B	665		665	507	158	23,8	620		620	597	-23	-3,7
Kuntateknikka	B	911		911	1 003	-92	-10,1	1 036		1 036	867	-169	-16,3
Rakennuslautakunta													
Rakennusvalvonta	B	290		290	220	70	24,1	21		21	47	26	123,8
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	N							9 426		9 426	9 878	452	4,8
Valtionosuudet	N							1 802		1 802	1 832	30	1,7
Korkokulut/tuotot	N	222		222	304	-82	-36,9				4	4	
Muu rahoitus	N	31		31	29	2	6,5	56		56	118	62	110,7
Poistoeron muutos/väh.	N									0	11	11	
Rahastojen muutos/lis.	N				8	-8							
INVESTOINTIOSA													
Kunnanhallitus													
Kiinteä omaisuus	B	50		50	0	50	100,0	100		100	0	-100	-100,0
Aineeton käyttöomai- suus	B	42		42	0	42	100,0	20		20	0	-20	-100,0
Irtain käyttöomaisuus	B												
Sivistyslautakunta													
Talonrakennus	B	140		140	244	-104	-74,3	220		220	149	-71	-32,3
Tekninen lautakunta													
Irtain käyttöomaisuus	B	15		15	10	5	33,3						
Talonrakennus	B	1 340		1 340	461	879	65,6	70		70	164	94	134,3
Julkinen käyttöomai- suus	B	365		365	113	252	69,0						
Liikelaistosten investoin- nit	B	480		480	101	379	79,0	42		42	0	-42	-100,0
RAHOITUSOSA													
Lainakannan muutokset													
Pitkäaik.lainojen lisäys	N							3 500		3 500	1 264	-2 236	-63,9
Pitkäaik.lainojen väh.	N	2 000		2 000	2 137	-137	-6,9						
Vaikutus maksuvalmiuteen		318		318	339	-21	-6,6						
YHTEENSÄ		21 977	0	21 977	20 698	1 279	5,8	21 977	0	21 977	20 698	-1 279	-5,8

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

	2024	2023
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	1 377 681,88	1 549 784,31
Maksutuotot	223 359,84	216 924,15
Tuet ja avustukset	526 257,54	443 217,95
Vuokratuotot	3 078 911,49	2 581 354,56
Muut toimintatuotot	12 452,30	309 655,77
	5 218 663,05	5 100 936,74
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 279 189,71	-6 144 491,28
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 340 533,11	-1 326 821,42
Muut henkilösivukulut	-162 205,76	-278 600,65
Henkilöstökorvaukset	55 693,56	56 387,35
Palvelujen ostot	-3 933 594,80	-4 076 752,84
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 089 084,15	-2 088 164,44
Avustukset	-626 327,91	-681 496,50
Vuokrat	-422 497,37	-495 279,65
Muut toimintakulut	-97 217,62	-116 261,44
	-14 894 956,87	-15 207 868,22
Toimintakate	-9 676 293,82	-10 106 931,48
Verotulot	9 877 596,99	9 517 432,70
Valtionosuudet	1 832 007,00	2 387 515,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	3 634,87	7 110,26
Muut rahoitustuotot	90 248,82	75 358,49
Korkokulut	-303 606,20	-162 428,08
Muut rahoituskulut	-1 601,19	-2 066,16
	-211 323,70	-82 025,49
Vuosikate	1 821 986,47	1 715 990,73
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 557 624,56	-1 905 999,34
Arvonalentumiset	-13 959,60	
	-2 571 584,16	-1 905 999,34
Tilikauden tulos	-749 597,69	-190 008,61
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	10 725,14	11 236,36
Rahastojen lis (-) tai väh (+)	-7 884,23	-5 471,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-746 756,78	-184 243,75

3.2 RAHOITUSLASKELMA

	2024		2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 821 986,47		1 715 990,73	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>0,00</u>		<u>-136 546,06</u>	1 579 444,67
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-934 975,03		-9 053 232,76	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	318 601,00		1 547 385,00	
Pysyvien vastaavien				
hyödykkeiden luovutustulot	<u>0,00</u>	<u>-616 374,03</u>	<u>246 639,00</u>	<u>-7 259 208,76</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 205 612,44		-5 679 764,09
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-950,00		0,00	
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 263 790,00		7 960 470,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 137 444,04		-1 837 931,04	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>0,00</u>	<u>-873 654,04</u>	<u>0,00</u>	6 122 538,96
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.var. ja po:n muut.	-8 264,54		14 452,86	
Vaihto-omaisuuden muutos	-347,93		23,81	
Saamisten muutos	229 774,84		199 350,22	
Korottomien velkojen muutos	<u>-464 721,42</u>	<u>-243 559,05</u>	<u>-1 100 307,92</u>	<u>-886 481,03</u>
Rahoituksen rahavirta		-1 118 163,09		5 236 057,93
Rahavarojen muutos		87 449,35		-443 706,16
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	3 989 351,41		3 901 902,06	
Rahavarat 1.1.	3 901 902,06	87 449,35	4 345 608,22	-443 706,16

3.3. TASE

V A S T A A V A A	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	44 370 812,20	46 325 072,33
<i>I Aineettomat hyödykkeet</i>		
Muut pitkävaikutteiset menot	417 374,10	502 768,98
<i>II Aineelliset hyödykkeet</i>	41 764 774,62	43 620 630,27
Maa- ja vesialueet	3 371 543,44	3 371 543,44
Rakennukset	31 410 726,68	32 589 022,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 273 148,18	6 928 444,05
Koneet ja kalusto	339 339,80	504 875,55
Muut aineelliset hyödykkeet	39 380,07	39 380,07
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	330 636,45	187 364,57
<i>III Sijoitukset</i>	2 188 663,48	2 201 673,08
Osakkeet ja osuudet	1 653 595,31	1 667 554,91
Muut lainasaamiset	534 118,17	534 118,17
Muut saamiset	950,00	
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Muut toimeksiantojen varat	138 537,81	129 095,05
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 545 868,60	4 687 846,16
<i>I Vaihto-omaisuus</i>	556,65	208,72
<i>II Saamiset</i>		
Lyhytaikaiset saamiset	555 960,54	785 735,38
Myyntisaamiset	266 141,58	626 124,20
Muut saamiset	274 786,65	144 890,76
Siirtosaamiset	15 032,31	14 720,42
<i>III Rahoitusarvopaperit</i>		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 500 000	1 800 000
<i>IV Rahat ja pankkisaamiset</i>	2 489 351,41	2 101 902,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	49 055 218,61	51 142 013,54

VASTATTAVAA**2024****2023****A OMA PÄÄOMA**

29 761 390,14

30 508 146,92

I Peruspääoma

14 605 002,93

14 605 002,93

IV Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)

15 903 143,99

16 087 387,74

V Tilikauden ylijäämä (+)/alijäämä (-)

-746 756,78

-184 243,75

B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero

151 058,46

161 783,60

C PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset

D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat

288 433,11

279 370,66

E VIERAS PÄÄOMA

18 854 336,90

20 472 083,02

I Pitkäaikainen

14 819 360,97

15 690 331,90

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

13 944 345,00

14 831 501,04

Muut velat/liittymismaksut ja muut velat

875 015,97

858 830,86

II Lyhytaikainen

4 034 975,93

4 502 380,46

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

2 144 195,04

2 130 693,04

Saadut ennakot

9 669,80

6 328,64

Ostovelat

647 741,56

933 832,19

Muut velat/liittymismaksut ja muut velat

136 233,25

136 470,62

Siirtovelat

1 097 136,28

1 295 055,97

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

49 055 218,61

51 142 013,54

3.4 KONSERNILASKELMAT**KONSERNITULOSLASKELMA**

		1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toimintatuotot	+	5 568 307,47	5 431 416,78
Toimintakulut	-	16 183 357,48	16 447 761,52
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	+/-	-4 779,19	-665,18
TOIMINTAKATE		-10 619 829,20	-11 017 009,92
Verotulot	+	9 873 034,49	9 513 300,76
Valtionosuudet	+	2 915 545,01	3 417 623,01
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	+	9 734,46	8 997,49
Muut rahoitustuotot	+	101 407,23	76 476,61
Korkokulut	-	306 073,75	164 096,00
Muut rahoituskulut	-	6 435,37	6 065,12
VUOSIKATE		1 967 382,87	1 829 226,83
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-	2 671 263,57	2 002 759,90
Arvonalentumiset	-	13 959,60	1 427,41
Omistuksen eliminointi ero		0,00	4 229,11
TILIKAUDEN TULOS		-717 840,30	-170 731,37
Tilinpäätössiirrot	+/-	-6 542,16	1 008,50
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		-724 382,46	-169 722,87

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

		2024	2023
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	+/-	1 967 382,87	1 829 226,83
Satunnaiset erät	+/-	0,00	4 229,11
Tilikauden verot		-748,33	-460,14
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	24 696,75	-141 948,72
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-	1 116 186,73	9 178 437,73
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	319 005,83	1 547 385,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	173,50	252 706,84
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 194 323,89	-5 687 298,81
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset		-950,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	+	0,00	0,00
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	1 263 790,00	8 009 705,20
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-2 151 263,26	-1 846 826,74
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	+/-	0,00	1 979,52
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+/-	-6 238,80	18 228,79
Vaihto-omaisuuden muutos	+/-	9 052,52	4 668,86
Saamisten muutos	+/-	235 736,03	157 212,49
Korottomien velkojen muutos	+/-	-485 589,68	-1 039 803,62
Rahoituksen rahavirta		-1 135 463,18	5 305 164,50
Rahavarojen muutos		58 860,71	-382 134,31
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.		4 535 307,43	4 476 446,72
Rahavarat 1.1.		4 476 446,72	4 858 581,03
		58 860,71	-382 134,31

KONSERNITASE

Vastaavaa	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	418 091,79	503 311,71
Aineettomat oikeudet	717,69	542,73
Muut pitkävaikutteiset menot	417 374,10	502 768,98
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	42 920 851,69	44 709 943,68
Maa- ja vesialueet	3 495 321,90	3 495 321,90
Rakennukset	32 365 801,67	33 468 468,62
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 286 140,46	6 942 908,60
Koneet ja kalusto	396 416,05	565 488,00
Muut aineelliset hyödykkeet	39 380,07	39 380,07
Keskeneräiset hankinnat	337 791,54	198 376,48
Sijoitukset	1 262 663,12	1 272 684,93
Osakkuusyhteisöosuudet	162 904,82	173 630,46
Muut osakkeet ja osuudet	563 847,05	564 093,23
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	534 118,17	534 118,17
Muut saamiset	1 793,07	843,07
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 103 222,35	888 057,30
Valtion toimeksiannot	964 606,14	758 888,47
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	78,40	73,78
Muut toimeksiantojen varat	138 537,81	129 095,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	21 908,68	30 961,20
Saamiset	604 048,11	839 784,14
Pitkäaikaiset saamiset	258,73	258,73
Lyhytaikaiset saamiset	603 789,38	839 525,41
Rahoitusarvopaperit	1 706 173,23	2 062 637,90
Rahat ja pankkisaamiset	2 829 134,20	2 413 808,83
VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 866 093,16	52 721 189,67

KONSERNITASE

Vastattavaa	2024	2023
OMA PÄÄOMA	30 481 999,77	31 200 319,50
Peruspääoma	14 605 002,93	14 605 002,93
Arvonkorotusrahasto	58 469,34	32 456,96
Muut omat rahastot	241 593,17	269 450,68
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	16 301 316,79	16 463 131,81
Tilikauden yli-/alijäämä	-724 382,46	-169 722,87
VÄHEMMISTÖOSUUDET	10 713,20	10 958,48
PAKOLLISET VARAUKSET	19 720,95	0,00
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	19 720,95	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 246 630,08	1 029 819,60
Valtion toimeksiannot	299 323,21	109 146,50
Lahjoitusrahaston pääomat	288 511,51	279 444,44
Muut toimeksiantojen pääomat	658 795,36	641 228,65
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	14 869 864,35	15 752 503,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 992 696,88	14 893 672,14
Muut pitkäaikaiset velat	877 167,47	858 830,86
Lyhytaikainen	4 237 164,81	4 727 589,09
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 155 824,69	2 142 322,69
Joukkovelkakirjalainat	2 189,57	2 189,57
Saadut ennakot	27 905,23	38 624,41
Ostovelat	699 957,09	991 544,92
Muut lyhytaikaiset velat	156 756,53	155 985,02
Siirtovelat	1 194 531,70	1 396 922,49
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 866 093,16	52 721 189,67

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on päätetty muuttaa vesilaitoksen rakennusten poistosuunnitelma menojäännöspoistosta tasapoistoksi. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

4.2 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt sekä ne kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä muut keskinäiset liiketapahtumat on eliminoitu, vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinneissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmas-
sa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu
suunnitelman mukaiseksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa
tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konserni-
taseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitiilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Konsernitiilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperi-
aatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

4.3 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Yleishallinto	619 479,70	807 080,84	465 930,52	645 912,63
Opetus- ja kulttuuripalvelut	887 543,69	813 076,55	681 155,37	634 131,93
Yhdyskuntapalvelumaksut	46 316,61	19 953,81	46 316,61	19 953,81
Muut palvelut	4 014 967,47	3 791 305,58	4 025 260,55	3 800 938,37
Toimintatuotot yhteensä	5 568 307,47	5 431 416,78	5 218 663,05	5 100 936,74

Verotulojen erittely	2024	2023
Kunnan tulovero	7 308 261,57	7 051 421,62
Osuus yhteisöveron tuotosta	983 243,02	1 086 956,10
Kiinteistövero	1 586 092,40	1 379 054,98
Verotulot yhteensä	9 877 596,99	9 517 432,70

Valtionosuuksien erittely	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	-990 733	-105 440
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 018 923	1 765 941
Verotulomenetysten kompensatio	1 025 466	1 033 550
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-221 649	-306 536
Valtionosuudet yhteensä	1 832 007	2 387 515

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	28 683,97	52 743,67
Muiden palvelujen ostot	3 904 910,83	4 024 009,17
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	3 933 594,80	4 076 752,84

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistoajat sekä poistomenetelmät ovat 1.1.2017 alkaen:

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto 2 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto 2 vuotta
Atk-ohjelmistot	tasapoisto 2 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	tasapoisto 2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot *)	tasapoisto 20 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto 20 - 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto 20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	tasapoisto 10 - 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 - 50 vuotta
Kallioluolat ja -tunnelit, väestönsuojat	tasapoisto 30 - 70 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 15 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 15 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 8 %
Viemäriverkko	menojäännöspoisto 8 %
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto 12 %
Vesi- ja lämpölaitosten koneet ja laitteet	menojäännöspoisto 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot, atk-verkko	menojäännöspoisto 20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto 20 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	menojäännöspoisto 25 %

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	tasapoisto 15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto 8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto 4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto 5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto 10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 vuotta
Sairaala- ja terveydenhuoltolaitteet	tasapoisto 5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET

Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta, hyväksytty kunnanvaltuusto
15.11.2012 § 37

Investointina käsitellään yli 4 000 euron irtaimistohankinnat ja yli 10 000 euron uudis-
rakennus- ja peruskorjauskohteet.

Pysyvien vastaavien hyödykekohtaiset poistoajat hyväksyy kunnanhallitus.

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset	0		0	0
Lisäykset tilikaudella	19 730			
Vähennykset tilikaudella	0			
Muut pakolliset varaukset 31.12.	19 730		0	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot		156 813		156 813
Muut luovutusvoitot				
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>		156 813		156 813
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen luovutustappiot				
Osakkeiden luovutustappiot		20 267		20 267
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>		20 267		20 267

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Satunnaiset tuotot				
Sopimussakko	0	0	0	0
Muut satunnaiset tuotot	0	4 229		
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	4 229	0	0
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	0	0

Erittely poistoeron muutoksista	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	10 725	11 236
Poistoeron muutokset yhteensä	10 725	11 236

4.4 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.4.1 TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Arvonkorotukset

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	58 469	58 469		
Arvonkorotuksen purku				
Arvo 31.12.	58 469	58 469	0,00	0,00
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	58 469	58 469	0,00	0,00

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIK. MENOT
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	502 769
Tilikauden poisto	0	85 395
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	417 374
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	417 374

AINEELLISET HYÖDYKKEET	MAA- ALUEET	RAKEN- NUKSET	KIINTE- ÄT RA- KEN- TEET JA LAIT- TEET	KO- NEET JA KA- LUSTO	MUUT AI- NEEL LISET HYÖ- DYK- KEET	ENNA- KOT JA KESKEN- ERÄISET	AINEET- TOMAT JA AINEELLI- SET HYÖ- DYKKEET YHTEEN- SÄ
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 371 543	32 589 023	6 928 444	504 876	39 380	187 365	44 123 399
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	934 975	934 975
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	318 601	318 601
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	167 085	279 739	26 277	0	473 102	0
Tilikauden poisto	0	1 345 381	935 035	191 813	0	0	2 557 625
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 371 543	31 410 727	6 273 148	339 340	39 380	330 636	42 182 149
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 371 543	31 410 727	6 273 148	339 340	39 380	330 636	42 182 149

PYSYVIEN VASTAA- VIEN SIJOITUKSET	OSAKKEET JA OSUUDET				JVK-, MUUT LAINASAAMISET JA MUUT SAAMISET			
	Osakkeet konserni- yhteisöt	Kuntayhty- mäosuudet	Osakkeet osak- kuus- ja muut omist.yht.	Muut osak- keet ja osuudet	Jvk- saami- set	Saamiset konser- niyhteisöt	Saami- set muut yhteisöt	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	863 895	125 785	187 314	490 561			534 118	2 201 673
Lisäykset							950	950
Vähennykset								
Hankintameno 31.12.	863 895	125 785	187 314	490 561			535 068	2 202 623
Arvonlennukset			13 960					13 960
Kirjanpitoarvo 31.12.	863 895	125 785	173 355	490 561	0	0	535 068	2 188 663

MAA- JA VESIALUEET ERITTELY	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet erittely				
Kiinteistöjen liittymismaksut	45 543	45 543		
Muut maa- ja vesialueet	3 449 779	3 449 779	3 371 543	3 371 543
Maa- ja vesialueet yhteensä	3 495 322	3 495 322	3 371 543	3 371 543

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaik- ka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomas- ta	vieraasta pääomas- ta	tilikauden voitosta/ tappiosta
TYTÄRYHTEISÖT						
Asunto Oy Kaivoniemi	Parikkala	100,00	100,00	407 771	2 486	1
Asunto Oy Kaivotienvatro	Parikkala	100,00	100,00	213 612	1 528	0
Asunto Oy Tarnalan kylätalo	Parikkala	100,00	100,00	229 292	605	343
Asunto Oy Vattrinne	Parikkala	92,90	92,90	225 243	700	3
Parikkalan Ravi- ja Markkinakent- täosakeyhtiö	Parikkala	55,48	55,48	9 638	1 426	-376

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konser- nin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pää- omasta	vieraas- ta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
<u>KUNTAYHTYMÄT</u>						
Etelä-Karjalan liitto	Lappeenranta	4,56	4,56	132 561	28 267	7 399
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Lappeenranta	2,46	2,46	552 417	180 793	27 831
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Savonlinna	1,41	1,41	375 686	36 292	18 649
<u>OSAKKUUSYHTEISÖT</u>						
Asunto Oy Maironiemen Kaivorinne	Parikkala	39,08	39,08	48 164	6 184	-5 570
Asunto Oy Saaren Keskus	Parikkala	20,51	20,51	113 510	108	790
Yhteensä				2 307 894	258 390	49 070

SAAMISTEN ERITTELY	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		604,20		645,14
Yhteensä	0,00	604,20	0,00	645,14
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		0,00		241 995,20
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	241 995,20
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				2 046,50
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	2 046,50
Saamiset yhteensä	0,00	604,20	0,00	2 691,64

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Avustussaamiset	15 329	13 171	11 416	10 625
Muut saamiset	7 749	11 873	2 384	4 095
Valtionapusaamiset	1 629	8 319		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	24 706	33 363	13 799	14 720

4.4.2 TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	14 605 003	14 605 003	14 605 003	14 605 003
Peruspääoma 31.12	14 605 003	14 605 003	14 605 003	14 605 003
Arvonkorotusrahasto 1.1.	32 457	35 217		
Vähennykset	0	-2 760		
Oikaisu v. 2023 lukuihin	26 012			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	58 469	32 457		
Muut omat rahastot 1.1.	269 451	275 609		
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-27 858	-6 158		
Muut omat rahastot 31.12.	241 593	269 451	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	16 463 132	18 970 729	16 087 388	16 943 638
Muutokset tilikaudella	-161 815	-2 507 597	-184 244	-856 250
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	16 301 317	16 463 132	15 903 144	16 087 388
Tilikauden yli-/alijäämä	-724 382	-169 723	-746 757	-184 244
Oma pääoma yhteensä	30 482 000	31 200 320	29 761 390	30 508 147

ERITTELY POISTOEROSTA	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	151 058	161 784
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	151 058	161 784

PITKÄAIKAISET VELAT	2024	2023
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 227 102	9 072 093
Pitkäaikaiset velat yhteensä	8 227 102	9 072 093

PAKOLLISET VARAUKSET	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Rakennusvaraus	19 721	0		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	19 721	0	0	0

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut velat				
Liittymismaksuvelat	790 983	783 158	790 983	783 158
Muut pitkäaikaiset velat	84 033	75 673	84 033	75 673
Muut velat yhteensä	875 016	858 831	875 016	858 831

SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Valtionosuusennakot	79 021,19	137 531,00	79021,19	137531,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	977 714,92	1 050 426,02	748377,61	790680,83
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset			153696,98	188591,08
Korkojaksotukset	44 066,56	47 372,29	44066,56	47372,29
Muut menojäämät	93729,03	161593,18	71973,94	130880,77
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 194 531,70	1 396 922,42	1 097 136,28	1 295 055,97
Siirtovelat yhteensä	1 194 531,70	1 396 922,42	1 097 136,28	1 295 055,97

4.5 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNTYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	4 174 747	2 960 570	4 174 747	2 960 570
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	4 174 747	2 960 570	4 174 747	2 960 570

VUOKRAVASTUUT	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut				
Vuokra- ja leasingvastuut yhteensä	2 742 978	2 906 166	2 624 898	2 849 330
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	230 273	211 183	199 455	188 052
Yhteensä	2 742 978	2 906 166	2 624 898	2 849 330

VASTUUSITOUMUKSET	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset muiden puolesta				
Saaren Vanhustentukiyhdistys ry				
Alkuperäinen pääoma	185 440	185 440	185 440	185 440
Jäljellä oleva pääoma	34 000	46 132	34 000	46 132

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	37 733,227	36 816 890
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	40 491	29 307

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	11 665	10 755		

Projektivelvoitteet

Parikkalan kunta on sitoutunut Leader Kärki ry:n ohjelmakauden 2023 - 2027 rahoittamiseen kunnan asukasmäärään sidottuun kuntarahoitusosuuteen enintään 4,50 €/asukas/vuosi.

4.6 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstö 31.12.2024

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
Tulosalue	2024	2023
Keskushallinto	7	7
Elinkeinot ja työllisyys	2	2
Vapaa sivistystyö ml. Simpelejärven opisto	38	34
Perusopetus ja lukio	58	60
Varhaiskasvatus	36	38
Yleiset tekniset palvelut	3	4
Rakentaminen, kiinteistöt ja kunnossapito	10	10
Kuntatekniikka	3	3
Ruoka- ja puhtauspalvelut	17	17
Rakennusvalvonta	1	1
<i>Yhteensä</i>	<i>175</i>	<i>176</i>

Henkilöstökulut	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 726 235,02	7 749 913,34
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	4 508,18	9 900,62
Henkilöstökulut yhteensä	7 730 743,20	7 759 813,96

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2024	2023
Parikkalan Sosiaalidemokraatit ry	320,28	338,36
Keskusta Parikkalan kunn.järj.	4 338,63	4 425,32
Parikkalan Kokoomus ry	1 433,49	1 294,66
Etelä-Karjalan Vihreät Parikkala	258,80	277,60
Kristillisdem. Parikkala	319,90	185,00
Uus-Parikkalan Sitoutumattomat / Parikkalaryhmä	2 723,19	2 789,05
Parikkalan seudun Perussuomalaiset	620,40	651,65
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.</i>	<i>10 014,69</i>	<i>9 961,64</i>

Tilintarkastajan palkkiot	2024	2023
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	6 826,00	7 402,30
Muut palkkiot	4 610,00	2 566,80
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>11 436,00</i>	<i>9 969,10</i>

Intressitahotapahtumat

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus.

5 ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

5.1. VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA TUNNUSLUVUT

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

		2024	2023
Liikevaihto		816 714,75	1 112 856,45
Liiketoiminnan muut tuotot		48 426,16	38 943,58
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-251 320,46		-294 976,05
Palvelujen ostot	<u>-247 946,25</u>	-499 266,71	<u>-232 706,63</u>
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-150 412,87		-150 098,42
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-32 242,57		-35 431,23
Muut henkilösivukulut	<u>-3 963,94</u>	-186 619,38	<u>-6 827,25</u>
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-560 090,93	-623 062,80
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-38 836,08</u>	<u>-16 270,08</u>
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-419 672,19	-207 572,43
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korvaus peruspääomasta		-27 436,71	-27 436,27
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-447 108,90	-235 008,70
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-447 108,90	-235 008,70
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		<u>4 439,46</u>	<u>4 929,43</u>
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)		-442 669,44	-230 079,27

TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,0	1,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,0	1,0
Voitto, %		

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

		2024		2023
Toiminnan rahavirta				
Liiketoimintajäämä (-alijäämä)	-419 672,19		-207 572,43	
Poistot ja arvonalentumiset	560 090,93		623 062,80	
Rahoitustuotot ja -kulut	<u>-27 436,71</u>	112 982,03	<u>-27 436,27</u>	388 054,10
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-100 928,75		-93 494,75	
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0,00	-93 494,75
Toiminnan ja investointien rahavirta		12 053,28		294 559,35
Rahoituksen rahavirta				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutokset	244 948,38		-194 205,12	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	<u>-9 163,84</u>		<u>-100 354,23</u>	-294 559,35
Rahoituksen rahavirta		-12 053,28		-294 559,35
Rahavarojen muutos				

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE

VASTAAVAA	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	5 652 406,86	6 111 569,04
<i>I Aineettomat hyödykkeet</i>	10 013,48	13 351,04
Muut pitkävaikutteiset menot	10 013,48	13 351,04
<i>II Aineelliset hyödykkeet</i>	5 642 393,38	6 098 218,00
Rakennukset	2 218 380,44	2 273 132,79
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 310 962,96	3 699 661,83
Koneet ja kalusto	24 499,90	34 058,89
Ennakkomaks. ja keskener.	88 550,08	91 364,49
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	123 259,41	368 207,79
<i>II Saamiset</i>	123 259,41	368 207,79
Lyhytaikaiset saamiset	123 259,41	368 207,79
Myyntisaamiset	110 525,52	353 731,73
Muut saamiset	12 733,89	14 476,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 775 666,27	6 479 776,83

VASTATTAVAA	2024	2023
A OMA PÄÄOMA	1 012 352,76	1 455 022,20
I Peruspääoma	2 743 671,75	2 743 671,75
V Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 288 649,55	-1 058 570,28
IV Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-442 669,44	-230 079,27
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	40 297,67	44 737,13
Poistoero	40 297,67	44 737,13
E VIERAS PÄÄOMA	4 723 015,84	4 980 017,50
I Pitkäaikainen	790 983,34	783 157,60
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	790 983,34	783 157,60
II Lyhytaikainen	3 932 032,50	4 196 859,90
Ostovelat	58 892,07	76 477,56
Muut velat	3 849 469,19	4 097 307,01
Siirtovelat	21 108,25	20 664,50
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 775 666,27	6 479 776,83

Vesihuoltolaitos**Toiminta-ajatus ja tehtävät**

Turvataan puhtaan veden saatavuus ja jakelu sekä jäteveden puhdistuspalveluiden toimivuus kustannustehokkaasti.

Puhtaan veden ja jäteveden puhdistuspalvelujen tuottaminen sekä verkostojen ylläpito.

Puhdistamon käyttäminen lupaehtojen mukaisesti.

Vuotovesien määrää jätevesiverkostossa pienennetään verkostoa saneeraamalla.

Päävedenottamoa sekä vesijohto- ja viemäriverkostoa ylläpidetään ja saneerataan vuosittain investointiohjelman mukaisesti.

Vesi- ja viemärlaitosten valvonta- ja automaatiojärjestelmiä kehitetään vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksia.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Toiminnassa painotetaan ennakointiin ja suunnitelmallisuuteen.

Sitovat tavoitteet 2024	Mittari/seurantatapa	Tavoitetaso	Toteutuminen
Puhtaan veden toimittaminen	Mittausraportit	Täyttää vaatimukset	Vesijohtoverkoston rikkoontumiset aiheuttivat veden sakeutumista ja jakeluhäiriöitä.
Jäteveden puhdistus	Mittausraportit	Täyttää vaatimukset	Toteutunut

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama	Tot.-%
Laskutettu vesi m ³	107 923	120 000	124 713	4 713	103,9
Laskutettu jätevesi m ³	89 445	100 000	106 221	6 221	106,2
Menot €/asukas	161,08	154,00	168,5	14,5	109,4

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	1 151 800	1 035 810	0	1 035 810	865 141	83,5
Toimintakulut	-736 310	-672 218	0	-672 218	-724 722	107,8
Toimintakate	415 490	363 592	0	363 592	140 419	38,6

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

Vesijohtoverkoston korjaustöiden kokonaiskustannukset olivat noin 74 000 euroa.

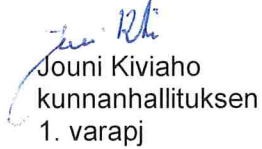
6 ALLEKIRJOITUKSET

Parikkala 24.3.2025

Parikkalan kunnanhallitus

Sami Sinkkonen
kunnanhallituksen pj

Jouni Kiviaho
kunnanhallituksen
1. varapj

Heikki Siitonen
kunnanhallituksen
varajäsen

Anne Eerikäinen
kunnanhallituksen jäsen

Olavi Laukkanen
kunnanhallituksen jäsen

Mirja Sikiö
kunnanhallituksen jäsen

Eero Nykänen
kunnanhallituksen
varajäsen

Mervi Pääkkö
kunnanjohtaja

7 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Parikkala _____.____.2025

BDO Audiator Oy

Ulla-Maija Tuomela, JHT, KHT
vastuullinen tilintarkastaja

8 LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Kirjanpitokirjat

Päiväkirja	atk-listoina
Pääkirja	atk-listoina
Tasekirja	sidottuna

Tositelaji	Tositelajin nimi
1	CPU kassa
2	Pankit
20	Muistiot
3	Maksut
30	Palkat
4	Poistot
40	Ostolaskut
41	Ostolaskujen mitätöinti
45	Automaattikirjaukset
60	Yleislaskut
61	Suoritukset
62	Hyvityslaskujen kohdistukset
70	Koki- vuokralaskut
71	Koki sisäiset
80	Vesilaskut
81	Vesilaskut sisäiset
84	Maatalouslomituksen laskut
85	Rakennusvalvonta
86	Kansalaisopiston laskutus
87	Päivähoito
88	Ruokapalvelu
89	Ruokapalvelu sisäiset
ALV	Arvonlisävero

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja säilytetään pysyvästi ja muut kirjanpitokirjat sekä tositeaineisto 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

HENKILÖSTÖRAPORTTI 2024

Johdanto

Henkilöstövoimavarojen tunteminen on oleellinen osa toiminnan johtamista. Henkilöstöraportti antaa tietoa kunnan henkilöstövoimavarojen nykytilasta ja kehityssuunnasta ja toimii siten henkilöstösuunnittelun apuvälineenä.

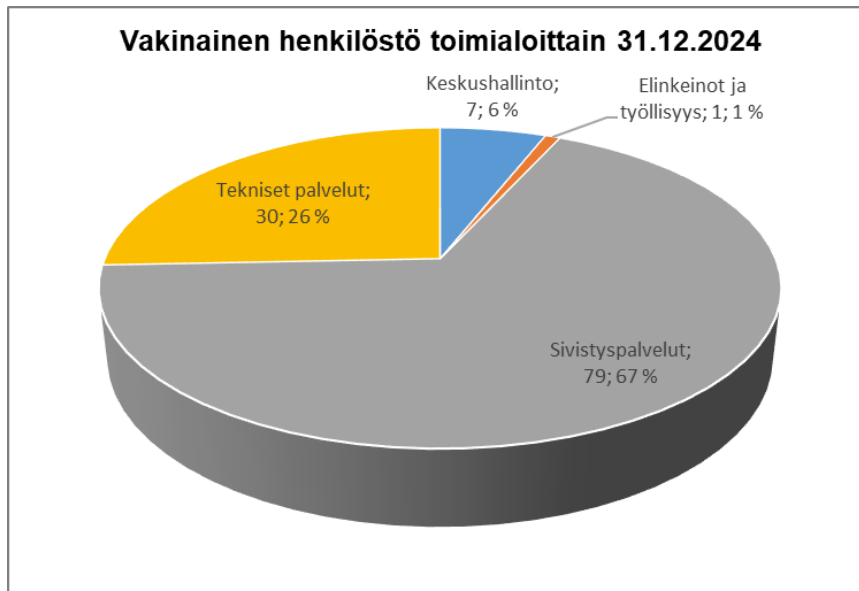
Parikkalan kunnan henkilöstöraportti koostuu mm. henkilöstön määrää ja rakennetta, sairauspoissaoloja ja täydennyskoulutuksia koskevista tilastoista, henkilöstökustannuksista sekä henkilöstöetuuksia, työhyvinvointia ja yhteistoimintaa koskevista osioista. Henkilöstöraportti on osa tilinpäätöstä.

Henkilöstön määrä ja rakenne

Koko henkilöstön määrä oli vuoden 2024 lopussa 175 henkilöä, joista vakinaisia 117 (66,9 %) ja määräaikaista 58 (33,1 %). Henkilöstön kokonaismäärä väheni vuoteen 2023 verrattuna 1 henkilöllä (vakinaiset -2, määräaikaista +1).

Henkilöstön määrä toimialoittain 31.12.2024

Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaista	Koko henkilöstö
Keskushallinto	7		7
Elinkeinot ja työllisyys	1	1	2
Sivistyspalvelut	79	53	132
Tekniset palvelut	30	4	34
Yhteensä	117	58	175

Sivistyspalvelujen vakinaisen henkilöstön määrä tulosalueittain 31.12.2024	
Vapaa sivistystyö ml. Simpelejärven opisto	8
Perusopetus ja lukio	47
Varhaiskasvatus	24
Yhteensä	79

Tekniset palvelujen vakinaisen henkilöstön määrä tulosalueittain 31.12.2024	
Yleiset tekniset palvelut	2
Rakentaminen, kiinteistöt ja kunnossapito	9
Kuntatekniikka	3
Ruoka- ja puhtauspalvelut	15
Rakennusvalvonta	1
Yhteensä	30

Henkilöstön määrä henkilötövuosina laskettuna

Henkilötövuodella raportoidaan palkallista työpanosta. Sillä tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti. Ylitöitä tai muullakaan tavoin tehtyä normaalia työajan ylittävää työaikaa ei oteta laskennassa huomioon. Henkilötövuodet (HTV2) sisältävät myös palkalliset poissaolot esim. palkalliset sairauslomat ja vuosilomat.

Henkilötövuosi (HTV 2) = palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 (karkausvuonna 366) * (osa-aikaprosentti/100)

Henkilöstön määrä on lisääntynyt vuoteen 2023 verrattuna 19,2 henkilötövuodella ja 15,0 %:lla.

Henkilötövuosi / HTV 2				
Vuosi	Miehet	Naiset	Yhteensä	Muutos% ed. vuodesta
2024	30,4	117,1	147,5	15,0 %
2023	26,2	102,1	128,3	

Henkilöstön koko- ja osa-aikaisuus 31.12.2024

Henkilöstöstä kokoaikaisia oli vuoden 2024 lopussa 69,1 %. Kokoaikaisen henkilöstön osuus on vähentynyt 1,4 prosenttiyksikköä vuodesta 2023 (31.12.2023 kokoaikaisia 70,5 % ja osa-aikaisia 29,5 %).

	Kokoaikaisia	Osa-aikaisia
Vakinaiset	82,9 %	17,1 %
Määräaikaiset	41,4 %	58,6 %
Koko henkilöstö	69,1 %	30,9 %

Henkilöstön sukupuolijakauma 31.12.2024

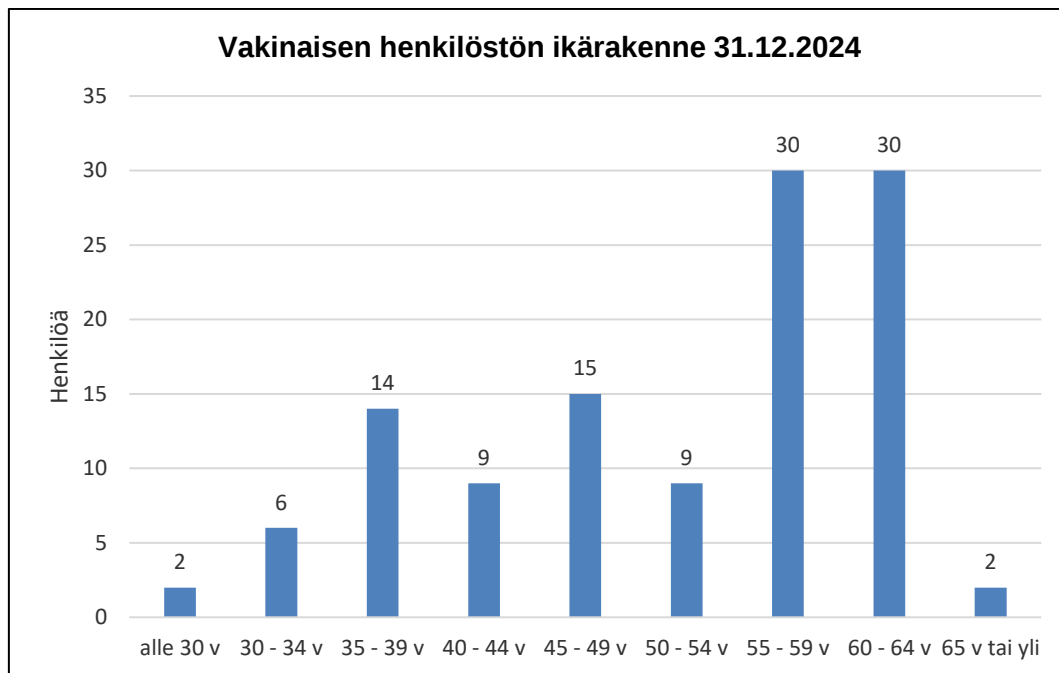
Parikkalan kunnan henkilöstöstä miesten osuus oli vuoden 2024 lopussa 18,9 % ja naisten 81,1 % (31.12.2023 miehiä 18,8 % ja naisia 81,2 %).

	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Vakinaiset	24	93	117
Määräaikaiset	9	49	58
Koko henkilöstö	33	142	175

Henkilöstön ikärakenne 31.12.2024

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä 31.12.2024 oli 51,7 vuotta (miehet 53,5 ja naiset 51,2 v) ja koko henkilöstön keski-ikä 51,8 vuotta (miehet 55,7 ja naiset 50,9 v). 31.12.2023 vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 51,0 vuotta ja koko henkilöstön samoin 51,0 vuotta.

Edellisvuoteen verrattuna vakinaisen henkilöstön keski-ikä on noussut 0,7 vuodella ja koko henkilöstön keski-ikä on noussut 0,8 vuodella.

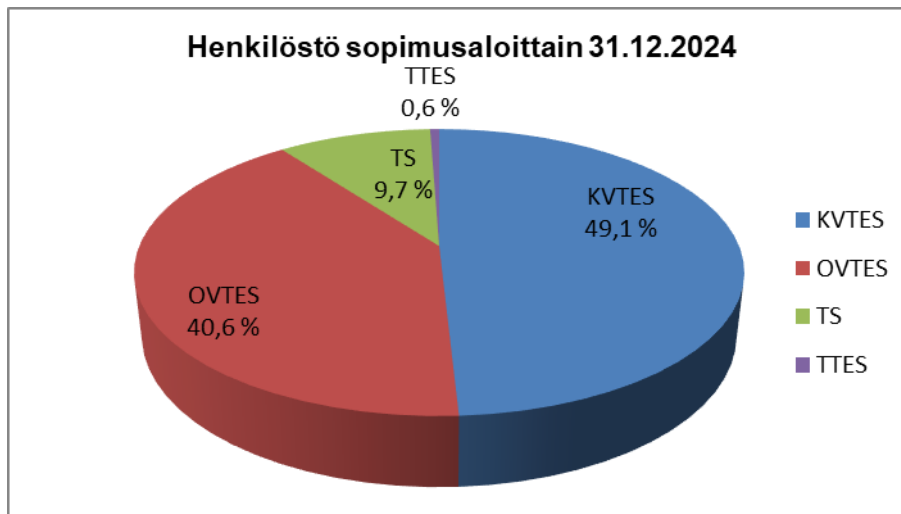
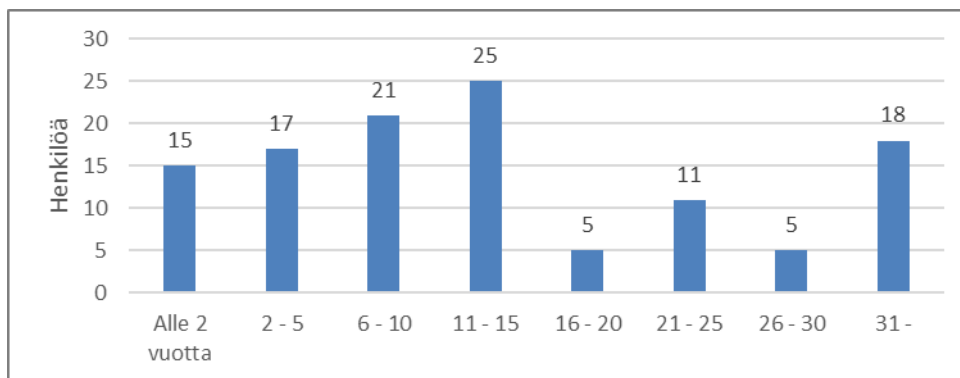
Henkilöstön lukumäärä keskeisissä ammattiryhmissä 31.12.2024

(10 tai suuremmat henkilöstöryhmät, koko henkilöstö)

Ammattiryhmä	Miehet	Naiset	Yhteensä
Kansalaisopiston tuntiopettaja	6	18	24
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja		21	21
Tuntiopettaja	5	14	19
Koulunkäynninohjaaja	1	16	17
Siivooja		11	11

Henkilöstö sopimusaloittain 31.12.2024

Sopimus	Miehet	Naiset	Yhteensä
Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus (KVTES)	5	81	86
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	12	59	71
Kunnallinen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus (TS)	15	2	17
Kunnallinen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimus (TTES)	1		1
Yhteensä	33	142	175

Vakinaisen henkilöstön palvelussuhteen pituus 31.12.2024

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus

Kunnan vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus raportoidaan ilmoittamalla kertomusvuoden aikana alkaneet ja päättyneet palvelussuhteet. Vaihtuvuusprosentit lasketaan suhteuttamalla henkilöiden lukumäärät edellisen vuoden lopun vakinaisen henkilöstön kokonaismäärään (31.12.2023: 119 henkilöä, 31.12.2022: 119 henkilöä). Organisaation sisällä tehtävää vaihtaneet eivät sisälly lukuihin.

Vakinaiset palvelussuhteet	2024	2023
Alkaneet palvelussuhteet	6	18
Tulovaihtuvuus%	5,0 %	15,1 %
Päättyneet palvelussuhteet	10	12
joista liikkeen luovutukset	0	0
joista eläkkeelle siirtyneet	2	3
joista muut	8	9
Lähtövaihtuvuus%	8,4 %	10,1 %

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolot on laskettu raporttiin Kunta- ja hyvinvointialueyönantajien KT:n ohjeen mukaisesti. Sairauspoissaolopäiviä ovat kaikki omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista aiheutuvat poissaolot.

Sairauspoissaolopäivien kokonaismäärä väheni vuonna 2024 edellisestä vuodesta 165 kalenteripäivällä. Vuonna 2024 sairauspoissaoloja oli 3186 kalenteripäivää ja vuonna 2023 vastaava luku oli 3351 kalenteripäivää.

Henkilötyövuotta kohden laskettuna sairauspoissaoloissa oli edelliseen vuoteen verrattuna vähennystä 4,5 kalenteripäivää/htv. Vuonna 2024 sairauspoissaoloja oli keskimäärin 21,6 kalenteripäivää/htv ja edellisenä vuonna 26,1 kalenteripäivää/htv.

Vuoden 2024 sairauspoissaoloprosentti oli 5,9 (v. 2023: 6,1). Sairauspoissaoloprosentti tarkoittaa sairauspoissaolojen osuutta koko henkilöstön teoreettisesta säännöllisestä työajasta (Sairauspoissaolo % = Sairauspoissaoloaika (pv) / koko henkilöstön teoreettinen säännöllinen työaika (pv) x 100).

Nolla päivää sairastaneiden osuus on laskettu samaan tapaan kuin Työterveyslaitoksen Kunta 10 -tutkimuksessa. Laskenta on tehty siitä henkilöstöstä, jolle on kertynyt kalenterivuoden aikana yli 6 henkilötyökuukautta työtä kokoaikaisesta työstä joko vakituisessa tai määräaikaisessa työsuhteessa. Kunta 10 -tutkimuksen kohteena olevissa kunnissa joka viidennellä (=20 %) työntekijöistä ei ollut yhtään sairauspoissaoloa vuoden 2023 aikana (Lähde: Työterveyslaitos). Parikkalan kunnassa vastaava luku vuonna 2024 oli 25,9 % ja edellisenä vuotena 26,5 %.

Vuoden 2024 aikana sattui 7 työtapaturmaa ja 2 työmatkatapaturmaa. Tapaturmien aiheuttamat sairauslomat olivat kestoltaan pääsääntöisesti melko lyhytaikaisia tai ne eivät aiheuttaneet lainkaan työkyvyttömyyttä. Edellisenä vuotena työtehtävissä sattui 9 ja työmatkalla 3 tapaturmaa.

Sairauspoissaolon kesto	Sairauspoissaolot kalenteripäivinä (kaikki yhteensä, myös tapaturmat)		
	Vuosi 2024		
	Palkalliset	Palkattomat	Yhteensä
1 – 7 pv	924	16	940
8 – 29 pv	728	14	742
30 – 59 pv	318	48	366
60 – 89 pv			
90 – 179 pv	406		406
180 pv tai enemmän		732	732
Yhteensä	2 376	810	3 186
Yhteensä keskimäärin / henkilötyövuosi	16,1	5,5	21,6

	%
Sairauspoissaoloprosentti	5,9
0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä)	25,9

Henkilötyövuosi (HTV 2) = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 (karkausvuonna 366) * (osa-aikaprosentti/100)

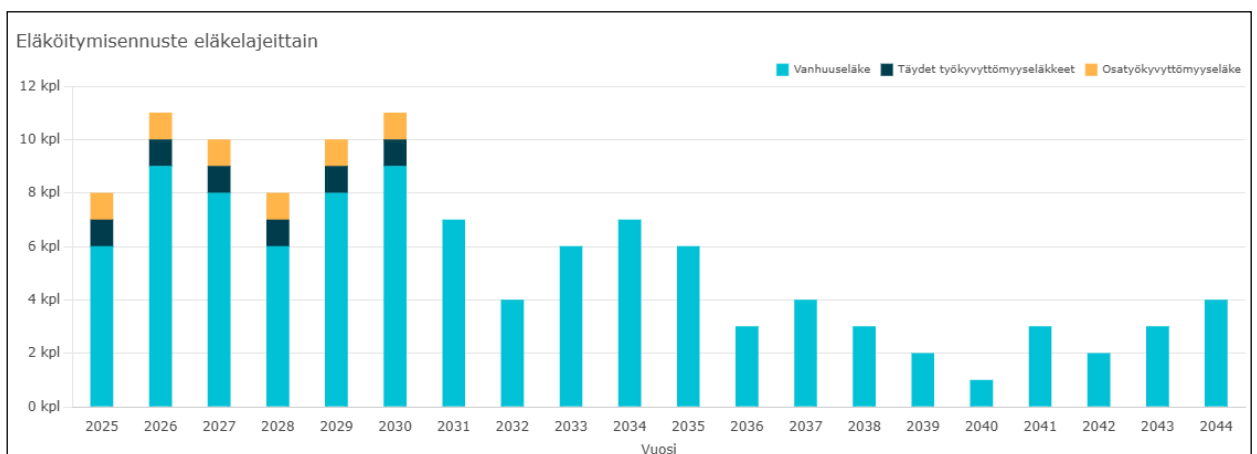
Eläköityminen

Kevan ennuste Parikkalan kunnan henkilöstön eläköitymisestä

Alla on esitetty Kevan laatima eläköitymisennuste. Ennusteessa kuvataan vakuutettujen arvioitu eläköityminen eläkelajin mukaan. Ennuste perustuu vuoden 2024 marraskuun lopussa vakuutettuna olleiden työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2025 alun organisaatiotilanteeseen.

Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt. Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet. Täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät täydet kuntoutustuet ja työuraeläkkeet. Osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät osakuntoutustuet. Vuoden 2017 eläkeuudistuksesta johtuen alimmat eläkeiät nousevat syntymävuoden mukaan portaittain.

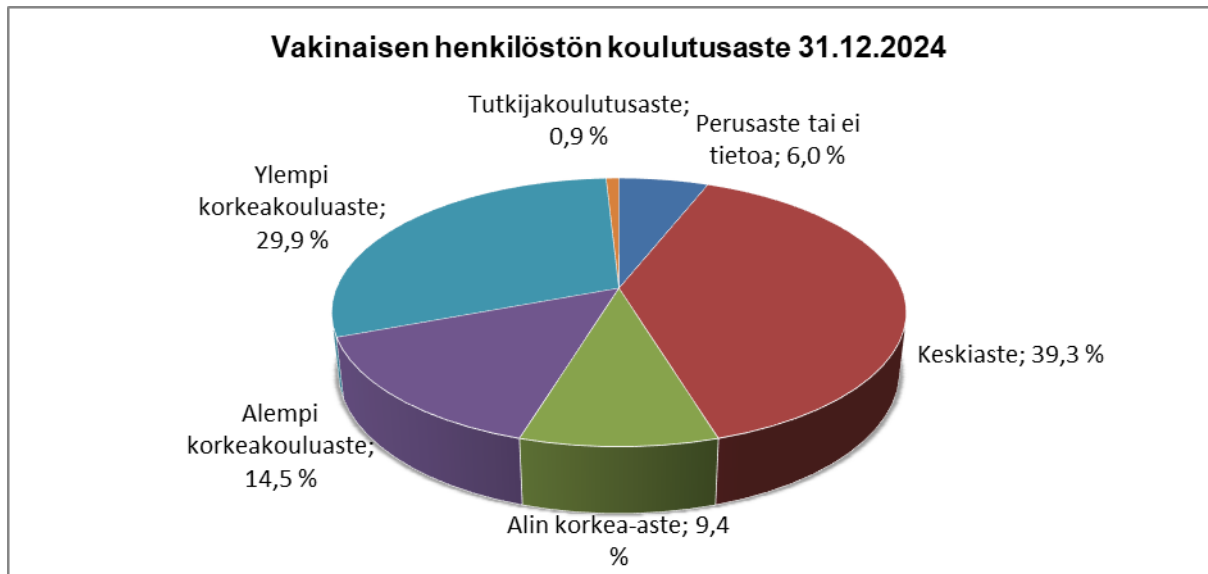
Seuraavien viiden vuoden aikana, vuosina 2025–2029 jää ennusteen mukaan vanhuuseläkkeelle 37 henkilöä, joka on kunnan vakinaisesta henkilöstöstä (31.12.2024: 117) laskettuna noin 32 %.

Lähde: Keva

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Vakinaisen henkilöstön koulutusaste

Henkilöstön koulutuspäivät

Parikkalan kunta tukee henkilöstön ammatillisen osaamisen ylläpitämistä ja kehittämistä. Osaamisella on positiivinen vaikutus sekä henkilöstön työhyvinvointiin että tulokselliseen toimintaan.

Ess-järjestelmään merkittyjä koulutuspäiviä v. 2024 oli kaikkiaan 129 päivää (v. 2023: 147 päivää) ja koulutuksiin osallistuneita oli yhteensä 68 henkilöä (v. 2023: 44 henkilöä).

Vuonna 2024 ammatillisia henkilöstökoulutuspäiviä oli keskimäärin 1,0 koulutuspäivää / vakituinen työntekijä (v. 2023: 1,1 koulutuspäivää/vakituinen työntekijä).

	Koulutuspäivät yhteensä ¹⁾	
	2024	2023
Ammatillinen henkilöstökoulutus	113	126
Muu koulutus ²⁾	16	21
Yhteensä	129	147

¹⁾ Osapäiväkoulutukset muutettu kokopäiviksi siten, että kuusi tuntia vastaa yhtä koulutuspäivää

²⁾ Ammattiyhdistyskoulutukset (yhteistoiminta-, luottamusmies- ja työsuojelukoulutukset)

Kunnalla on oikeus hakea koulutussuunnitelmaan perustuvasta ammatillisesta koulutuksesta Työllisyysrahaston koulutuskorvausta enintään kolmelta koulutuspäivältä työntekijää kohden vuodessa. Vuodelta 2024 koulutuskorvausta haettiin 85 koulutuspäivältä (v. 2023: 61 koulutuspäivä). Arvio vuoden 2024 koulutuskorvauksen suuruudesta on 1 758 euroa (v. 2023 koulutuskorvaus 1412,94 e).

Työntekijöiden lukumäärä, joista oikeus Työllisyysrahaston koulutuskorvaukseen		
	2024	2023
Yhdeltä koulutuspäivältä	33	17
Kahdelta koulutuspäivältä	17	7
Kolmelta koulutuspäivältä	6	10
Yhteensä	56	34

Opintovapaalla oli vuoden 2024 aikana 1 henkilö yhteensä 24 kalenteripäivää (v. 2023: 1 henkilöä, 18 kalenteripäivää).

Henkilöstöetuudet ja tyhy-toiminta

Parikkalan kunnan henkilöstöllä on käytössä Epassi Flex -etu, jota voi vapaavalintaisesti käyttää kaikkiin Epassilla maksettaviin liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalveluihin. Edun piiriin pääsee palvelussuhteen kestätyä yhdenjaksoisesti vähintään kolme kuukautta. Täysimääräisen edun arvo oli kertomusvuonna 100 euroa. Tarjotun edun määrä oli kertomusvuonna yhteensä 14 578 euroa, josta käytettiin 11 526 euroa. Annetusta edusta käytettiin siten 79,1 % (v. 2023: 75,1 %). Etuja tarjottiin käytettäväksi 181 työntekijälle, joista 132 työntekijää (72,9 %) käytti etujaan ainakin jonkin verran ja 49 työntekijää (27,1 %) ei käyttänyt lainkaan.

Henkilöstöllä on ollut vuodesta 2023 alkaen mahdollisuus verovapaaseen työsuhdepyörä- etuun. Oikeus pyöräetuu on vakituisilla ja määräaikaisilla työntekijöillä koeajan jälkeen. Työntekijä valitsee mieleisensä pyörän, jonka työnantaja hankkii leasing-sopimuksella Go-ByBike Finland Oy:ltä. Ennen pyörän hankintaa työntekijä sitoutuu noudattamaan Parikkalan kunnan pyöräetupolitiikkaa, jossa on määritelty edellytykset ja ehdot työsuhdepyörään sekä työnantajakohtaiset käytännöt. Vuoden 2024 lopussa työsuhdepyörä oli käytössä yhdeksällä työntekijällä.

Työyhteisön yhteiseen toimintaan henkilöstöllä on ollut mahdollisuus käyttää korvauksetta ulkopuolisilta vuokraajilta käyttämättä jääneitä kunnan liikuntatiloja, Helenansaaren saunarakennusta ja Saaren rantamajaa.

Työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti työyhteisöt voivat järjestää vuosittain virkistystapahtuman, johon on käytettävissä neljä tuntia työaika. Yhden tapahtuman sijaan on voinut järjestää useamman lyhyemmän tilaisuuden. Työyhteisöjä on ohjeistettu huomioimaan järjestyksessään yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen. Tyhyrahaa virkistystapahtumien järjestämiseksi osoitettiin 50 euroa/osallistujaa. Kertomusvuonna virkistystapahtumia järjestettiin kattavasti kunnan kaikilla toimialoilla.

Henkilöstön palkitseminen ja muistaminen

Yhdenjaksoisen 10, 20, 30 tai 40 vuoden palvelusajan perusteella palkittiin 5 henkilöä. Palvelussuhteen päättyessä sekä 50- ja 60-vuotispäivinä muistettiin henkilöstöä kunnan muistamisohjeiden mukaisesti. Henkilöstön muistamisohjeet päivitettiin syksyllä 2023 ja ne otettiin käyttöön vuoden 2024 alusta.

Yhteistoiminta

Edustuksellisen yhteistoimintaelimenä toimii yhteistyötoimikunta, minkä tehtäviin on sisällytetty myös työsuojeluasiat. Vuonna 2024 yhteistyötoimikuntaan kuului henkilöstön edustajina 4 työntekijäjärjestöjen edustajaa ja työsuojeluvaltuutettu. Työnantajan edustajina yhteistyötoimikunnassa toimivat tammi – syyskuun aikana kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja työsuojelupäällikkö. Lokakuusta alkaen yhteistyötoimikunnan kokoonpanoon työnantajan edustajina kuuluivat edellisten lisäksi kunnanhallituksen puheenjohtaja sekä kaksi kunnanhallituksen nimeämää kunnanhallituksen jäsentä (khall päätös 30.9.2024 § 159). Kutsuttuna yhteistyötoimikunnan sihteerinä toimii henkilöstösihteerin. Yhteistyötoimikunnalla oli vuoden 2024 aikana 4 kokousta.

Työvoimakustannukset

1 000 euroa	2024	Muutos% ed. vuo- teen
Henkilöstön palkat ja palkkiot yhteensä (käyttötalous)	6 180	1,2 %
Vuosiloma-ajan palkat	477	23,3 %
Terveysperusteisten poissaolojen palkat	206	2,2 %
- henkilöstökorvaukset	-53	-3,3 %
Terveysperusteisten poissaolojen palkat, netto	152	4,3 %
Perhevapaiden palkat	10	-24,8 %
- henkilöstökorvaukset	-3	107,3 %
Perhevapaiden palkat, netto	7	-38,8 %
Muut lakisääteisten/sopimusperusteisten poissaolojen palkat	7	33,6 %
Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut (käyttötalous)	1 503	-6,4 %
Henkilöstöinvestoinnit:		
Työterveyshuolto, netto:		
korvausluokka I (lakisääteinen ehkäisevä työterveyshuolto)	29	40,5 %
korvausluokka II (yleislääkäritasoinen sairaanhoito)	45	176,9 %
Koulutus ja muu kehittäminen	26	120,1 %